

Compositie 5 stedenbouw bv

Boschstraat 35 - 37

4811 GB Breda

telefoon 076 – 5225262

fax 076 – 5213812

email info@c5s.nl

internet www.c5s.nl

kvk Breda 20083802

Gemeente Drimmelen

Bestemmingsplan “Biesbosch”

Gemeente Drimmelen

Bestemmingsplan “Biesbosch”

Inhoud

1. Toelichting
2. Bestemmingsplanregels
3. Verbeelding

id.nr. : NL.IMRO.1719.0bp14biesbosch-vg02

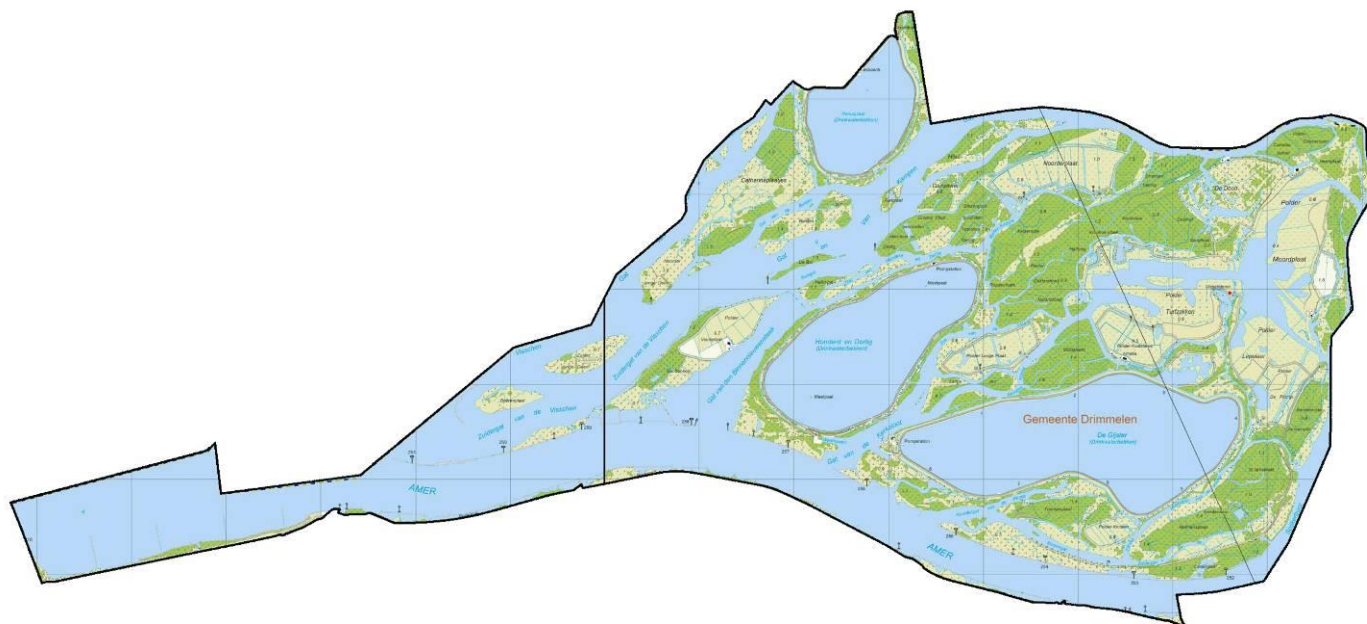
d.d. : 10-11-2016

Projectleider:	dhr. ing. T.A.B.M. de Kousemaeker
Status:	vastgesteld 2 (aangepast nav uitspraak ABRvS)

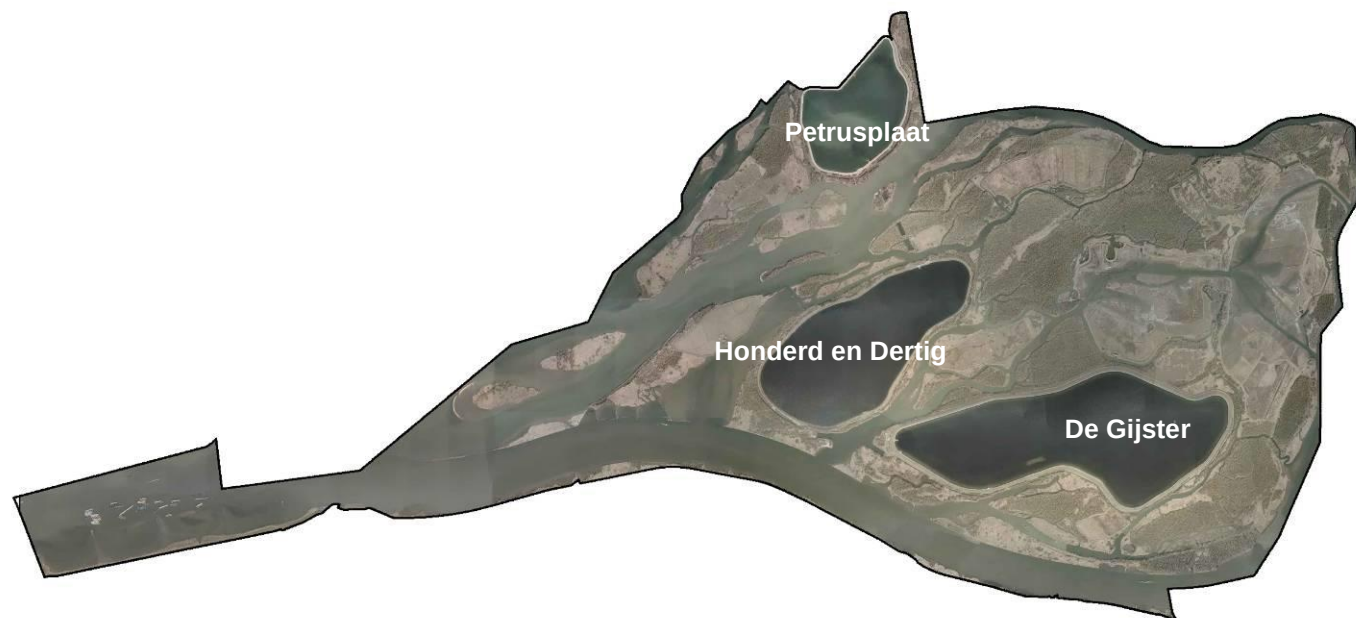
Toelichting

INHOUD

1	INLEIDING	3
1.1	Aanleiding en doel van het bestemmingsplan	3
1.2	Verschillen in grote lijnen.....	5
1.3	Begrenzing van het plangebied	6
1.4	Opzet van het bestemmingsplan	6
1.5	M.e.r. - procedure	6
1.6	Leeswijzer	7
2	RUIMTELIJKE HOOFDSTRUCTUUR	9
2.1	Inleiding.....	9
2.2	Ontstaansgeschiedenis landschap	9
2.3	Geomorfologie	14
2.4	Landschappelijke hoofdstructuur en landschapsbeeld.....	15
2.5	Aardkunde, cultuurhistorie en archeologie	16
3	RUIMTELIJK BELEIDSKADER	23
3.1	Inleiding.....	23
3.2	Rijksbeleid	23
3.3	Provinciaal beleid.....	29
3.4	Regionaal beleid	41
3.5	Gemeentelijk beleid	43
4	THEMA NATUUR EN WATER	47
4.1	Inleiding.....	47
4.2	Beleid, wet- en regelgeving	49
4.3	Huidige situatie	54
4.4	Toekomstige situatie	56
5	THEMA AGRARISCHE BEDRIJFVIGHEID EN RECREATIE	59
5.1	Inleiding.....	59
5.2	Beleid, wet- en regelgeving	62
5.3	Huidige situatie	64
5.4	Toekomstige situatie	65
6	THEMA WONEN	71
6.1	Inleiding.....	71
6.2	Beleid, wet- en regelgeving	72
6.3	Huidige situatie	72
6.4	Toekomstige situatie	75
7	MILIEU EN WAARDEN	79
7.1	Inleiding.....	79
7.2	Milieu.....	79
7.3	Waarden	88
8	JURIDISCHE PLANTOELICHTING	93
8.1	Inleiding.....	93
8.2	Bestemmingsplanregels	93
9	MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID	99
9.1	Inleiding.....	99
9.2	Planologische procedure	99

Het grondgebruik in de Biesbosch weergegeven op een topografische kaart. Het deel van de Biesbosch dat is gelegen in de gemeente Drimmelen bestaat uit een groot krek- en geulengebied alsmede drie spaarbekkens. Bron: Basisregistratie Topografie (BRT), 2014

Het grondgebruik in de Biesbosch weergegeven op een satellietfoto.

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel van het bestemmingsplan

Aanleiding

1. Actualisatie

Op 1 juli 2008 is de Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking getreden. In artikel 3.1 lid 1 van die wet is bepaald dat de gemeenteraad voor het gehele grondgebied van de gemeente één of meer bestemmingsplannen vast stelt, waarbij ten behoeve van 'een goede ruimtelijke ordening' de bestemming van de in het plan begrepen grond wordt aangewezen en daaraan regels worden verbonden. In artikel 3.1 lid 2 Wro is vervolgens bepaald dat de bestemming van de grond binnen een periode van 10 jaar, gerekend vanaf de datum van vaststelling van het bestemmingsplan, telkens opnieuw dient te worden vastgesteld. In het kader van deze bepalingen voert de gemeente Drimmelen sinds 2012 een omvangrijke actualisatie van alle bestemmingsplannen binnen het gemeentelijk grondgebied uit.

Het noordelijke deel van het grondgebied van de gemeente Drimmelen wordt gevormd door het natuurgebied "Biesbosch". Dit natuurgebied, in totaal 9.220 hectare groot, strekt zich uit over de provincies Noord-Brabant en Zuid-Holland en bestaat uit drie verschillende delen, te weten de Sliedrechtse Biesbosch, de Dordtsche Biesbosch en de Brabantse Biesbosch. Ingegeven door de voornoemde actualisatieplicht is de gemeente voornemens om het bestemmingsplan voor het Drimmelse deel van de Brabantse Biesbosch te actualiseren. Met deze integrale herziening worden de volgende vigerende bestemmingsplannen vervangen:

Naam plan	Type plan	Jaar van vaststelling
De Biesbosch	bestemmingsplan	1972
1 ^e Uitwerking van het bestemmingsplan De Biesbosch	uitwerkingsplan	1983
Buitengebied Hooge en Lage Zwaluwe	bestemmingsplan	1993
Zuiderklip	bestemmingsplan	2010

2. Overzichtelijkheid

Losstaand van de wettelijke actualisatieplicht wenst de gemeente Drimmelen ook te komen tot een zo overzichtelijk mogelijke bestemmingsregeling voor het gehele gemeentelijke grondgebied. Om dit tot stand te brengen wordt er gewerkt met een systematiek die uitgaat van zo groot mogelijke duidelijk ruimtelijk afgebakende gebieden. Zo wordt er voor iedere kern in de gemeente één bestemmingsplan opgesteld en wordt voor het gehele buitengebied eveneens één bestemmingsplan opgesteld. Het natuurgebied "Biesbosch" heeft een geheel eigen ruimtelijke structuur en is door de gebiedskenmerken onderscheidend ten opzichte van de rest van het grondgebied van Drimmelen. Om die reden wordt voor de Biesbosch eveneens één bestemmingsplan opgesteld. In dit bestemmingsplan worden, de systematiek volgend, ook de gronden betrokken waarvoor het recent vastgestelde bestemmingsplan "Zuiderklip" uit 2010 geldt. Ten aanzien van deze gronden geldt dat de vigerende bestemmingsregeling (grotendeels) ongewijzigd wordt overgenomen.

3. Gewijzigde beleidsinzichten

In het stelsel van de Wro is een bestemmingsplan het ruimtelijke instrument waarin de wenselijke toekomstige ontwikkeling van een gebied wordt neergelegd. De wenselijke toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van het natuurgebied Biesbosch wordt door de gemeente Drimmelen thans op een aantal ondergeschikte onderwerpen anders beoordeeld dan in de jaren '70, toen het voorgaande integrale bestemmingsplan voor de Biesbosch werd vastgesteld. Het vigerende bestemmingsplan gaat bijvoorbeeld in belangrijke mate in op de wijziging van het hydrologische regime in de Biesbosch als gevolg van de aanleg van de Deltawerken en de aanleg van vier spaarbekken. Inmiddels zijn de Deltawerken al geruime tijd geleden aangelegd (met een wijziging van natuur- en landschapswaarden tot gevolg) en is ook besloten om het geprojecteerde vierde spaarbekken niet te realiseren. Voor de locatie van dit geprojecteerde vierde spaarbekken is inmiddels het natuurontwikkelingsproject voor de Zuiderklip afgerond.

Een andere beleidsmatige wijziging heeft te maken met de mate van bescherming van de natuur- en landschapswaarden. Het vigerende bestemmingsplan "De Biesbosch" uit 1972 is vastgesteld als een gezwinde reactie op het destijds verdwijnen van een gedeelte van de planologische bescherming van de natuurwaarden in de Biesbosch, als gevolg van het vervallen van de meldingsplicht per 1 augustus 1970. Het voorgaande bestemmingsplan uit 1964 bood daarnaast niet voldoende aanvullende waarborgen voor de bescherming van aanwezige waarden. Om de natuurwaarden optimaal planologisch te beschermen en tevens invulling te geven aan de beschikking van 31 mei 1968 van de Minister om de Biesbosch aan te wijzen als zijnde beschermd natuurgebied, is een groot deel van het plangebied voortvarend bestemd tot "Natuurgebied". De aanwijzing van de Minister tot beschermd natuurgebied hield mede de ontpoldering van de Polder Vischplaat in en de omvorming hiervan tot natuurgebied. De bestemming 'Landelijk gebied (ingepolderd)' is daarmee komen te vervallen. In de Polder Vischplaat is, op het adres Biesbosch 24, een kleinschalige melkveehouderij gevestigd. Deze melkveehouderij is bij de inwerkingtreding van het vigerende bestemmingsplan onder het overgangsrecht komen te vallen. Dit bedrijf is op dit moment nog steeds in ongewijzigde vorm aanwezig. Aangezien dit agrarische bedrijf, onder meer door het toepassen van agrarisch natuurbeheer, bijdraagt aan de cultuurhistorische- en landschapswaarden van de Biesbosch is het gewenst om dit bedrijf opnieuw juridisch-planologisch te regelen. Daarnaast wordt zeer beperkte ontwikkelingsruimte aan het bedrijf geboden door het toestaan van een (reeds feitelijk aanwezige) minicamping en het mogelijk maken van de realisatie van een nieuwe loods.

4. Duurzame instandhouding gebouwen Staatsbosbeheer

Een vierde aanleiding tot het opstellen van het voorliggende bestemmingsplan is gelegen in een initiatief van Staatsbosbeheer. Staatsbosbeheer is eigenaar c.q. beheerder van een groot deel van de gronden in het natuurgebied "Biesbosch" en bezit in het natuurgebied diverse (cultuurhistorisch waardevolle) gebouwen. Deze panden zijn voor de organisatie moeilijk te beheren en te exploiteren, aangezien Staatsbosbeheer niet wordt gefinancierd voor de instandhouding van die gebouwen welke niet door de organisatie worden gebruikt (kantoor of bedrijfsgebouw). De inkomsten van de organisatie mogen niet ingezet worden voor het onderhoud en het herstel van 'ongesubsidieerde' gebouwen. Om de gebouwen in stand te houden heeft Staatsbosbeheer daarom het initiatief genomen om voor ieder afzonderlijk pand een kostendekkende exploitatievorm te vinden welke niet contrair is met de aanwezige natuur- en landschapswaarden.

Op basis van vaste jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State (ABRvS) dient bij de vaststelling van een bestemmingsplan rekening te worden gehouden met een particulier initiatief betreffende ruimtelijke ontwikkelingen, voor zover dat initiatief voldoende concreet is, tijdig kenbaar is gemaakt en ten tijde van de vaststelling van het plan op basis van de op dat moment bekende gegevens de ruimtelijke aanvaardbaarheid daarvan kan worden beoordeeld. Ten aanzien van het voorliggende initiatief van Staatsbosbeheer tot (gedeeltelijke) herbestemming van de bestaande bebouwing in de Biesbosch, welk initiatief concreet is en tevens tijdig kenbaar is gemaakt, is beoordeeld dat dit initiatief bijdraagt aan de wenselijke toekomstige ontwikkeling van het natuurgebied. Het voorliggende bestemmingsplan maakt zodoende enkele nieuwe kleinschalige ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied mogelijk.

Doel

Met de oude bestemmingsplannen is vaak geprobeerd om zoveel mogelijk ontwikkelingen te reguleren en het beleidskader vast te leggen. Met reguleren alleen wordt echter geen duurzame structuur bereikt, noch behouden. Dit blijkt wel uit het feit dat in de afgelopen jaren, ondanks planologische bescherming, de landelijke trend bestaat dat waarden in het buitengebied verloren zijn gegaan onder een toenemende druk van de zogenaamde dynamische functies, zoals verkeer, landbouw en recreatie. In het nieuwe bestemmingsplan moeten niet alleen de bestaande waarden en individuele en algemene belangen worden beschermd (conserverend), maar moet ook een kader voor gewenste (kleinschalige) ontwikkelingen worden geboden.

In het onderliggende bestemmingsplan worden keuzes gemaakt. Enerzijds ten aanzien van de algemene belangen die beschermd worden en anderzijds welke (beperkte) ontwikkelingsmogelijkheden worden opgenomen. Deze keuzes worden in de toelichting op dit bestemmingsplan nader uitgewerkt. Het kader wordt hierbij gevormd door de beleidsdoelen van de hogere overheden, welke op gemeentelijk niveau geconcretiseerd zijn. Op deze manier wordt met het bestemmingsplan de huidige situatie vastgelegd en worden tevens beperkte ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Beperkte flexibiliteit, maatwerk en inspelen op de toekomst zijn hierbij de kernwoorden. Het betreft hier zogenaamd een in hoofdzaak conserverend bestemmingsplan. Nieuwe ontwikkelingen worden mogelijk gemaakt door middel van enkele directe bestemmingen en daarnaast enkele beperkte flexibiliteitsbepalingen.

1.2 Verschillen in grote lijnen

Dit bestemmingsplan heeft een aantal grote verschillen ten opzichte van de vigerende ruimtelijke plannen. Het betreft hier met name:

- digitalisering; conform artikel 1.2.1 lid a Bro dient het bestemmingsplan langs elektronische weg beschikbaar te worden gesteld (IMRO 2012). Het bestemmingsplan is zodoende digitaal raadpleegbaar;
- standaardisering; om de leesbaarheid van bestemmingsplannen te vergroten worden alle nieuwe bestemmingsplannen opgesteld volgens één landelijke standaard. Dit bestemmingsplan wordt opgesteld volgens de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 (SVBP 2012);
- detaillering; dit bestemmingsplan bevat de hoofdlijnen voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling van het gebied. Regels worden alleen gegeven indien dit noodzakelijk is voor de bescherming van aanwezige structuren en waarden of het bieden van kaders voor ruimtelijke ontwikkelingen;

- actualisering; met het voorliggende plan wordt aangesloten op de bepalingen als genoemd in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), van kracht sinds 2010.

1.3 **Begrenzing van het plangebied**

Het plangebied omvat, zoals voornoemd, alle gronden die behoren tot de gemeente Drimmelen en die zijn gelegen ten noorden van de rivier de Amer. Daarnaast behoren ook het deel van de rivier de Amer dat gelegen is binnen de gemeentegrenzen en de zuidelijke oevers van de rivier de Amer tot het plangebied. Deze gronden staan ook bekend als de Drimmelse Biesbosch. De zuidelijke plangrens wordt grotendeels gevormd door de buitendijk die aan de zuidzijde van de rivier de Amer is gelegen. De uiterst westelijke plangrens wordt gevormd door de gemeentegrens die loopt ter hoogte van de Moerdijk – spoorbruggen. In het noorden wordt de plangrens gevormd door de gemeentegrens, lopende door wateren als het Gat van den Kleinen Hil, Gat van de Noorderklip en de Ruigt of Reugt. In het oosten wordt de grens van het plangebied gevormd door de gemeentegrens, lopende door de wateren Steurgat en Spijkerboor. Vanaf het Spijkerboor verloopt de gemeentegrens over circa één kilometer in westelijke richting over het midden van de rivier de Amer, waarna de gemeentegrens na de monding van de Amertak naar het zuiden afbuigt.

Het plangebied “Biesbosch” staat bekend als uniek Deltagebied, dat hoofdzakelijk bestaat uit natuurterreinen en een (voormalige) agrarische polder. Het natuurgebied heeft een grote natuur- en landschapswaarde en is van nationale betekenis. Daarnaast heeft het gebied ook recreatieve waarde, al zijn de gebruiksmogelijkheden van het gebied onderschikt aan de natuurwaarden. Wat betreft recreatiegebied heeft de “Biesbosch” een regionale betekenis.

1.4 **Opzet van het bestemmingsplan**

Het bestemmingsplan bestaat uit (bestemmings)planregels en een verbeelding, vergezeld van een toelichting. De planregels en de verbeelding vormen het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan. De *verbeelding* heeft de rol van visualisering van de bestemmingen. De verbeelding omvat de gronden die voor de ontwikkeling van het plan van belang zijn. De keuze van de bestemmingen en de situering van de bestemmingsvlakken is gebaseerd op de huidige ruimtelijke situatie en de gewenste functies. Voorts sluit de opzet van de verbeelding aan op de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 (SVBP 2012). De *bestemmingsplanregels* regelen hoe de betreffende gronden mogen worden gebruikt en bebouwd. De bestemmingen zijn zo opgenomen dat voldoende rechtszekerheid bestaat voor gebruikers van het gebied en de omliggende gebieden. In de *toelichting* wordt gemotiveerd waarom sprake is van ‘een goede ruimtelijke ordening’. Ondanks het feit dat de toelichting geen onderdeel uitmaakt van het juridisch plangedeelte, fungeert de toelichting wel als interpretatiekader voor de uitleg van de regels, indien hierover interpretatieverschillen blijken te bestaan. Om de toelichting als een goed interpretatiekader te kunnen hanteren, is de opzet van de toelichting afgestemd op de bestemmingsplanregeling. In de leeswijzer wordt de opzet van de toelichting uiteengezet.

1.5 **M.e.r. - procedure**

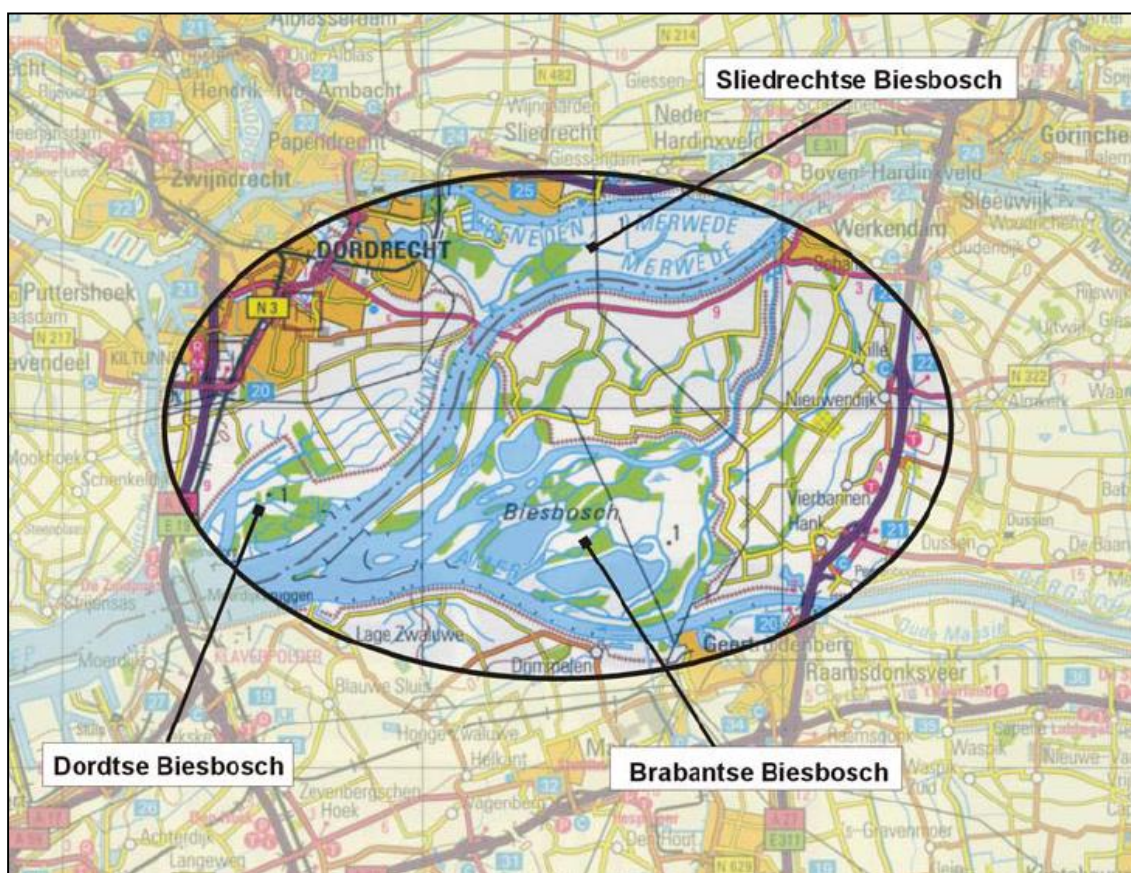
In de ruimtelijke ordening worden niet zelden besluiten genomen die grote milieugevolgen (kunnen) hebben. Om de milieugevolgen ten behoeve van een verantwoorde en weloverwogen besluitvorming goed in beeld te brengen is het instrument van de milieueffectrapportage ontwikkeld. Voorafgaand aan het nemen van sommige milieurelevante besluiten, zoals een

bestemmingsplan, kan een verplichting gelden tot het opstellen van een milieueffectrapport (MER). Een MER geeft inzicht in de milieugevolgen van het betreffende besluit en daarnaast worden in het rapport alternatieven voor de voorgenomen ontwikkeling geschetst.

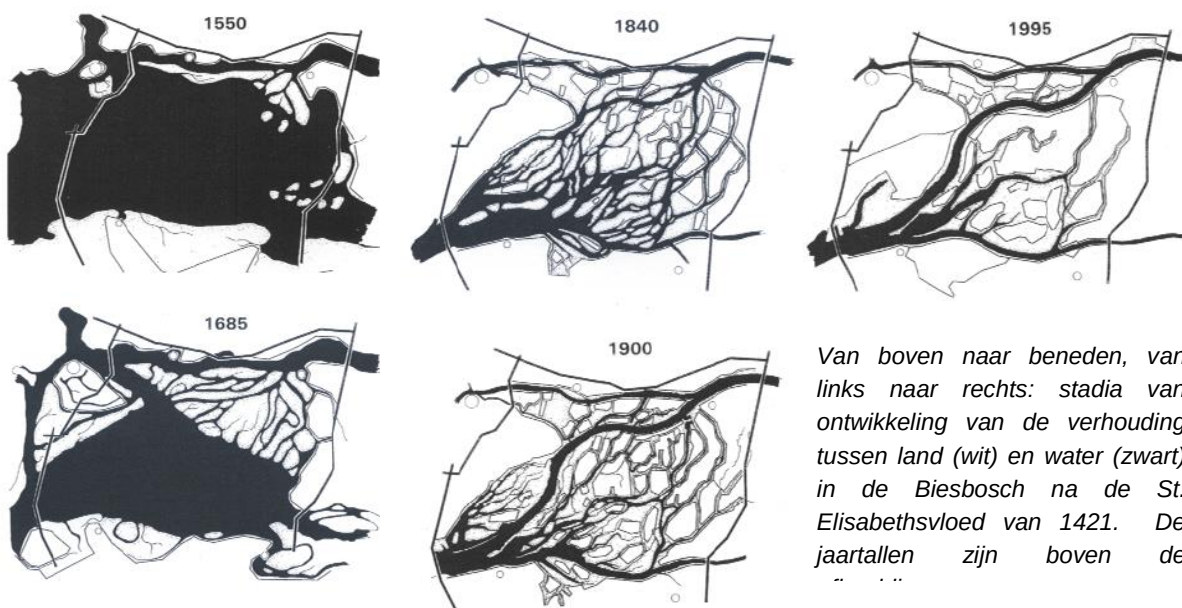
In het voorliggende bestemmingsplan worden in het natuurgebied “Biesbosch”, welk gebied tevens als ‘Natura 2000 – gebied’ is aangemerkt, beperkte ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Vast staat dat er op basis van artikel 7.2 van de Wet milieubeheer (Wm) geen sprake is van een rechtstreekse verplichting tot het opstellen van een planMER, omdat de omvang van de activiteiten de planMER drempel niet haalt. Op basis van artikel 7.2a Wm kan echter toch sprake zijn van een planMER verplichting als, op basis van een voortoets, significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het ‘Natura 2000 – gebied’ niet zijn uit te sluiten. Omdat significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen, gezien de aanleidingen tot het opstellen van het bestemmingsplan, op voorhand zijn uit te sluiten is in het kader van het onderhavige bestemmingsplan geen voortoets uitgevoerd. In hoofdstuk 7 van deze toelichting wordt nader op dit aspect ingegaan.

1.6 Leeswijzer

Om als interpretatiekader voor de bestemmingsplanregeling te kunnen dienen, is de opzet van de toelichting afgestemd op de bestemmingsplanregels. Het eerste deel van de toelichting bestaat uit een algemeen kader waarbinnen de bestemmingsplanregeling tot stand is gekomen. In hoofdstuk 2 wordt hiertoe een karakteristiek van het gebied gegeven en wordt de structuur van het natuurgebied geanalyseerd. In het daaropvolgende derde hoofdstuk zijn de beleidskaders van het rijk, de provincie en de gemeente Drimmelen samengevat. Vanaf het vierde hoofdstuk wordt de toelichting toegespitst op de bestemmingen, de hoofdstukken zijn thematisch van opzet. Het vierde hoofdstuk gaat daartoe in op de twee hoofdfuncties in de Biesbosch, namelijk ‘natuur’ en ‘water’. Naast de ‘waternatuur’ wordt ingegaan op de spaarbekkens en de rivier Amer. Het vijfde hoofdstuk gaat in op een aantal juridisch-planologisch mogelijk te maken agrarische en niet-agrarische ontwikkelingen. Het betreft hier het opnieuw juridisch-planologisch te verzekeren agrarische bedrijf in Polder Vischplaat en een aantal van de ontwikkelingen die wordt voorgestaan in de gebouwen van Staatsbosbeheer. Het zesde hoofdstuk gaat in op de functie ‘wonen’ in de Biesbosch, dit betreft eveneens enkele ontwikkelingen die worden geïnitieerd door Staatsbosbeheer. In Hoofdstuk 7 wordt ingegaan op diverse milieu- en waardenaspecten die gevolgen hebben voor de bestemmingsregeling. In Hoofdstuk 8 wordt de bestemmingsregeling toegelicht en in Hoofdstuk 9 worden de resultaten van de planologische procedure beschreven.

Ligging van de Biesbosch tussen de rivieren (Nieuwe) Merwede en Amer. De Biesbosch bestaat uit drie delen: de Sliedrechtse, Dordtsche en Brabantse Biesbosch. Binnen de Brabantse Biesbosch is een onderscheid te maken in het deel dat tot de gemeente Drimmelen behoort en het deel dat tot de gemeente Werkendam behoort.

Van boven naar beneden, van links naar rechts: stadia van ontwikkeling van de verhouding tussen land (wit) en water (zwart) in de Biesbosch na de St. Elisabethsvloed van 1421. De jaartallen zijn boven de

2 RUIMTELIJKE HOOFDSTRUCTUUR

2.1 Inleiding

Ligging

De Biesbosch is de benaming voor een aantal riviereilanden en zand- en slikplaten in de provincies Noord-Brabant en Zuid-Holland, gelegen tussen de rivieren Boven-Merwede en Amer en doorsneden door de kunstmatige rivier de Nieuwe Merwede. De Biesbosch bestaat uit een Sliedrechts, Dordts en Brabants gedeelte als gevolg van de aanwezigheid van de grote rivieren en de aanwezigheid van landbouwgronden. Deze delen zijn aangegeven op de vorige pagina. Het deel van de Brabantse Biesbosch dat gelegen is binnen de gemeente Drimmelen wordt gevormd door het zuidwestelijke deel van de Brabantse Biesbosch, het zogenoemde estuarium.

Karakterisering

De Biesbosch kan worden gekarakteriseerd als een natuurgebied dat bestaat uit een grootschalig zoetwatergetijdengebied met kreken en wilgenvloedbossen. Een zoetwatergetijdengebied kenmerkt zich door twee afzonderlijke aspecten. Ten eerste betreft dit het verschil in waterhoogte door de werking van eb en vloed. Bij vloed stroomt zeewater het land in via de rivieren, waarna het waterpeil zijn hoogste stand bereikt. Bij eb stroomt het water naar de zee toe, waarna de waterhoogte daalt tot de laagwaterstand. Het verschil tussen de hoogste en laagste waterstand bedroeg voorheen in de Biesbosch twee meter, nu is het verschil in het deel van de Biesbosch dat tot de provincie Noord-Brabant behoort 20 centimeter. Een tweede kenmerkend aspect is dat het water zoet is. De Biesbosch is dermate ver van de zee af gelegen dat het zoute water het gebied niet bereikt. Het water in de Biesbosch komt van de grote rivieren. Door de stroming 'duwt' het rivierwater het zoute water terug naar de zee. Deze 'zoetwatergetijdengebieden' zijn in Europa weinig voorkomend omdat een getijdengebied meestal zout is vanwege instromend zeewater. In de Biesbosch komt geen zeewater, maar het verschil in waterhoogten is nog wel merkbaar. Naast een functie als natuurgebied heeft de Biesbosch ook een belangrijke functie in de zoetwatervoorziening. In de Biesbosch zijn drie grote spaarbekkens gelegen, deze beslaan circa 10% van de oppervlakte van het plangebied.

Leeswijzer

Om een integrale visie op de Biesbosch te kunnen geven, dienen eerst de kenmerken en kwaliteiten van het plangebied in kaart te worden gebracht. In dit hoofdstuk worden de kenmerken en kwaliteiten van (het Drimmelense deel van) de Biesbosch beschreven. Het gaat hier onder meer om de ontstaansgeschiedenis van het landschap, de geomorfologie van het gebied, de landschappelijke hoofdstructuur en de aanwezige cultuurhistorische en archeologische waarden.

2.2 Ontstaansgeschiedenis landschap

De locatie waar nu natuurgebied "Biesbosch" is, heeft een lange ontstaansgeschiedenis. Deze ontstaansgeschiedenis is hieronder beknopt beschreven en is daarnaast schematisch verbeeld op de vorige pagina.

De Grootte Waard

Tot ongeveer het jaar 1000 na Christus was West-Nederland één uitgestrekt veengebied, waar enkele rivieren doorheen stroomden. De mensen woonden op de oeverwallen langs de rivier, omdat het veen te nat en te slap was om op te kunnen bouwen en wonen. Sommige van deze rivieren bestaan nog steeds, zoals de Merwede, andere zijn verdwenen of hebben een heel andere loop gekregen. Vanaf 1000 na Christus veranderde het landschap. In die periode begon de mens de veengebieden te ontginnen. Het veen werd ontwaterd ten behoeve van de landbouw of afgegraven voor de turf- en zoutwinning. De voorheen hooggelegen woeste veengebieden veranderden in laaggelegen weidegronden waar vee kon grazen. Het water werd afgevoerd door een gegraven stelsel van sloten en weteringen. Om de lage weidegronden te beschermen tegen langdurige overstroming werden ter plaatse van de huidige Biesbosch langs de rivier dijken en kades aangelegd. Toen de afzonderlijke dijkstukken aan elkaar gesloten werden ontstond er één grote polder: de Grootte Waard. De ontginning van het gebied bracht welvaart voor zijn bewoners. Steden en dorpen zoals Dordrecht en het verdwenen dorp Houweningen werden in deze periode gesticht.

St. Elisabethsvloed en Bergsche Veld

De St. Elisabethsvloed in het jaar 1421 was catastrofaal voor de Grootte Waard. De door een stormvloed opdringende zee verwoestte de zuidwestelijke dijk van de Grootte Waard en kort daarop brak bij Werkendam ook de Merwededijk door. De laaggelegen veenpolder en een aantal dorpen en steden verdwenen onder water en er ontstond een groot meer: het "Bergsche Veld". Dit meer stond in verbinding met de zee via het Haringvliet en met de rivier de Merwede. Honderd jaar lang veranderde er weinig aan deze situatie en floreerde vooral de zalmvisserij op het meer. Daar kwam verandering in toen het door de rivier en zee aangevoerde zand en slib zich ophoopte en uitgroeide tot platen die bij lage waterstanden droogvielen. Aan de monding van de Merwede vormde zich zo een delta die steeds verder naar het zuidwesten uitgroeide in het "Bergsche Veld". Zodra de platen droogvielen raakten ze begroeid met biezengors. Aan dit gewas dankt het gebied "Biesbosch" zijn naam. Wanneer een dergelijk 'biezengors' onrendabel werd, doordat het te hoog opslibte werden er riet- en wilgenbos geplant. De Biesbosch werd het domein van biezengors- en rietsnijders en griendwerkers.

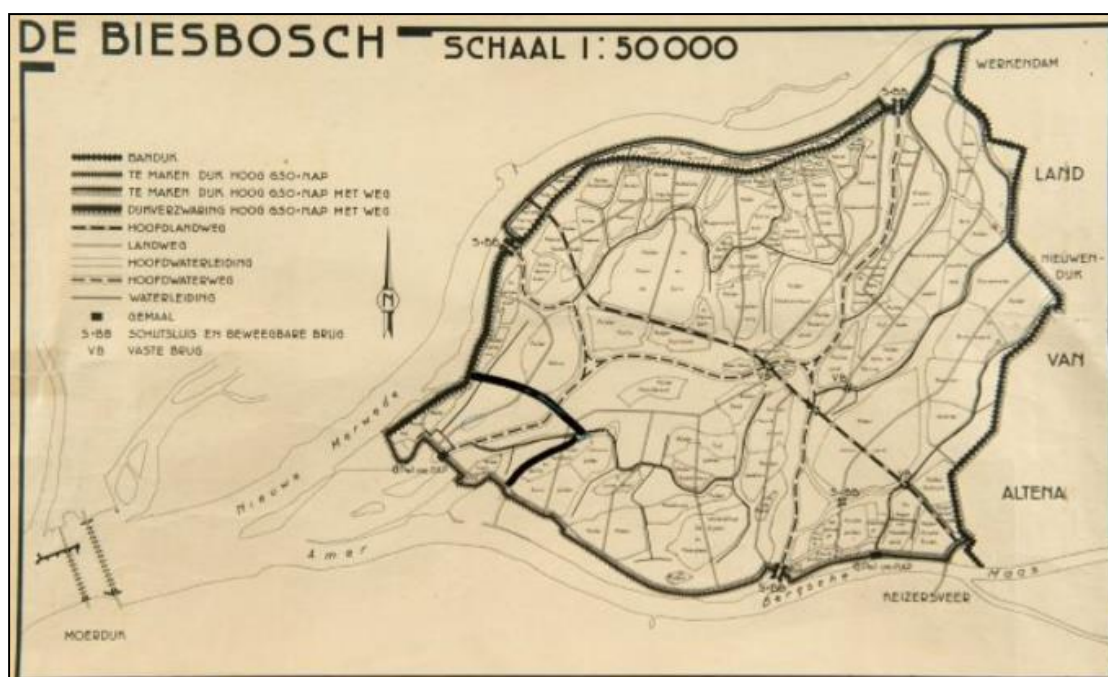

Boven: Het ontstaan van het "Bergsche Veld" in de jaren na de vloed. Linksboven is op een eiland de stad Dordrecht zichtbaar, welke stad beschermd werd door stadsmuren.

Links: weergave van de watersnood na de St. Elisabethsvloed van 1421, waarbij ca. 2000 mensen overleden.

De Biesbosch ontwikkelde zich tot een uniek zoetwatergetijdengebied, waarbij het twee maal per etmaal in- en uitstromende water zorgde voor een groot getijdenverschil. De vegetatie groeide in een specifieke zonering met in elke zone plantensoorten aangepast aan de mate van overstroming door het getij. Biezenvegetaties zijn het best bestand tegen getijdendynamiek en gedijen juist zeer goed als ze voor meer dan de helft van de tijd onder water staan. Biezenvegetaties kwamen niet alleen van nature voor, maar worden ook bij geplant om deze te kunnen oogsten. De biezen verlaagden de stroomsnelheid van het water nog meer. Op die plaatsen had zand en klei de tijd om naar de bodem te zinken. Hierdoor ontstond nog sneller land. De biezen kwamen hoger te staan, waardoor de wortels minder vaak in het water stonden. Rietvegetaties konden dit beter verdragen en nam de plaats van de bies in, waardoor er rietlanden ontstonden, welke werden geoogst. Door de rietvegetaties bleef het land ophogen, waarna de rietvegetaties zich terugtrokken en er wilgen gingen groeien. Wilgen groeien niet goed als ze te veel water krijgen. Daarom werden dijken aangelegd, zodat bij vloed de wilgen niet onder water kwamen te staan. Een stuk land waar aangeplante wilgen op groeien heet een 'griend'. Door de dijk aanleg werden de eerste polders gevormd. Wanneer de wilgen oud werden en de griend dus minder rendabel werd, verhoogde men de dijken. De dijken werden net zo lang opgehoogd totdat de bodem bruikbaar was voor akkerbouw. Rond 1650 was tweederde van de binnensee weer ingepolderd. De polders werden benut als weide en akkergrond. Van het noordoosten naar het zuidwesten ontstond een zonering van 'gronden' die in gebruik waren als polder, griend, rietland en biezenengros.

Deze zonering werd gedeeltelijk doorsneden door de aanleg van de Nieuwe Merwede in 1885, welke waterweg tot doel had om de waterhuishoudkundige situatie ter plaatse te verbeteren. Doordat de aanleg de waterstanden in het gebied aanzienlijk verlaagde, werd de griendcultuur grotendeels onmogelijk gemaakt. In 1904 werd daarnaast de aanleg van de Bergsche Maas afgerond, welke waterweg eveneens tot doel had om de waterhuishoudkundige situatie te verbeteren. Door de aanleg van deze laatstgenoemde waterweg werden de Maas en de Waal van elkaar gescheiden. De Bergsche Maas mondt uit op de rivier de Amer.

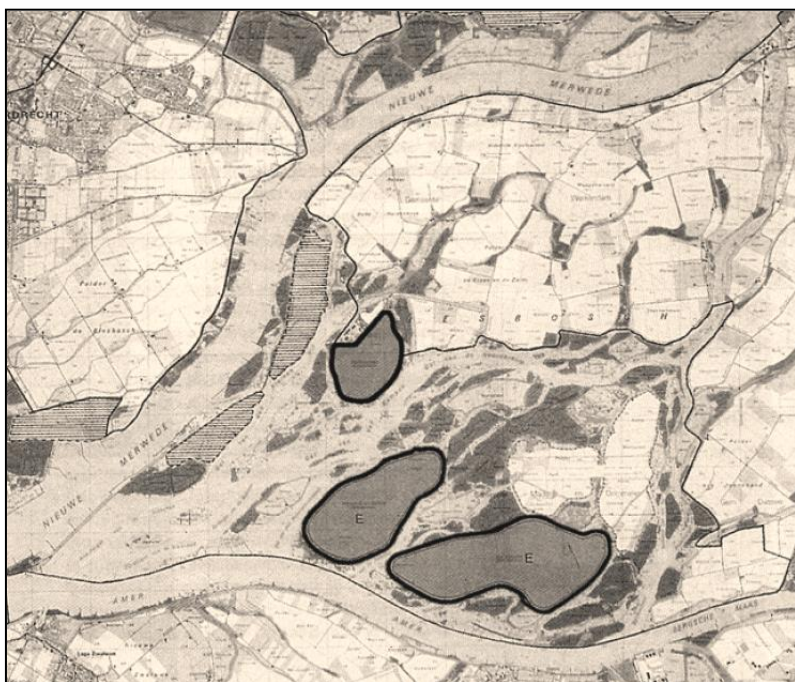

Plan voor inpoldering van de Biesbosch door de aanleg van een dijk rondom de Biesbosch. Uitsluitend het noordelijke deel van de ringdijk is daadwerkelijk aangelegd.

Eind jaren '30 van de twintigste eeuw werden plannen gemaakt om de gehele vegetatiezonering te niet te doen door de gehele Biesbosch in te polderen door het aanleggen van een banddijk. In 1940 was het werk aan de bedijking van de Brabantse Biesbosch begonnen. Van Werkendam tot aan het punt waar de Nieuwe Merwede en de Amer samenkomen, was de dijk al klaar. Door van daar naar Hank ook een dijk aan te leggen zou de Biesbosch door een ringdijk zijn omsloten. Een gebeurtenis dertien jaar later zou de plannen voor de definitieve inpoldering stil leggen.

Afsluiting van de zee en minder vraag naar natuurproducten

Het vrij in- en uitstromen van de zee, waarvan de invloed reikte tot in de Biesbosch, leverde meestal geen ernstige problemen op. Op 1 februari 1953 veranderde dat beeld door de Watersnoodramp, waardoor een groot deel van Zuidwest Nederland onder water kwam te staan. Na deze ramp werd besloten om Nederland te beschermen tegen overstromingen door het bouwen van de Deltawerken; ook werd de geplande inpoldering van de Biesbosch stopgezet. Als onderdeel van de Deltawerken is de Haringvlietdam gerealiseerd. In 1970 gingen de sluisen in de Haringvlietdam dicht bij vloed, bij eb gaan de sluisen wel open. Door de sluiting is het getijdenverschil grotendeels verdwenen. Op sommige plaatsen verdwenen hierdoor zand- en slikplaten onder water. Op andere plaatsen kwam het water niet meer zo hoog als bij vloed, waardoor grotere stukken land droog bleven. Onder andere riet groeide zonder het afwisselende waterniveau minder goed. De oorspronkelijke vegetatiezonering is hierdoor verdwenen. Met de opkomst van de industrie in de tweede helft van de twintigste eeuw kwam er ook minder vraag naar natuurproducten zoals riet en wilgenhout. Aan het oogsten van de rietgorzen en grienden kwam zo een einde, waarna een deel van het gebied overwoekerde en werd begroeid met wilgenbossen.

Plan voor de aanleg van de eerste drie spaarbekkens in de Biesbosch. Van noord naar zuid zijn de Petrusplaat, Honderd en Dertig en De Gijster in donkergrijs weergegeven.

Aanleg spaarbekkens

Rond 1960 werd het uit de Rijn gewonnen drinkwater steeds slechter van kwaliteit, onder meer door vervuiling van de rivier. Er werden plannen gemaakt om de drinkwatervoorziening van Rotterdam op een andere wijze te regelen, namelijk door Maaswater op te nemen in aan te leggen drinkwaterbekkens in de Biesbosch. Besloten werd om meerdere spaarbekkens aan te

leggen in plaats van één grote. Zodoende kon de Biesbosch haar recreatieve bestemming behouden. Met de werkzaamheden voor de aanleg van de spaarbekkens in de Biesbosch werd in 1970 begonnen. De bekkens kregen namen van drie van de zes landbouwpolders die het veld moesten ruimen. Opvallend is dat er weinig tot geen protest tegen de aanleg van de spaarbekkens was. Dat had te maken met het feit dat de landbouwgrond die toen werd opgeofferd weinig economisch rendabel was. De spaarbekkens de Petrusplaat (219 ha) en Honderd en Dertig (150 ha) zijn vanaf 1973 operationeel en het spaarbekken De Gijster (324 ha) is sinds 1979 operationeel. De plannen voor een vierde spaarbekken, waarvan de aanleg was voorzien in 1981, werden vooralsnog niet uitgevoerd. Reden hiervoor was dat door de oliecrisis van 1973 en 1979 de petrochemische industrie in de Botlek en Europoort veel minder water verbruikte dan voorheen. De gronden voor de Zuiderklip (402 ha) waren wel reeds door het waterwinningbedrijf aangekocht en behielden een agrarische bestemming totdat er weer meer behoefte aan water zou zijn.

Natuurontwikkeling en rivierverruiming

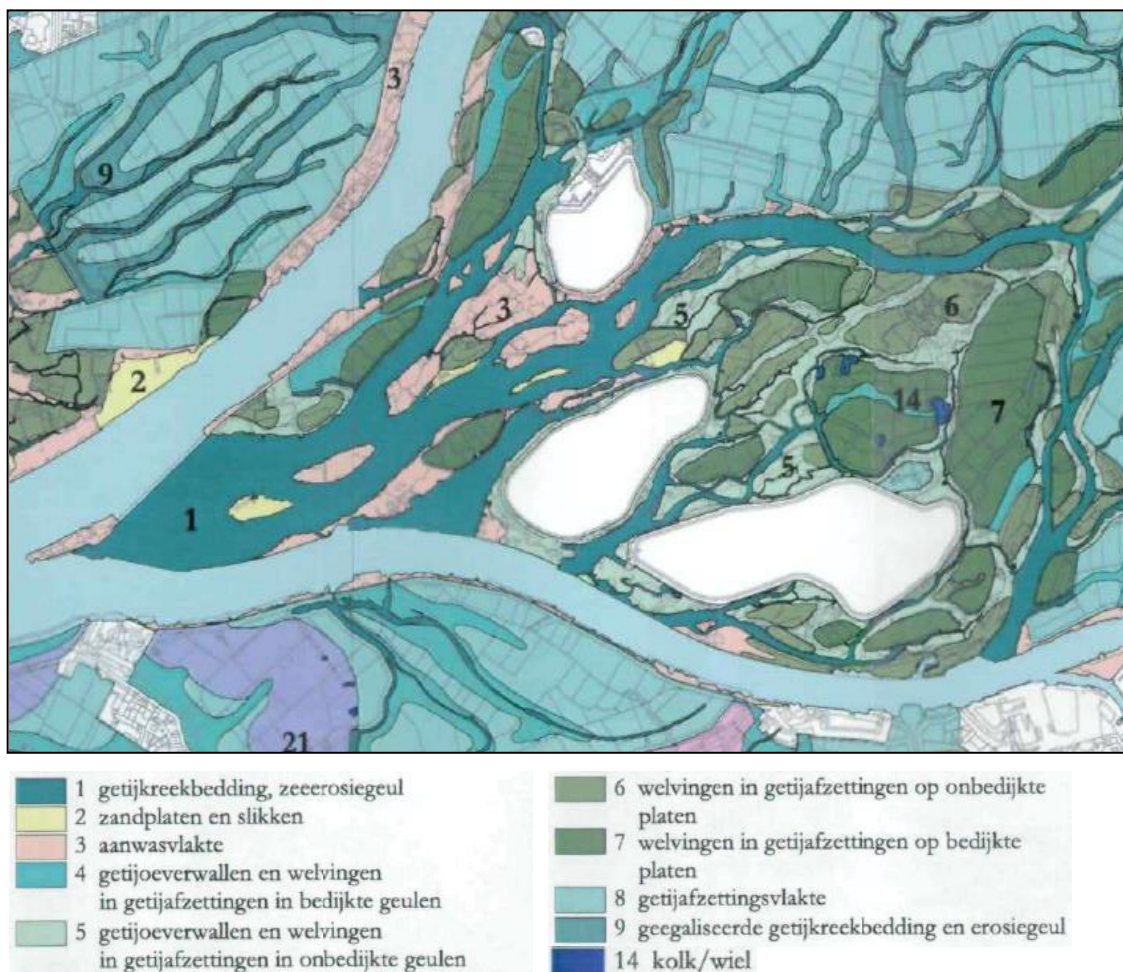
In de laatste decennia van de twintigste eeuw en het begin van de eenentwintigste eeuw verandert het beeld ten aanzien van de Biesbosch. Waar economische motieven (landbouwgrond) en zorg voor de waterkwaliteit (spaarbeekken) eerst leidend waren ten aanzien van het ruimtelijke beleid voor de Biesbosch, worden gaandeweg de aspecten natuurontwikkeling en waterveiligheid belangrijker. Dit blijkt onder meer uit de beslissing om het geplande vierde spaarbekken niet meer te realiseren. Na een heroverweging van de drinkwaterbehoefte in 1999 blijkt de noodzaak voor het vierde spaarbekken achterhaald. Het gebied is vervolgens in handen gekomen van Staatsbosbeheer ten behoeve van (natte) natuurontwikkeling. Op grond van wijzigende inzichten in natuur- en waterbeheer wordt de natuurlijke dynamiek in het gebied weer zoveel mogelijk teruggebracht. Het geleidelijk openzetten van de Haringvlietssluisen is hier eveneens een voorbeeld van.

Naast natuurontwikkeling is er de afgelopen decennia ook meer aandacht voor waterveiligheid. Er is veel informatie verzameld over de waterafvoer in de grote rivieren. Op deze wijze is kennis vergaard over de samenhang in het systeem en de factoren die van invloed zijn op de hoeveelheid water in Maas en Rijn. Op basis van deze gegevens en de verwachte klimatologische ontwikkeling is de kans op een bepaalde waterafvoer berekend. Aan de hand van de berekende afvoerfrequenties is de veiligheidsnorm voor de rivierdijken bepaald. In het 'zoete' bovenrivierengebied is het beschermingsniveau het laagst omdat hoge waterstanden daar over het algemeen enkele dagen van tevoren te voorzien zijn. Waar het water in het benedenrivierengebied zouter wordt, geldt een hoger beschermingsniveau, omdat een overstroming met zout water meer schade veroorzaakt. Naarmate de hoeveelheid water die een rivier afvoert toeneemt, stijgen de waterstanden. Zo horen er bij de maatgevende afvoer maatgevende hoogwaterstanden. De maatgevende hoogwaterstanden bepalen (samen met wind- en golfinvloeden en een veiligheidsfactor) de vereiste hoogte van de waterkeringen. In het verleden werden bij een verhoging van de maatgevende afvoer en de maatgevende hoogwaterstanden de rivierdijken verhoogd. Nu is het rijksbeleid er op gericht om toenemende rivierafvoeren bij voorkeur op te vangen door de rivieren te verruimen met een mix van technische en ruimtelijke maatregelen, zodat de maatgevende hoogwaterstanden niet verder stijgen. Rivierverruimende maatregelen zijn bijvoorbeeld dijkteruglegging, uiterwaardverlaging, aanleg van extra stroomgeulen of kribverlaging. Dergelijke maatregelen vertonen onderlinge samenhang: hun invloed reikt vaak verder dan alleen de plaats waar ze genomen worden. Dit is onder meer van belang voor het Drimmelse deel van de Biesbosch. Door het Ruimte voor de

Rivier-project in de Noordwaard, alwaar in het Werkendamse deel van de Brabantse Biesbosch maatregelen worden genomen, veranderen de afzonderlijke natuur- en landschapswaarden ook in het Drimmelense deel van de Biesbosch. Het in de jaren '40 van de twintigste eeuw aangelegde deel van de bedoelde ringdijk om de Biesbosch wordt in het kader van het project grotendeels weggenomen.

2.3 Geomorfologie

Het Drimmelense deel van de Biesbosch is door de voornoemde ontstaansgeschiedenis een samenspel van getijkreekbeddingen, getijoeverwallen, platen met welvingen (opwassen met een kleinschalig stelsel van getijoeverwallen en kommen), buitendijkse aanwasvlakten en slikken en platen. Kenmerkend is het patroon van een vanuit de rivier de Merwede vertakkend geulenstelsel, waarbij de individuele geulen versmallen, onder invloed van de getijstroom weer verbreden en tenslotte samenvloeien in één zeearm: het Hollands Diep. Van noordoost naar zuidwest zijn alle ontwikkelingsstadia in de landschapsgenese nog herkenbaar in het landschap aanwezig. In het noordelijke deel van de Biesbosch zijn veelal de afzonderlijke plaatgronden samengevoegd, ingepolderd en zijnde tussenliggende getijkreekbeddingen en -ruggen geëgaliseerd. In het zuidelijke deel komen plaatgronden, aanwassen en getijkreekbeddingen nog in onbedijkte vorm in samenhang met elkaar voor. Tussen deze twee uitersten bevinden zich alle ontwikkelingsstadia van het gebied.

Uitsnede uit de geomorfologische kaart ter plaatse van het Drimmelense deel van de Biesbosch

In het Drimmelse deel van de Biesbosch komen de volgende terreinvormen voor:

1. *Getijkreekbedding, zeeerosiegeul*: alle wateren (met uitzondering van de Merwede, Nieuwe Merwede en Amer) die onder invloed van het getij zijn gevormd;
2. *Zandplaten en slikken*: onbegroeide zeer dynamische zandplaten en slikken in de intergetijdenzone die alleen bij laag water droog vallen;
3. *Aanwasvlakte*: laaggelegen, vlakke aanwassen langs getijdengeulen en door het getij beïnvloede rivieren;
4. *Getijoeverwallen en welvingen in getijafzettingen, bedijkte geulen*: lage zandige en / of zavelige ruggen direct langs de huidige of voormalige bedding van getijdenkreeken, gevormd door de dagelijkse overstroming door het getij. Door middel van een kade of dijk zijn deze buiten de directe invloed van de getijdenwerking gebracht en in cultuur genomen. Tevens vallen hieronder hoog opgeslibte aanwassen in geulen en kreekbeddingen. Zij zijn duidelijk zichtbaar in het landschap als rug, omdat de omringende zware kleigronden door ontwatering zijn ingeklonken;
5. *Getijoeverwallen en welvingen in getijafzettingen, onbedijkte geulen*: lage zandige en / of zavelige ruggen direct langs de huidige of voormalige bedding van getijdenkreeken, gevormd door de dagelijkse overstroming door het getij. Tevens hoog opgeslibte aanwassen in geulen en kreekbeddingen. Door deze opslibbing blijven (oorspronkelijk laaggelegen) kreekbeddingen als ruggen in het landschap achter;
6. *Welvingen in getijafzettingen, onbedijkte platen*: opwassen in getijgeulen, waarop door opslibbing door getijwerking zich een gors en kreeksysteem heeft ontwikkeld;
7. *Welvingen in getijafzettingen, bedijkte platen*: opwassen in getijgeulen, waarop door opslibbing door getijwerking zich een gors en kreeksysteem heeft ontwikkeld. Nadat deze platen voldoende hoog waren opgeslibd zijn ze door midden van een kade of dijk buiten de directe invloed van de getijdenwerking gebracht en in cultuur genomen;
8. *Getijafzettingsvlakte*: onder invloed van het getij relatief hoog opgeslibte vlakte, waarvan het oorspronkelijke microreliëf van prielen en lage oeverwallen is verdwenen. Tevens vallen hieronder sterk geëgaliseerde voormalige getijoeverwallen, getijwelvingen en getijkreeken.
9. *Geëgaliseerde getijkreekbedding en erosiegeul*: bij de samenvoeging van kleine poldertjes tot grote polders werden de tussenliggende getijkreekbeddingen en erosiegeulen opgevuld en geëgaliseerd.

Deze geomorfologische eenheden hebben samen met de overige in het gebied voorkomende waarden geleid tot een landschappelijke hoofdstructuur. Deze hoofdstructuur wordt beschreven in de volgende paragraaf.

2.4 Landschappelijke hoofdstructuur en landschapsbeeld

Het proces van op- en aanslibben in het gebied kenmerkt zich vanouds door twee ontwikkelingen, die elk een andere landschapsstructuur met zich mee hebben gebracht. Enerzijds is er de invloed van de getijden die resulteerde in een laaggelegen, nat en dynamisch landschap, zoals dat nu nog in het zuidwesten van de Biesbosch te vinden is. Anderzijds heeft het hogere en drogere en meer cultureelrijke rivierenlandschap zich vanuit het noorden en oosten almaar uitgebreid. Als gevolg hiervan is er binnen de Biesbosch een grootschalige ruimtelijke gradiënt aanwezig van jongere cultuurlandschappen in het noordoosten, via halfnatuurlijke landschappen naar min of meer natuurlijke landschappen in het zuidwesten van de Biesbosch.

Door het grotendeels wegvallen van de eerste van de twee voornoemde processen is de landschappelijke hoofdstructuur, zoals die voorheen herkenbaar was in de vegetatiezoning, minder duidelijk aanwezig in de Biesbosch. Een belangrijk onderdeel van het getijdenlandschap, de dagelijkse dynamiek van in- en uitstromend water die leidde tot het voortdurend van aanzien veranderende intergetijdenlandschap, is grotendeels weggevallen. Door het grotendeels wegvallen van deze dynamiek, maar tegelijk en vooral ook door het wegvallen van de griend- en rietcultuur is het landschap veel geslotener geworden dan decennia geleden. De vergezichten, met name tijdens de winter, over de kale griend- en rietvlaktes, behoren dan ook tot de verleden tijd.

Sterk afwijkend van het natuurlijke landschap zijn de grote spaarbekkens, omringd door hoge dijken en wegen met vangrails. Ook hinderlijk is de invloed van hoogspanningslijnen dwars over het gebied. Langs de randen van het natuurgebied vormen de Amercentrale en diverse industriegebieden (o.a. van Moerdijk, langs de Beneden Merwede en de Baanhoekweg) landschappelijk detonerende grenzen. Door de verlichting van deze complexen is er ook sprake van visuele verstoring tijdens duisternis. Ook de windmolens bij de Dordtse Kil zijn elementen die de landschappelijke beleving van een ongestoord natuurgebied ondermijnen. Tenslotte is de plaatselijk aanwezige contrastrijkdom tussen het polderlandschap en het 'Biesboschlandschap' op te merken. Het versterkt het verschil tussen cultuur en natuur in hoge mate, waardoor plaatselijk de voornoemde landschappelijke gradiënt niet beleefbaar is. Zachtere grenzen zijn er voor zover begroeiingen zich voortzetten langs binnendijkse kreken; met name vanuit die elementen is de samenhang van het landschapspatroon nog zichtbaar.

Aanzicht van het spaarbekken Petrusplaat met de daaromheen liggende bekkendijk met weg.

De Biesbosch heeft zich ontwikkeld tot een natuurgebied met een gesloten landschapsbeeld.

Geconcludeerd kan worden dat het Drimmelse deel van de Biesbosch zich heeft ontwikkeld tot een natuurgebied met een hoofdzakelijk dichte vegetatie, zonder kenmerkende landschappelijke overgangen. Enkele gebiedsvreemde elementen hebben invloed op de beleving van het natuurgebied.

2.5 Aardkunde, cultuurhistorie en archeologie

Aardkunde

Het Biesboschestuarium is als zoetwaterbinnendelta in aardkundig opzicht uniek. Met name de buitendijkse terreinvormen, zoals opgesomd in de paragraaf over de geomorfologie, worden als zeer waardevol geclassificeerd. De bedijkte terreinvormen zijn matig waardevol, omdat het oorspronkelijk reliëf van platen, kreken en kreekruigen nog wel herkenbaar is, maar door agrarisch gebruik is genivelleerd. Door het grotendeels wegvallen van de getijdenwerking zijn

de typische erosie- en sedimentatieprocessen van het getijdengebied gestopt en vervangen door riviersedimentatie en –erosie. Deze is echter veel minder dynamisch. Momenteel vindt een snelle verandering van het landschap plaats door sterke vegetatie-uitbreiding en snelle sedimentatie in en verlanding van de vroeger door getijdenerosie opgehouden kreken. Oude slikken en zandplaten slibben verder op en raken snel bedekt door vegetatie. Een belangrijke aantasting van de aardkundige waarden wordt verder gevormd door de spaarbekkens met hun open watervlakten en hoge dijken. Deze aantasting heeft in het verleden plaatsgevonden vanuit dwingende redenen van openbaar belang (veiligstellen drinkwatervoorziening Rotterdam en omstreken). Een mogelijke bedreiging is ook maaiveldddaling door achterblijven van compenserende sedimentatie op hoger opgeslibte delen van het landschap.

Uitsnede uit de gespecificeerde aardkundige waardenkaart ter plaatse van het Drimmelse deel van de Biesbosch

Cultuurhistorie

Cultuurhistorie betreft materiële overblijfselen uit het verleden die een rol spelen in de ruimtelijke ordening en daarmee als de combinatie van archeologische, architectuurhistorische en historisch-geografische objecten. Immateriële overblijfselen, zoals beschrijvingen over de rietsnijderscultuur, of historische gebeurtenissen, zoals de crossings door de Biesbosch tijdens de Tweede Wereldoorlog, maken wel deel uit van het erfgoed maar niet van de cultuurhistorie van het gebied.

De cultuurhistorische waarde van het Biesboschlandschap hangt, zoals uit het voorgaande blijkt, sterk samen met het proces van opslibbing. Omdat de gebruiksmogelijkheden van een

aan- of opwas afhankelijk waren van de mate waarin die was opgeslibt, was er een vaste opeenvolging van biesen, via riet en grind, tot landbouwpolder. Omdat de opslibbing op de ene plaats minder ver was gevorderd dan op een andere plaats, waren de verschillende vormen van grondgebruik doorlopend in het gebied aanwezig. Werd op de ene plaats een griend omgezet in landbouwpolder, dan was er elders wel een met riet begroeide plaat die als griend werd ingericht. Doorlopend vond een ontwikkeling plaats van natuurlandschap (pas drooggevalen platen), via verschillende stadia van halfnatuurlijke landschappen (rietvelden, grienden) tot cultuurlandschappen (polders). De opeenvolging van die verschillende landschappen volgde in grote lijnen het geomorfologische landschap. Deze uit cultuurhistorisch oogpunt waardevolle verschijnselen vonden plaats na de St. Elisabethsvloed van 1421. Van het hiervoor aanwezige landschap zijn geen resten meer bewaard gebleven. Benoemenswaardig is wel dat het oorspronkelijke dorp Drimmelen in de Biesbosch gelegen was. Ten gevolge van de voornoemde processen kunnen de volgende typen cultuurhistorische structuren en objecten binnen de Biesbosch worden onderscheiden:

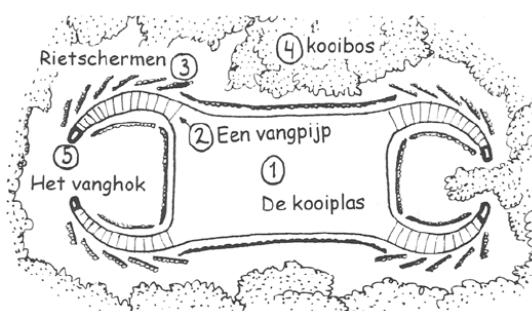
- *Bedijkingen*: tot deze categorie elementen behoren historische dijken en resten van dijken die nog herkenbaar zijn in de percelering of het tracé van een weg. De genetisch aan dijken verbonden wielen worden ook tot de 'bedijking' gerekend. De dijken dateren allen uit de periode van na de St. Elisabethsvloed van 1421. Toen werd langzaam maar zeker weer land op de ontstane binnenzee teruggewonnen. De bedijkingsgeschiedenis illustreert de hoofdlijnen van de geschiedenis van het landschap. De dijken in het Drimmelse deel van de Biesbosch zijn over het algemeen opgeworpen tussen 1800 en 1900. Dit is de periode van de inpolderingen van opwassen. Dit gebeurde met name na ca. 1860 (tot 1930), toen de Nieuwe Merwede was aangelegd. De waterstanden werden daardoor namelijk zoveel lager dat de grienden die op die opwassen stonden niet voldoende vaak meer overstroomden.
- *Landbouw*: tot deze categorie elementen behoren landschapselementen die informatie geven over de landbouwgeschiedenis van de Biesbosch. Eén element, thans nog zichtbaar in de percelering, betreft de gereconstrueerde Maasloop. Door de St. Elisabethsvloed waren oude grenzen weggevaagd. Toen na de vloed echter weer allerhande belangen gingen spelen in het overstroomde gebied, kwamen ook de oude grenzen weer opnieuw in de belangstelling. De Maas was er één van. De rivier vormde namelijk de grens tussen het gebied van de graaf van Holland en dat van de heer van Geertruidenberg. Om de ligging van deze grens opnieuw vast te stellen, besloot men in de 16e eeuw de oude loop van de Maas te reconstrueren. Met deed dat aan de hand van onderzoek van de bodem van de binnenzee. De zo gevonden grens werd gemarkeerd met boeien en in kaart gebracht. De grens heeft nog geruime tijd gefungeerd als gemeentegrens en is daarnaast herkenbaar gebleven in de percelering. Deze grens is gelegen in het uiterste noordoosten van het plangebied. Een tweede cultuurhistorisch waardevol element wordt gevormd door de voorkomende terpen in het gebied. Omdat de dijken niet zo hoog waren dat overstromingen konden worden uitgesloten, werden boerderijen in de polders op terpjes gebouwd. In de grienden waar de kader regelmatige overstromingen toelieten, werden de griendketen ook op terpjes gebouwd.
- *Grienden*: platen die voldoende hoog waren opgeslibt werden ingericht als griend. Er kan daarbij een onderscheid worden gemaakt tussen oudere grienden (ouder dan het jaar 1850) en jongere grienden. De oude grienden zijn zeldzaam. Dat komt, omdat als

de bodem in een griend zover was opgeslibt dat overstromingen en daarmee slibbemesting nog maar sporadisch optraden, de groei van het griend verslechterde. Het werd dan als 'versleten' beschouwd en ingepolderd tot landbouwgebied. Doordat er echter steeds opnieuw opwassen ontstonden, die als ze voldoende hoog waren opgeslibt als griend werden ingericht, bleven er wel steeds grienden in het gebied aanwezig. Bij de grienden horen een groot aantal kleine landschapselementen. Dit betreft bijvoorbeeld de elementen waarmee de waterbeheersing in de grienden werd gereguleerd. Lage kaden die rondom de grienden lagen zorgden er voor dat het griend niet in het groeiseizoen overstroomde. Dat was ongunstig voor de groei van het wilgenhakhout. De kaden waren echter zo laag, dat overstromingen tijdens de winterhoogwaters nog wel mogelijk waren. Dat schaadde de groei van de wilgen niet, terwijl er wel vruchtbaar slib werd afgezet. Het slib zorgde voor een natuurlijke bemesting van het griend. Om het water in het griend te laten stromen was in de kade meestal een wateroverlaat aangebracht.

- *Eendenkooien*: bijzondere elementen in laaggelegen gebieden zijn eendenkooien. Deze werden in ieder geval vanaf de 15e eeuw aangelegd in gebieden die voor de landbouw niet of nauwelijks bruikbaar waren. Deze gebieden waren te nat, zelfs om er koeien of schapen te laten grazen. In het rivierengebied werden eendenkooien aangelegd in de laagste delen van de komgebieden. Een eendenkooi bestaat uit een plas met daaraan meestal vier zogenaamde vangpijpen. Rond de plas ligt een kooibos en rondom het geheel is veelal een stiltecirkel aangewezen. Dit alles is er op gericht om eenden (en andere watervogels) naar de kooi te lokken. Deze eenden vinden rust in de kooi en worden door zogenaamde lokeenden de vangpijpen ingelokt, waarin ze uiteindelijk gevangen worden. Op deze manier werden eenden gevangen voor consumptie. In de huidige tijd worden eendenkooien nog gebruikt voor het ringen van eenden. Het systeem van de kooien, de opbouw ervan en de stiltecirkel er omheen is veelal nog aanwezig. In de Biesbosch zijn twee eendenkooien aanwezig. De beide eendenkooien dateren van het begin van de 20^e eeuw, aangezien deze pas na 1919 op de kaart werden aangegeven. Toch zijn eendenkooien voor de Biesbosch kenmerkend en daarom cultuurhistorisch belangrijk.

Aanzicht van een eendenkooi

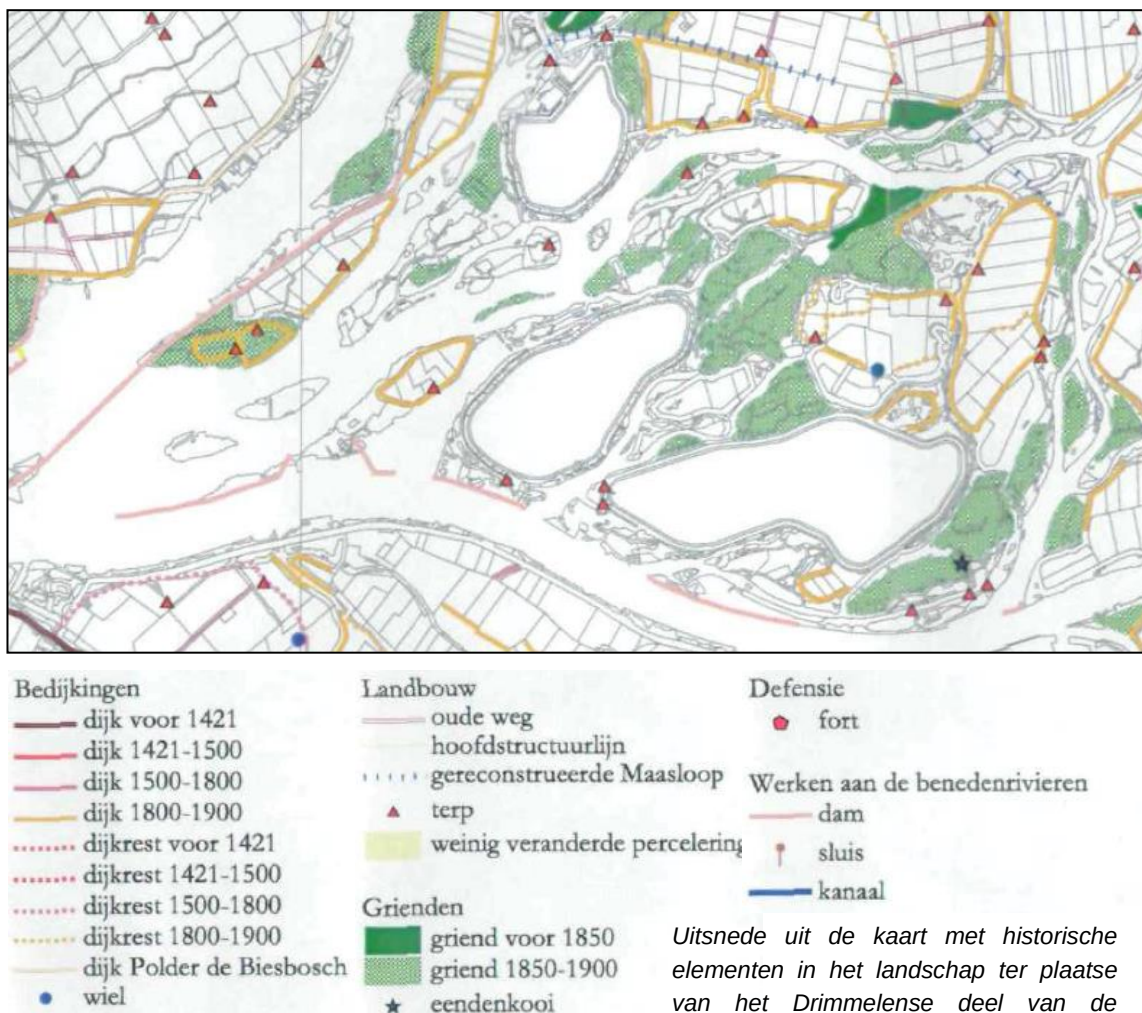

Plattegrond van een eendenkooi

- *Werkzaamheden aan de benedenrivieren*: in de tweede helft van de 19^e eeuw werd, na een lange periode van voorbereiding, gestart met werkzaamheden om de waterafvoer van de benedenrivieren te verbeteren. Er zijn hierbij verschillende elementen ontstaan, waaronder dammen. Dammen werden aangelegd om killen en kreken af te sluiten,

zodat het water de geulen voldoende op diepte zou houden. Een aantal van deze dammen is langs de noordoever van de Amer gelegen.

- *Gebouwde objecten:* tot deze categorie elementen behoren gebouwen met sociaalhistorische waarde die zijn gerealiseerd in diverse perioden. Dit betreft onder meer griendwerkersketen, gebouwen die zijn gerealiseerd ten behoeve van de aanleg van de geplande grootschalige polder in de Biesbosch en enkele boerderijen. Eén bijzonder object is de Amaliahoeve uit 1939. De geschiedenis van dit pand is verbonden aan de plannen, zoals voornoemd, tot de volledige inpoldering van de Biesbosch in de jaren '30 van de twintigste eeuw. De Belgische oliebaron Cartier kocht in 1937 vijf Biesboschpolders met daarop drie boerderijen. Hij wilde hier het grootste boerderijencomplex van de Benelux aanleggen. De plannen voor de volledige inpoldering van de Biesbosch werden echter verlaten in de jaren '50. Twee van de boerderijen verdwenen bij de aanleg van de spaarbekkens De Gijster en Honderd en Dertig. De enige overgebleven hoeve, de Amalia hoeve uit 1939, is nog steeds alleen bereikbaar over water.

Archeologie

Archeologie heeft betrekking op het ondergronds aanwezige materiële erfgoed. Het begrip archeologische waarden is van toepassing op enerzijds bekende archeologische vindplaatsen

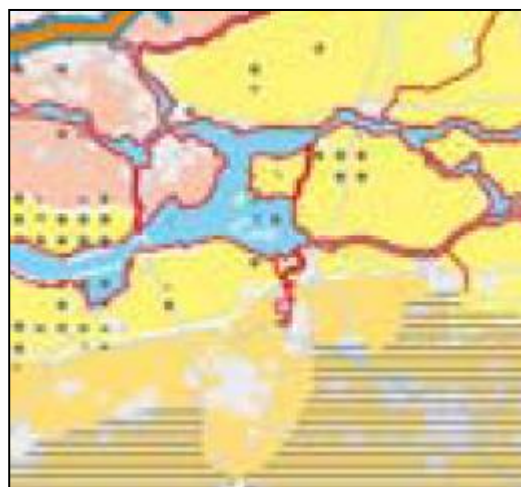
(locaties) en anderzijds onbekende archeologische vindplaatsen (verwachtingszones). Archeologische vindplaatsen hebben een bepaalde relatie met het landschap. Landschappelijke kenmerken bepalen namelijk voor een belangrijk deel de geschiktheid of aantrekkelijkheid van een locatie voor bewoning. Bewoning kwam in waterrijke gebieden bijvoorbeeld veelvuldig voor op gronden die vrij waren van hoog water. In de Biesbosch betrof dit vóór de St. Elisabethsvloed met name de gronden die op de oeverwal van de Maas waren gelegen. In de Biesbosch is het landschap na de St. Elisabethsvloed gedurende lange tijd ongeschikt geweest voor (systematische) bewoning. Daarnaast zullen grote delen van het Drimmelse deel van de Biesbosch door erosie geen archeologische vindplaatsen meer bevatten. De oudere resten, sporen van vóór de St. Elisabethsvloed, zijn door een afdekkende laag van circa 0 tot 5 meter dikte bedekt. In het plangebied is nooit grootschalig systematisch archeologisch onderzoek verricht. De belangrijkste oorzaak hiervoor de opbouw van het gebied, die de toegankelijkheid van relevante afzettingen in sterke mate bemoeilijkt.

In deze toelichting op het bestemmingsplan wordt bij de beleidstoetsing en in het deel waarin de aanwezige waarden worden beschreven, nader ingegaan op het wettelijke en beleidsmatige kader betreffende de aspecten aardkunde, cultuurhistorie en archeologie.

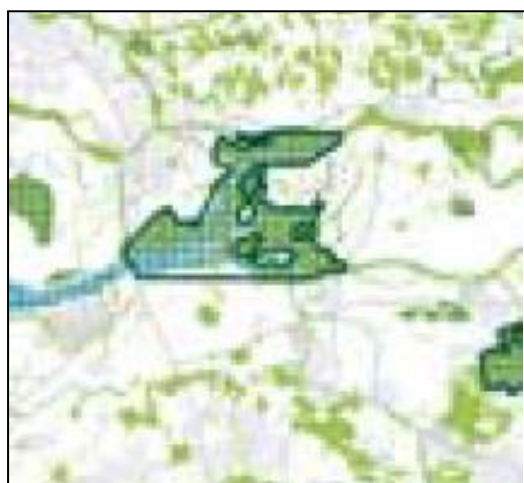
— Hoofdvaarwegennet

Uitsnede SVIR-kaart 'kernnet logistiek' (Nationaal belang 7): instandhouden hoofdnet vaarwegen

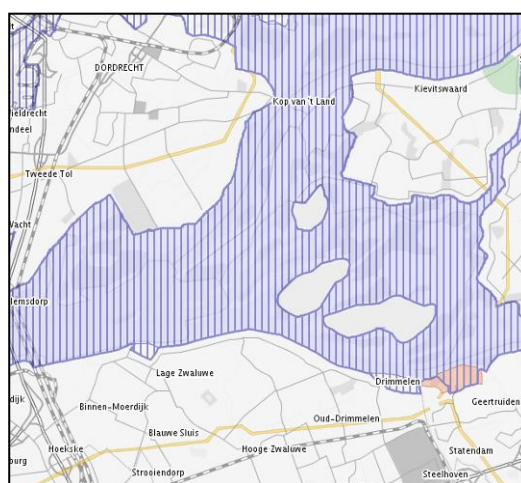
— Primaire waterkering
 Verziltingsgevoelig gebied
 ■ Rijkswater

Uitsnede SVIR-kaart 'hoofdwatersysteem' (Nationaal belang 9): waterveiligheid en zoetwatervoorziening

■ Ecologische Hoofdstructuur overige grote wateren
 ■ Nationale herijkte Ecologische Hoofdstructuur op land*
 ■ Natura 2000
 ■ Nationaal Park

Uitsnede SVIR-kaart 'natuur' (Nationaal belang 11): nationaal netwerk flora- en fauna

■ primaire waterkeringen buiten het kustfundament
 ■ rijksvaarwegen
 ■ rivierbed
 ■ stroomvoerend deel rivierbed

Uitsnede verbeelding Barro met daarop weergegeven de planologische regimes die gelden ter plaatse van het plangebied

3 RUIMTELIJK BELEIDSKADER

3.1 Inleiding

De gemeente Drimmelen heeft te maken met de vigerende ruimtelijke beleidskaders van de landelijke en provinciale overheid; de in het voorliggende plan gegeven bestemmingsregeling dient te voldoen aan dit beleid. Daarnaast dient de bestemmingsregeling zich eveneens te voegen binnen de marges van het gemeentelijke beleid. Het ruimtelijk beleid van de drie voorgenoemde overheden is per overheidslaag neergelegd in één of meerdere zogenoemde structuurvisies. Voor de realisatie van het beleid zetten de verschillende overheden een mix van instrumenten in; één van die instrumenten betreft het vertalen van het beleid uit de structuurvisie naar een juridisch bindende verordening. Hieronder zijn de voor dit bestemmingsplan relevante structuurvisies en verordeningen per overheidslaag weergegeven en wordt voor de beperkte mogelijk te maken ontwikkelingen in dit bestemmingsplan getoetst of deze passend zijn binnen het beleid. In dit hoofdstuk wordt tevens getoetst aan het regionale beleid. Het thematische beleid dat als kader fungeert voor de onderhavige bestemmingsregeling wordt weergegeven in de volgende hoofdstukken.

3.2 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), 2012

Toetsingskader

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) van kracht geworden. De aanleiding voor het opstellen van deze structuurvisie is gelegen in het feit dat er nieuwe politieke accenten zijn gelegd en doordat er veranderende omstandigheden zijn zoals de economische crisis, klimaatverandering en toenemende regionale verschillen. Dit laatste onder andere omdat groei, stagnatie en krimp gelijktijdig plaatsvinden. Deze structuurvisie geeft een integraal kader voor het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau. In de visie worden ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur sterker dan voorheen met elkaar verbonden. De structuurvisie vervangt alle voorgaande rijksnota's ten aanzien van ruimte en mobiliteit (waaronder de Nota Ruimte), behalve de Structuurvisie Nationaal Waterplan.

Het Rijk zet twee zaken helder neer: een kader voor prioritering van investeringen om Nederland in beweging te krijgen en een selectief ruimtelijk beleid dat meer loslaat en overlaat aan provincies en gemeenten. In het SVIR staat centraal dat alleen nog een taak voor het Rijk is weggelegd wanneer sprake is van:

1. een onderwerp dat nationale baten en / of lasten heeft en de doorzettingsmacht van gemeenten overstijgt (bv. mainports);
2. een onderwerp waarvoor internationale verplichtingen zijn aangegaan (bv. werelderfgoederen);
3. een onderwerp dat (provincie-) of landsgrens overschrijdend is, of een hoog afwentelingsrisico kent of reeds in beheer bij het rijk is (bv. infrastructuur).

Op basis van de voornoemde criteria onderscheidt het Rijk 13 nationale belangen. Hiervoor is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Deze belangen zijn gelijkwaardig aan elkaar en beïnvloeden elkaar onderling.

Beoordeling

Voor het plangebied zijn met name de volgende nationale belangen relevant:

Nationaal belang 7: Het instandhouden van het hoofdnet van wegen, spoorwegen en vaarwegen om het functioneren van het mobiliteitssysteem te waarborgen

Het Rijk is verantwoordelijk voor optimalisatie van het gebruik van de hoofdvaarwegen zodat de capaciteit maximaal kan worden gebruikt en om de noodzakelijke betrouwbaarheid te kunnen bieden. Voor de binnenvaart heeft het Rijk de ambitie om een vlot, betrouwbaar hoofdvaarwegennet te realiseren. Daarbij wordt ook de capaciteit van de vaarwegen vergroot, zodat het groeiende (inter)nationale transport van de mainports en greenports over het water zonder kwaliteitsverlies afgewikkeld kan worden. Ook houdt het Rijk hierbij rekening met (de gevolgen van) klimaatverandering voor de vaarwegen en andere belangen in het watersysteem (zie nationaal belang 9). Het Rijk heeft belang bij het scheiden van de beroeps- en recreatievaart. Dit komt de veiligheid ten goede en bevordert de doorstroming op het hoofdvaarwegennet. Het Basisrecreatietoervaartnet (BRTN) is hierbij het uitgangspunt. Hierover worden afspraken gemaakt met medeoverheden.

Nationaal belang 9: Ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en kader voor klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling

Het rijk is verantwoordelijk voor het integrale beheer van het hoofdwatersysteem, en samen met de waterschappen, verantwoordelijk voor de bescherming van Nederland tegen overstromingen. Het is belangrijk dat bij ruimtelijke plannen rekening wordt gehouden met waterhuishoudkundige eisen op korte en lange termijn. Het hoofdwatersysteem bestaat onder meer uit de grote rivieren. De rivier Amer behoort tot dit type rivieren. Het beheer van het watersysteem is gericht op het meebewegen met natuurlijke processen waar het kan en het bieden van weerstand waar het moet. Preventie vormt de primaire pijler bij de bescherming tegen overstromingen. Het rijk beschermt de primaire waterkeringen die in beheer zijn bij het rijk. Ook stelt het rijk normen voor de primaire waterkeringen, die in beheer zijn bij de waterschappen. Primaire waterkeringen zijn in het plangebied aanwezig langs de zuidoever van de rivier Amer. In de Biesbosch zijn een aantal spaarbekkens aanwezig, deze spaarbekkens hebben een belangrijke functie in een duurzame zoetwatervoorziening. Dit is ook uitgewerkt in het Deltaprogramma, deelprogramma Zoetwater. In het Nationaal Waterplan uit 2009 is overigens geconcludeerd dat de huidige zoetwatervoorziening tot 2015 volstaat, maar dat er daarna problemen kunnen ontstaan vanwege klimaatverandering en maatschappelijke ontwikkelingen. Op basis hiervan zijn, gelet op de betekenis van de spaarbekkens in de nationale zoetwatervoorziening, op termijn ontwikkelingen mogelijk nabij de spaarbekkens.

Nationaal belang 10: Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten

Landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten geven identiteit aan een gebied. Bovendien zijn culturele voorzieningen en cultureel erfgoed van belang voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat en daarmee voor de concurrentiekracht van Nederland. Het Rijk heeft hiertoe onder meer circa vijftigduizend rijksmonumenten aangewezen en beschermd door de Monumentenwet vanwege de nationale cultuurhistorische betekenis. In de Biesbosch zijn twee Rijksmonumenten aanwezig, de Amaliahoeve in de Polder Kwestieus en een griendwerkerskeet op de Ganzewei.

Nationaal belang 11: Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten

Om flora- en faunasoorten in staat te stellen om op lange termijn te overleven en zich te ontwikkelen zijn vanuit ruimtelijk oogpunt twee zaken essentieel: het behoud van leefgebieden en de mogelijkheden om zich te kunnen verplaatsen tussen leefgebieden. Binnen de door het Rijk gestelde kaders begrenzen, beschermen en onderhouden de provincies een natuurnetwerk met de juiste ruimtelijke, water en milieucondities voor kenmerkende (eco)systemen van (inter)nationaal belang. Dit provincie- en landgrensoverschrijdende netwerk is de herijkte nationale Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het gehele plangebied, met uitzondering van de spaarbekkens met aangrenzende voorzieningen, een deel van de zuidoever van de Amer en het bouwvlak van de boerderij in Polder Vischplaat, behoort tot de EHS. De natuur in de EHS wordt beschermd met een 'nee-tenzij'-regime. Binnen de EHS zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken.

Nationaal belang 13: Zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten

Het voorliggende bestemmingsplan is een resultante van een zorgvuldige afweging, waarbij alle betrokken belangen zijn afgewogen. Voorts wordt aan dit belang recht gedaan doordat bij de voorbereiding van het voorliggende bestemmingsplan de wettelijk voorgeschreven procedure wordt gevolgd en in het plan een ruimtelijke onderbouwing met belangenafweging is opgenomen. Daarmee is een zorgvuldige afweging van belangen en transparante besluitvorming geborgd.

Conclusie

De bestemmingsregeling in het onderhavige bestemmingsplan is in hoofdzaak gericht op het beschermen van natuur- en landschapswaarden, het behoud van de waterhuishoudkundige functie van de Amer en de wateren in het natuurgebied, het behoud van cultuurhistorisch waardevolle objecten en structuren en het beschermen van de watervoorzienende functie van de spaarbekkens. Met deze bestemmingsregeling wordt aangesloten op de in het gebied aanwezige nationale belangen.

Besluit en ministeriële regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Barro,Barro), 2012
Toetsingskader

Voor het juridisch borgen van de nationale belangen uit de SVIR heeft het Rijk, op basis van de Wet ruimtelijke ordening (Wro), twee besluiten waarmee dat mogelijk is. Deze twee besluiten zijn verschillend van aard (procesmatig versus beleidsmatig):

- Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Het Bro stelt vanuit de rijksverantwoordelijkheid voor een goed systeem van ruimtelijke ordening juridische kaders aan de processen van ruimtelijke belangenafweging en besluitvorming bij de verschillende overheden (o.a. nationaal belang 13 uit de SVIR). De 'ladder van duurzame verstedelijking' is in 2012 opgenomen in het Bro.
- Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Dit geeft de juridische kaders die nodig zijn om het vigerend ruimtelijk rijksbeleid te borgen. Het Barro is vastgesteld op 22 augustus 2011 en in werking getreden op 30 december 2011. Nadien zijn diverse wijzigingen van het Barro vastgesteld. Het kabinet heeft in de genoemde SVIR vastgesteld dat voor een beperkt aantal onderwerpen, de bevoegdheid om algemene

regels te stellen moet worden ingezet. Het gaat daarbij om het beschermen van de nationale belangen. Deze algemene regels, vastgelegd in het Barro, werken zoveel mogelijk direct door op het niveau van de lokale besluitvorming. Slechts daar waar een directe doorwerking niet mogelijk is, is gekozen voor indirecte doorwerking via provinciaal medebewind. Naar aanleiding van een advies van de Raad van State voorziet het Barro ook in een bij dit besluit behorende ministeriële regeling (Rarro). In deze regeling is de begrenzing opgenomen van de gebieden uit een aantal titels uit het Barro waarvoor een reservering of een vrijwaring geldt. De aanduiding van deze gebieden is opgenomen in het Barro.

Beoordeling

Voor de ontwikkelingen in het plangebied geldt de in artikel 3.1.6 lid 2 Bro vastgelegde 'Ladder duurzame verstedelijking'. De regelgeving luidt als volgt. De toelichting op een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, voldoet aan de volgende voorwaarden:

- a. er wordt beschreven dat de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte;
- b. indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel a, blijkt dat sprake is van een actuele regionale behoefte, wordt beschreven in hoeverre in die behoefte binnen het bestaande stedelijk gebied van de betreffende regio kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins, en;
- c. indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel b, blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan plaatsvinden, wordt beschreven in hoeverre wordt voorzien in die behoefte op locaties die, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld.

Ingevolge artikel 1.1.1, eerste lid, aanhef en onder i, van het Bro wordt verstaan onder stedelijke ontwikkeling: ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.

Voor het plangebied zijn met name de volgende planologische regimes uit het Barro relevant:

Artikel 2.1.2 / artikel 2.1.3 (bepaling vrijwaringszone rijksvaarwegen)

1. Een vrijwaringszone wordt gemeten vanaf de begrenzingslijn van de rijksvaarweg zoals opgenomen in de legger, bedoeld in artikel link naar wetgeving 5.1 van de Waterwet.
2. De breedte van een vrijwaringszone, gemeten vanaf de begrenzingslijn van de rijksvaarweg, bedraagt:
 - a. 10 meter aan weerszijden van een rijksvaarweg van CEMT-klasse II;
 - b. 20 meter aan weerszijden van een rijksvaarweg van CEMT-klasse III;
 - c. 25 meter aan weerszijden van een rijksvaarweg van CEMT-klasse IV, V of VI;
 - d. 40 meter aan weerszijden van een zeehaventoegang;
 - e. 50 meter aan weerszijden van een rijksvaarweg binnen een afstand van 300 meter van een vaarwegsplitsing of havenuitvaart.

Artikel 2.4.3 (rivierbed)

1. Een bestemmingsplan wijst ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan alleen nieuwe bestemmingen in een rivierbed aan in het geval er sprake is van:

- a. een zodanige situering van de bestemming dat het veilig en doelmatig gebruik van het oppervlaktewaterlichaam gewaarborgd blijft;
 - b. geen feitelijke belemmering voor de vergroting van de afvoercapaciteit van de rivier;
 - c. een zodanige situering van de bestemming dat de waterstandverhoging of de afname van het bergend vermogen zo gering mogelijk is, en
 - d. een zodanige situering van de bestemming dat de ecologische toestand van het oppervlaktewaterlichaam niet verslechtert.
2. Bij toepassing van het eerste lid worden resterende waterstandeffecten of afname van het bergend vermogen gecompenseerd.
 3. In een bestemmingsplan wordt vastgelegd hoe de effecten op de waterstand en de afname van het bergend vermogen worden gecompenseerd.

Artikel 2.4.4 (stroomvoerend deel rivierbed)

Onverminderd artikel 2.4.3 kan een bestemmingsplan dat betrekking heeft op het stroomvoerend deel van het rivierbed ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan uitsluitend een wijziging mogelijk maken, voor zover daarbij een of meer van de volgende activiteiten worden mogelijk gemaakt:

- a. de aanleg of wijziging van waterstaatkundige kunstwerken;
- b. de verwezenlijking van voorzieningen voor een betere en veilige afwikkeling van de beroeps- of recreatievaart;
- c. de bouw of wijziging van waterkrachtcentrales;
- d. de vestiging of uitbreiding van overslagbedrijven of het realiseren van overslagfaciliteiten, uitsluitend voor zover de activiteit gekoppeld is aan het vervoer over de rivier;
- e. de aanleg of wijziging van scheepswerven voor beroeps- of pleziervaartuigen;
- f. de verwezenlijking en het beheer van natuurterreinen;
- g. de uitbreiding of wijziging van bestaande steenfabrieken;
- h. de verwezenlijking van voorzieningen die onlosmakelijk met de waterrecreatie zijn verbonden;
- i. de winning van oppervlaktedelfstoffen;
- j. de verwezenlijking van voorzieningen van groot openbaar belang die niet buiten het rivierbed kunnen worden gerealiseerd;
- k. activiteiten van een zwaarwegend bedrijfseconomisch belang voor bestaande grondgebonden agrarische bedrijven die niet buiten het rivierbed kunnen worden gerealiseerd;
- l. een functieverandering binnen de bestaande bebouwing;
- m. activiteiten die onderdeel uitmaken van de lijst van maatregelen opgenomen in de Bijlage bij de planologische kernbeslissing Ruimte voor de Rivier en waarvan de uitvoering wordt gefinancierd door Onze Minister.

Artikel 2.4.5 (stroomvoerend deel rivierbed, niet riviergebonden activiteiten met per saldo meer ruimte voor de rivier)

1. Onverminderd artikel 2.4.3 maakt een bestemmingsplan dat betrekking heeft op het stroomvoerend deel van het rivierbed ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan geen wijziging mogelijk, die andere bestemmingen dan bedoeld in artikel 2.4.4, onder j tot en met m, toestaat tenzij daarbij activiteiten worden mogelijk gemaakt die per saldo meer ruimte voor de rivier opleveren op een vanuit rivierkundig oogpunt gezien gunstig mogelijke locatie.

2. Aan het eerste lid wordt slechts toepassing gegeven voor zover in het bestemmingsplan is vastgelegd welke maatregelen die per saldo meer ruimte voor de rivier opleveren worden genomen.

Artikel 2.11.2 (hoofdbestemming primaire waterkering)

1. Bij de eerstvolgende herziening van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden waarop een primaire waterkering ligt of die de functie van primaire waterkering hebben, wordt voor die gronden de bestemming “waterkering” opgenomen.

In het vigerende bestemmingsplan “De Biesbosch” uit 1972 heeft het grootste deel van het plangebied de bestemming ‘Natuurgebied’. Binnen deze bestemming is geen detaillering aangebracht ten aanzien van overige in het natuurgebied voorkomende gebouwen en functies. De in het plangebied voorkomende gebouwen, waaronder een agrarisch bedrijf en enkele solitaire recreatiewoningen (voormalige griendwerkersketen), zijn gedurende reeds vele decennia in het gebied feitelijk aanwezig (en als zodanig in gebruik) en hebben nagenoeg allen cultuurhistorische waarde. Deze situatie dient als ‘bestaand’ te worden aangemerkt. Het voorliggende bestemmingsplan beoogt de bestaande bebouwde situatie juridisch-planologisch te verzekeren en daarnaast aan enkele van deze gebouwen een functie toe te kennen die niet direct gericht is op natuurbeheer. Door het verdwijnen van de riet- en griendencultuur in de Biesbosch en een meer extensief natuurbeheer is de noodzaak van het gebruik van de gebouwen voor deze doeleinden verdwenen. Om de cultuurhistorische waarde van de gebouwen te behouden en beleefbaar te maken wordt een andere functie aan de gebouwen gegeven. Daarnaast is in de Polder Vischplaat een agrarisch bedrijf aanwezig. Oorspronkelijk werd bedoeld deze gronden te ontpolderen en het gebied om te vormen tot natuurgebied. Deze plannen zijn echter niet uitvoerbaar gebleken. In het voorliggende bestemmingsplan wordt dit agrarisch bedrijf bestemd conform de feitelijk bestaande situatie, welke grotendeels overeenkomt met de planologische situatie volgens het voorheen geldende bestemmingsplan uit 1964 (Uitbreidingsplan in hoofdzaak “De Biesbosch”). Het agrarisch bedrijf is gelegen binnen bestaande dijken. Er vindt geen afname plaats van het waterbergend vermogen van het gebied.

Toetsende aan art. 3.1.6 lid 2 Bro kan worden aangegeven dat het voorliggende bestemmingsplan geen nieuwe stedelijke ontwikkelingen als bedoeld in art. 1.1.1 Bro mogelijk maakt. Toetsende aan de artikelen uit het Barro kan worden aangegeven dat in het plangebied geen nieuwe bouwwerken mogelijk worden gemaakt die leiden tot het aantasten van het (stroomvoerend deel van het) rivierbed. De bestaande bouwwerken staan nagenoeg allemaal op verhogingen in het landschap, zoals een terp of een dijklichaam. De in het plan voorgenomen functiewijzigingen zijn mogelijk juncto artikel 2.4.4 onder I Barro.

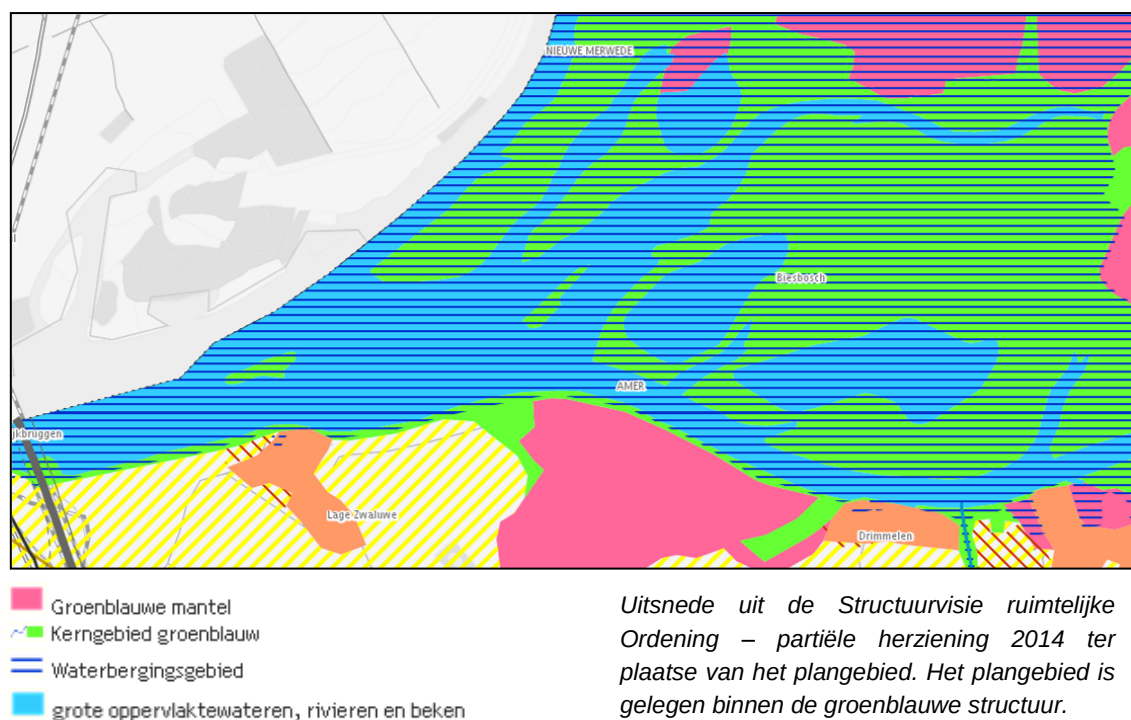
Toetsende aan art. 2.1.2 / art. 2.1.3 Barro kan worden aangegeven dat de rivier Amer een rijksvaarweg is van ‘CEMT-klasse IV, V of VI’. Gelet op deze klasse geldt een vrijwaringszone van 25 meter vanaf de begrenzingslijn van de vaarweg. Binnen deze vrijwaringszone dient rekening te worden gehouden met het voorkomen van belemmeringen voor het functioneren van de vaarweg of de veiligheid van het scheepvaartverkeer. Uit de toelichting op het Barro (eerste herziening) blijkt dat het opnemen van de vrijwaringszone in het bestemmingsplan met name een attentiefunctie heeft. Gelet op de integrale bestemmingssystematiek in dit bestemmingsplan is er voor gekozen om deze vrijwaringszone niet met een aanduiding of dubbelbestemming op te nemen. Dit is ook niet noodzakelijk omdat het binnen de bestemming ‘Natuur’, de enige enkelbestemming in het plangebied binnen een afstand van 25 meter van de

begrenzingslijn van de vaarweg, niet mogelijk is om zonder omgevingsvergunning bouwwerken te realiseren en / of werken en werkzaamheden uit te voeren (welke een belemmering zouden kunnen vormen). In de regels is in de bestemming 'Natuur' bij de omgevingsvergunningenstelsels voor het bouwen van vogelkijkhutten en uitzichttorens en het uitvoeren van werken en werkzaamheden als voorwaarde opgenomen dat deze geen belemmering mogen vormen voor de aspecten als genoemd in art. 2.1.3 Barro.

Toetsende aan art. 2.11.2 onder 1 Barro kan worden aangegeven dat binnen het plangebied uitsluitend primaire waterkeringen (als bedoeld in art. 1.1 van de Waterwet) aanwezig zijn aan de zuidoever van de Amer, voor zover gelegen ten westen van Lage Zwaluwe. De zogeheten kernzone van deze bestaande primaire waterkeringen in het plangebied is voorzien van de dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterkering'. Oprichting van bouwwerken en bodemwerkzaamheden anders dan normaal onderhoud en landschapsbeheer zijn hier in beginsel niet toegestaan. Bij eventuele voornemens hiertoe dient advies te worden ingewonnen bij de beheerder van de waterkering, teneinde te bepalen of met het voornemen de functie van waterkering niet wordt aangetast.

Conclusie

De in het voorliggende plan juridisch-planologisch verzekerde feitelijk bestaande bebouwde situatie en de functiewijziging van enkele van deze gebouwen is passend in de normstelling als vastgelegd in het Bro en het Barro. Voorts sluit de bestemmingsregeling aan op de vigerende bestemmingsplannen.

3.3 Provinciaal beleid

Structuurvisie Ruimtelijke Ordening 2010 – partiële herziening 2014, 2014

Toetsingskader

De Structuurvisie Ruimtelijke Ordening (SVRO) geeft de hoofdlijnen van het provinciaal ruimtelijk beleid tot 2025 (met een doorkijk naar 2040). Belangrijke beleidslijnen in de SVRO zijn

het principe van concentratie van verstedelijking, zorgvuldig ruimtegebruik, verantwoord omgaan met de natuurlijke basis en het streven naar robuuste en aaneengeschakelde natuurgebieden. Sinds de vaststelling in 2010 hebben Provinciale Staten diverse besluiten genomen die een verandering brengen in de provinciale rol en sturing, of van provinciaal beleid. Deze besluiten zijn vertaald in de partiële herziening van de structuurvisie, zoals vastgesteld door Provinciale Staten op 7 februari 2014 en in werking getreden op 19 maart 2014. De, ongewijzigde, provinciale sturingsfilosofie is gebaseerd op vijf rollen: ontwikkelen, ordenen, beschermen, regionaal samenwerken en stimuleren. Twee rollen zijn met name van belang voor onderhavig plan: de ordenende en de beschermende rol.

De ordenende rol gaat uit van het behartigen van ruimtelijke belangen en keuzes. Deze zijn geordend in vier ruimtelijke structuren. De structuren geven een hoofdcoers aan: een ruimtelijk ontwikkelingsperspectief voor een combinatie van functies. Maar ook waar functies worden uitgesloten of welke randvoorwaarden de provincie aan functies stelt. Binnen de structuren is ruimte voor regionaal maatwerk. De vier onderscheidende structuren zijn: de groenblauwe structuur, het landelijk gebied, de stedelijke structuur en de infrastructuur. Het uitgangspunt van de beschermende rol is zorgvuldig ruimtegebruik. Bij ruimtelijke afwegingen betekent dat eerst gekeken wordt naar mogelijkheden voor intensivering of hergebruik op of binnen bestaand bebouwd gebied. De provincie wil nieuw ruimtebeslag zoveel mogelijk voorkomen. Bij ontwikkelingen buiten bestaand bebouwd gebied wil de provincie dat de initiatiefnemer zorgt voor een investering in het landschap om daarmee het verlies aan omgevingskwaliteit te beperken.

Beoordeling

Het plangebied is gelegen binnen de groenblauwe structuur. Voor de groenblauwe structuur worden de volgende doelen nagestreefd:

1. Een positieve ontwikkeling van de biodiversiteit
De achteruitgang in de ontwikkeling van de biodiversiteit wordt omgebogen in een positieve ontwikkeling. De natuur- en watersystemen in de gebieden zijn daarom beschermd en worden verbeterd door deze goed met elkaar te verbinden.
2. Een robuuste en veerkrachtige structuur
Natuur en water moeten toekomstige ontwikkelingen in Noord-Brabant kunnen opvangen of daar tegen bestendig zijn. De provincie wil de groenblauwe structuur daarom vanuit ecologisch oogpunt robuust en veerkrachtig maken.
3. De natuurlijke basis en landschappelijke contrasten versterken
De gebieden in de groenblauwe structuur versterken de identiteit van de verschillende landschappen in Noord-Brabant. Daarom wil de provincie de natuurlijke basis en de landschappelijke contrasten versterken en ontwikkelen.
4. De gebruikswaarde van natuur en water verbeteren
De gebieden in de groenblauwe structuur zijn ook belangrijk vanuit economische en sociaal-culturele belangen. De provincie wil de samenhang daartussen verbeteren en de mogelijkheden voor gebruik en beleving van deze gebieden verbeteren. Dit biedt ook kansen om het toeristisch-recreatieve product in Noord-Brabant te versterken. Binnen de groenblauwe structuur liggen ook mogelijkheden voor de ontwikkeling van agrarische functies die passen in de groene omgeving.

Het voorliggende bestemmingsplan is grotendeels conserverend van aard. Bestaande landschaps- en natuurwaarden in de Biesbosch worden behouden en beschermd. Ditzelfde geldt ook voor de aanwezige aardkundige waarden. Binnen het bestemmingsplan wordt ook het reeds gerealiseerde natuurontwikkelingsproject ter plaatse van het voormalige geprojecteerde spaarbekken, overeenkomstig het bestemmingsplan “Zuiderklip” uit 2010, mogelijk gemaakt. Middels dit natuurontwikkelingsproject is c.q. wordt het watersysteem in de Biesbosch verbeterd. Het bestemmingsplan biedt ook ruimte aan extensieve recreatie in de Biesbosch, door middel van het herbestemmen van enkele bestaande gebouwen ten behoeve van kleinschalige toeristisch-recreatieve functies (welke gebouwen in veel gevallen reeds feitelijk als zodanig in gebruik zijn). Daarnaast neemt door de inzet op natuur én water in een samenhangende groenblauwe structuur de toeristisch-recreatieve waarde en de belevingswaarde van de Biesbosch toe. Ook voor het agrarische bedrijfsleven biedt de aanwezige groenblauwe structuur kansen. Zo is de grondgebonden veehouderij in de Polder Vischplaat, belangrijk voor beheer en ontwikkeling van groene en blauwe waarden. Door dit agrarische bedrijf wordt agrarisch natuurbeheer toegepast door het laten grazen van Schotse Hooglanders in de Biesbosch. Ten behoeve van de duurzame instandhouding van dit bedrijf wordt ontwikkelingsruimte geboden voor de realisatie van een nieuwe loods en wordt de feitelijk bestaande minicamping, als verbrede activiteit, juridisch-planologisch verzekerd.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat zowel het conserverende deel als het ontwikkelingsgerichte deel van het bestemmingsplan passend is in het provinciale ruimtelijke beleid als vastgelegd in de structuurvisie.

Verordening ruimte 2014, 2014

Inleiding

In de SVRO zijn de hoofdlijnen van het provinciale beleid voor de komende periode aangegeven. Daarin is voor de doelen en ambities die bereikt moeten worden per onderwerp aangegeven welke instrumenten de provincie wil inzetten. In een aantal gevallen is gekozen voor het instrument 'planologische verordening', bekend als Verordening ruimte. Op 7 februari 2014 is de Verordening ruimte 2014 vastgesteld door Provinciale Staten. Deze stelt regels aan onder meer de bundeling van stedelijke ontwikkeling, natuurontwikkeling, de ontwikkeling van intensieve veehouderijen, waterberging, cultuurhistorie en het agrarisch gebied. De Verordening ruimte 2014 is in werking getreden op 19 maart 2014. De Verordening ruimte 2014 is artikelsgewijs opgebouwd en bestaat uit regels ten aanzien van verschillende vormen van grondgebruik. De artikelen zijn onderverdeeld in regels die structuurgebonden zijn, algemene regels voor het gehele provinciale grondgebied en regels die gelden voor specifieke gebieden. Volgend vindt toetsing aan deze regels in deze volgorde plaats.

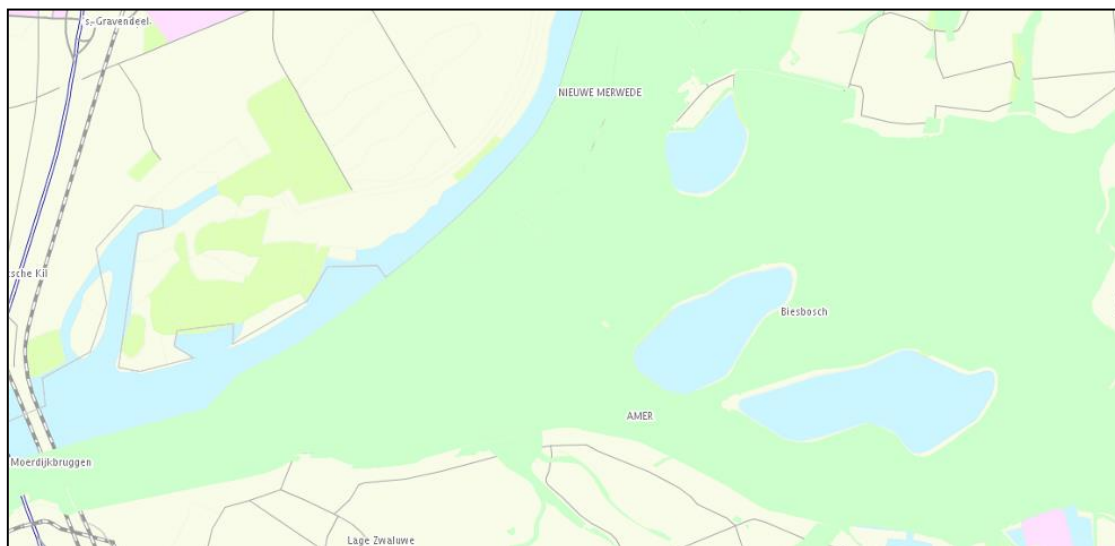
Beoordeling regels structuren

Artikel 5.1: Bescherming ecologische hoofdstructuur

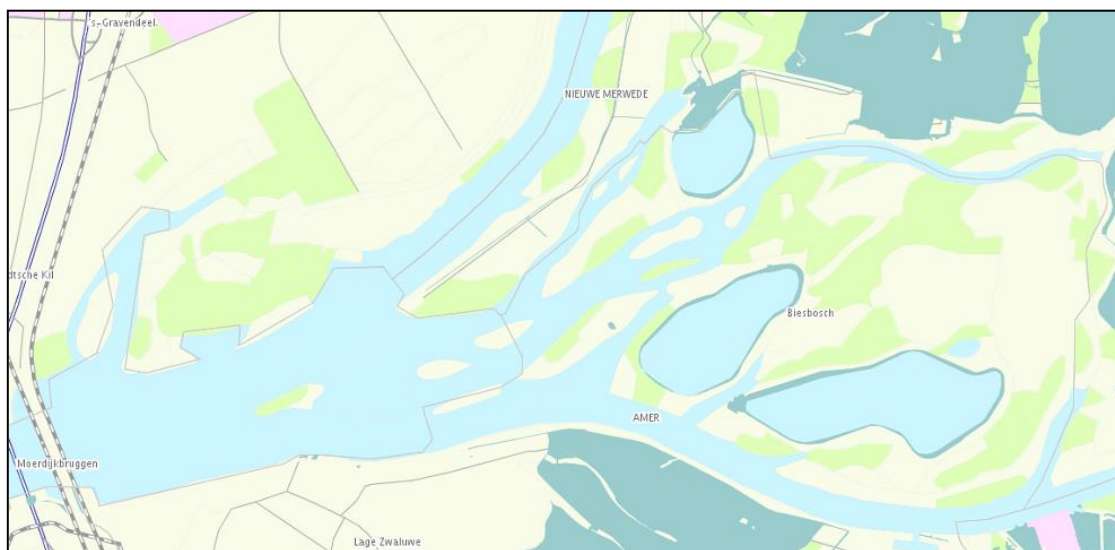
Toetsingskader

Een bestemmingsplan dat is gelegen in de ecologische hoofdstructuur strekt tot het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken van de onderscheiden gebieden. Hiertoe worden in een bestemmingsplan regels gesteld, waarbij rekening wordt gehouden met de overige aanwezige waarden en kenmerken, waaronder de cultuurhistorische waarden en kenmerken. Als ecologische waarden en kenmerken worden bedoeld de natuurbeheertypen zoals vastgelegd in het natuurbeheerplan. In dit artikel is tevens

geregeld dat in afwijking van de algemene regels (verbod nieuwvestiging), een bestemmingsplan kan bepalen dat het oprichten van kleinschalige bebouwing en bouwwerken ten behoeve van de natuurbestemming of het recreatieve medegebruik daarvan, zijn toegestaan, mits dit geen aantasting van de ecologische hoofdstructuur geeft. Een ontwikkeling buiten de ecologische hoofdstructuur dient er toe te strekken dat negatieve effecten op de ecologische hoofdstructuur worden beperkt dan wel worden gecompenseerd.

Uitsnede uit de themakaart 'natuur en landschap' van de Verordening ruimte 2014. In groen is de ligging van het regime 'ecologische hoofdstructuur' weergegeven.

Uitsnede uit de themakaart 'natuur en landschap' van de Verordening ruimte 2014. In groen is de ligging van het regime 'groenblauwe mantel' weergegeven.

Uitsnede uit de themakaart 'agrarische ontwikkeling' van de Verordening ruimte 2014. In geel is de ligging van het regime 'gemengd landelijk gebied' weergegeven.

Beoordeling

Nagenoeg het gehele plangebied is gelegen in de ecologische hoofdstructuur. Uitsluitend het agrarisch bedrijf in Polder Vischplaat, de spaarbekkens met bijbehorende bekkendijken e.o. en het pompstation ten westen van De Gijster behoren niet tot de ecologische hoofdstructuur. Dit deel van het plangebied wordt geheel conserverend bestemd, met uitzondering van de in dit plan opgenomen feitelijk bestaande bebouwing en enkele functiewijzigingen binnen deze bebouwing. Zo worden een aantal voormalige griendwerkersketen getransformeerd tot recreatiewoning en worden kleinschalige recreatieve functies in een aantal van deze gebouwen mogelijk gemaakt. Deze gebouwen bezitten cultuurhistorische waarden, omdat ze verwijzen naar de griendwerkerscultuur en de agrarische ontginning van de Biesbosch. Ingevolge artikel 5.1 lid 1 onder b dient met deze cultuurhistorische waarden en kenmerken rekening te worden gehouden. Veel van de voormalige griendwerkersketen verkeren, ondanks dat een aantal daarvan al jaren in gebruik zijn als recreatiewoning, in slechte bouwkundige staat. Dit is het gevolg van langdurige onzekerheid over de (planologische) status van de bebouwing, waardoor duurzame investeringen achterwege zijn gebleven. Door het planologisch verzekeren van de bebouwing en het bevestigen van het feitelijk bestaande gebruik, wordt de basis gevormd voor de instandhouding van deze gebouwen. Artikel 5.1 lid 3 maakt het (planologisch) 'oprichten' van kleinschalige bebouwing ten behoeve van het recreatieve medegebruik mogelijk indien dit geen aantasting geeft van de ecologische waarden en kenmerken. Indien deze gebouwen reeds gedurende vele decennia aanwezig zijn, houdt dit geen aantasting van deze kenmerken aan. Doordat een deel van de gebouwen voorzieningen als water, electriciteit en riolering ontberen, zal de gebruiksintensiteit laag zijn. De lage gebruiksintensiteit zorgt, het gebruik van de Biesbosch als recreatiegebied in ogenschouw nemende, niet voor een aantasting van ecologische waarden en kenmerken. Daarnaast wordt op de Moordplaat, onder beperkende voorwaarden, een minicamping toegestaan. Het gebruik van dit kleinschalige kampeerterrein leidt niet tot aantasting van de ecologische hoofdstructuur.

Conclusie

De waarden en kenmerken van de ecologische hoofdstructuur worden geborgd binnen de bestemming 'Natuur'. Kleinschalige ontwikkelingen worden vastgelegd door bouwvlakken en functieaanduidingen.

Artikel 6.1: Bescherming van de groenblauwe mantel

Toetsingskader

Een bestemmingsplan dat is gelegen in de groenblauwe mantel strekt tot behoud, herstel of duurzame ontwikkeling van het watersysteem en de ecologische, landschappelijke en hydrologische waarden en kenmerken van de onderscheiden gebieden. Daartoe worden regels gesteld en wordt in de toelichting een verantwoording gegeven over de wijze waarop de nodige kennis over de aanwezige ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken is vergaard.

Beoordeling

Het agrarische bedrijf in de Polder Vischplaat (in gebruik sinds de jaren '20 van de twintigste eeuw), de bekkendijken van de spaarbekkens en de daarbij behorende waterhuishoudkundige voorzieningen zijn gelegen in de groenblauwe mantel. Ten aanzien van het agrarische bedrijf in de Polder Vischplaat kan worden gesteld dat dit een legaal aanwezige veehouderij is, welke onder het overgangsrecht van het bestemmingsplan uit 1972 valt. Nu deze opnieuw positief wordt bestemd, wordt het bedrijf beoordeeld in het kader van 'een goede ruimtelijke ordening'. Ten aanzien van de hieraan in de Verordening ruimte 2014 gestelde eisen, kan worden gesteld dat ter plaatse sprake is van een zorgvuldige veehouderij. Gezien de ligging van het bedrijf in een Natura 2000-gebied zijn aan de milieuvergunning beperkende voorwaarden voor de bedrijfsvoering verbonden. Zo zijn er maximaal 40 melkkoeien toegestaan, zodat geurhinder en fijnstofuitstoot beperkt blijven. Het bestaande bedrijf is daarnaast reeds landschappelijk ingepast, gezien de ligging in een door dijken afgeschermd agrarische polder en de aanwezige groenvoorzieningen op het erf. In dit bestemmingsplan wordt de toevoeging van een loods van maximaal 450 m² mogelijk gemaakt. Door de realisatie van de loods kan de kleinschalige veehouderij duurzaam in stand worden gehouden. De realisatie van de loods leidt niet tot een toename van het aantal dierplaatsen, waardoor de loods geen significant negatieve effecten heeft op de omgeving. Als voorwaardelijke verplichting in dit bestemmingsplan is opgenomen dat de loods landschappelijk wordt ingepast, door er voor te zorgen dat de loods niet zichtbaar is vanuit de polder. Ten aanzien van de bekkendijken van de spaarbekkens en de bijbehorende voorzieningen is het onderhavige bestemmingsplan grotendeels conserverend van aard.

Conclusie

Het agrarische bedrijf wordt bestemd met de bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur en landschap', waarbij de huidige bebouwing is toegestaan en daarnaast een nieuwe loods. De bekkendijken en voorzieningen zoals pompen en laad en loskades worden bestemd als 'Natuur', met daarbij specifiek geduid dat bestaande voorzieningen mogelijk zijn. Op deze wijze worden de bestaande waarden van de groenblauwe mantel beschermd. Daarnaast is het mogelijk om middels omgevingsvergunning vervangende nieuwbouw van de voorzieningen behorend bij de spaarbekkens te plegen, mits deze nieuw te bouwen voorzieningen noodzakelijk zijn in het kader van het functioneren van de spaarbekkens.

Artikel 7.1: Beschrijving gemengd landelijk gebied

Toetsingskader

Een bestemmingsplan dat is gelegen in een gemengd landelijk gebied wijst op zodanige wijze de bestemmingen van de in dat gebied begrepen grond aan dat ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening een onderscheid wordt gemaakt tussen een gebied waar de ontwikkeling van een gemengde plattelandseconomie wordt nagestreefd en een gebied waar de ontwikkeling van een in hoofdzaak agrarische economie wordt nagestreefd. De toelichting bevat hierover een verantwoording.

Beoordeling

De spaarbekkens zijn gelegen in het gemengde landelijke gebied. Vanwege het bijzondere karakter van deze voorziening, welke geen relatie heeft met een agrarische economie noch een gemengde plattelandseconomie, wordt er geen onderscheid gemaakt in deze gebieden ter plaatse van de spaarbekkens.

Conclusie

De ligging van de spaarbekkens is passend binnen het regime 'gemengd landelijk gebied'.

Beoordeling algemene regels

Artikel 3.1: Zorgplicht voor ruimtelijke kwaliteit

Toetsingskader

In artikel 3.1 van de Verordening ruimte is aangegeven dat een ruimtelijk plan dat voorziet in een ruimtelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied bij moet dragen aan de zorg voor het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit van het daarbij betrokken gebied en de naaste omgeving. Aangegeven is dat in ieder geval sprake moet zijn van zorgvuldig ruimtegebruik. Dit principe houdt in dat:

- a. een ruimtelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied gebruik maakt van een bestaand bouwperceel, tenzij in deze verordening uitdrukkelijk anders is bepaald;
- b. uitbreiding van het op grond van het geldende bestemmingsplan toegestane ruimtebeslag slechts is toegestaan mits de financiële, juridische of feitelijke mogelijkheden ontbreken om de beoogde ruimtelijke ontwikkeling binnen dat toegestane ruimtebeslag te doen plaatsvinden;
- c. ingeval van stedelijke ontwikkeling toepassing is gegeven aan artikel 3.1.6, tweede lid, van het Besluit ruimtelijke ordening (ladder voor duurzame verstedelijking);
- d. een bestemmingsplan buiten bestaand stedelijk gebied bepaalt dat gebouwen, bijbehorende bouwwerken en andere permanente voorzieningen binnen het bouwperceel worden opgericht en daarbinnen worden geconcentreerd.

Ten behoeve van het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit dient het bestemmingsplan een verantwoording te bevatten waaruit blijkt dat:

- a. in het bestemmingsplan rekening is gehouden met de gevolgen van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling voor de in het plan begrepen gronden en de naaste omgeving, in het bijzonder wat betreft de bodemkwaliteit, de waterhuishouding, de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, de cultuurhistorische waarden, de ecologische waarden, de aardkundige waarden en de landschappelijke waarden;
- b. de omvang van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling, de omvang van de bebouwing en de beoogde functie, past in de omgeving gelet op de bestaande en toekomstige functies in de omgeving en de effecten die de ontwikkeling op die functies heeft, waaronder de effecten vanwege milieuaspecten en volksgezondheid;
- c. een op de beoogde ruimtelijke ontwikkeling afgestemde afwikkeling van het personen- en goederenvervoer is verzekerd.

Beoordeling

In het voorliggende bestemmingsplan wordt alle in het Drimmelse deel van de Biesbosch gelegen bebouwing juridisch-planologisch verzekerd. In het bestemmingsplan uit 1972 zijn, vanwege de destijds gehanteerde systematiek, in het geheel geen bouwpercelen opgenomen.

De realisatie van 'schuren ten behoeve van de uitoefening van de griend-, riet- en biezenecultuur' werd destijds middels een (verbaal geformuleerde) afwijkingsbevoegdheid mogelijk gemaakt. De thans te legaliseren griendketen waren reeds aanwezig voor de vaststelling van het plan in 1972. In het kader van zorgvuldig ruimtegebruik wordt nagenoeg alle thans aanwezige bebouwing in de Biesbosch nauwkeurig begrensd binnen een bouwvlak. Er vindt geen toename van het ruimtebeslag plaats, aangezien de bebouwing niet wordt uitgebreid. Het gebruik van de bebouwing is reeds vele jaren bestaand, er vindt geen aantasting plaats van waarden. Gelet op de grootte van de gebouwen, de verspreide ligging daarvan en de oppervlakte van het natuurgebied, kan worden gesteld dat het karakter van het gebied door de bebouwing niet wordt aangetast. De gebouwen zijn van cultuurhistorische waarde, omdat ze getuigen van de ontginningsgeschiedenis van de Biesbosch. Ter plaatse van de voorzieningen voor de spaarbekkens is geen bouwvlak opgenomen, om zodoende vervangende nieuwbouw (met eventueel een overschrijding van huidige bouwgrenzen) van technische voorzieningen mogelijk te maken zonder een 'leeg' bouwvlak achter te laten. Indien vervangende nieuwbouw plaatsvindt, dient te worden aangetoond dat als gevolg van de ontwikkeling landschappelijke en natuurlijke waarden niet onevenredig worden aangetast. In uitzondering op het voorgaande wordt wel nieuwe bebouwing mogelijk gemaakt ter plaatse van het agrarische bedrijf. Een nieuw te bouwen loods met een oppervlakte van maximaal 450 m² wordt gerealiseerd op het bestaande erf, zodat geen aantasting van waarden plaatsheeft.

Conclusie

In de bestemmingsplanregeling wordt nagenoeg alle feitelijk bestaande bebouwing binnen een bouwvlak gelegd en wordt daarnaast per gebouw de functie vastgelegd.

Artikel 3.2: Kwaliteitsverbetering van het landschap

Toetsingskader

Een bestemmingsplan bepaalt dat een ruimtelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied gepaard gaat een fysieke verbetering van de aanwezige of potentiële kwaliteiten van bodem, water, natuur, landschap, cultuurhistorie of van de extensieve recreatieve mogelijkheden van het gebied of de omgeving. De toelichting bevat een verantwoording over de wijze waarop deze verbetering financieel, juridisch en feitelijk is geborgd en dat deze verbetering past binnen de hoofdlijnen van het te voeren ruimtelijke beleid voor dat gebied.

Beoordeling

Door het juridisch-planologisch verzekeren van de in de Biesbosch feitelijk bestaande bebouwing, veelal van cultuurhistorische waarde, wordt bijgedragen aan het bevorderen van de ruimtelijke kwaliteit. Doordat er zekerheid ontstaat over de planologische status, worden huurders en eigenaren van de gebouwen in staat gesteld om duurzaam te investeren in de gebouwen om ze zodoende in stand te houden. Veel gebouwen verkeren in een slechte bouwkundige staat; dit bestemmingsplan biedt de basis tot het doen van investeringen. Het agrarische bedrijf in de Polder Vischplaat is feitelijk bestaand, ten behoeve van het juridisch-planologisch verzekeren van de bestaande bebouwing heeft geen investering in ruimtelijke kwaliteit plaats te vinden.

Beoogd wordt om op het bestaande erf van het agrarische bedrijf een nieuwe loods te realiseren. De exacte locatie van de loods is nog niet bekend. Het oppervlak van de loods bedraagt maximaal 450 m² en de goot- en bouwhoogte worden afgestemd op de bestaande aanwezige bebouwing bij het agrarische bedrijf. Dit type ontwikkeling is op basis van de

handreiking “Toepassing Kwaliteitsverbetering van het landschap in de regio West-Brabant” te beschouwen als een ‘categorie 2 – ontwikkeling’. Dit zijn ruimtelijke ontwikkelingen met relatief weinig landschappelijke invloed, dan wel ruimtelijke ontwikkelingen die van nature aan het buitengebied zijn gebonden, of plaatsvinden in hiervoor aangewezen gebieden waarbij de kwaliteitsverbetering van het landschap wordt vormgegeven door te voorzien in enkel een goede landschappelijke inpassing. Vanwege de omdijkte ligging van de polder (loods heeft weinig landschappelijke invloed) en het feit dat de loods behoort bij een aan het buitengebied gebonden functie kan worden volstaan met landschappelijke inpassing. Aangezien de exacte locatie van de loods nog niet bepaald is én het daarnaast gewenst is om de aanleg van groenvoorzieningen direct grenzend aan de loods op het erf plaats te laten vinden, is de verplichting tot aanleg van de groenvoorzieningen uitsluitend verbaal opgenomen in de bestemmingsplanregels. In de bestemmingsplanregels is opgenomen dat de landschappelijke inpassing dient te bestaan uit de aanleg en instandhouding van gebiedseigen beplanting over twee keer de lengte van de langste en één keer de lengte van de kortste zijde van de loods en dat de breedte van de beplantingsstrook minimaal 3 meter is.

Binnen het plangebied worden twee minicampings juridisch-planologisch mogelijk gemaakt. Eén ter plaatse van het agrarisch bedrijf in de Polder Vischplaat en één ter plaatse van de Moordplaat (Biesbosch 7). Deze minicampings worden nagenoeg uitsluitend tijdens het kampeerseizoen gebruikt. Op deze terreinen mag daarnaast géén bebouwing worden opgericht. Gezien de korte gebruiksduur, het feit dat de terreinen niet mogen worden bebouwd en de relatief beschutte ligging van deze terreinen wordt landschappelijke inpassing niet noodzakelijk geacht. Zo is de minicamping in de Polder Vischplaat al ingepast door de ligging nabij een cultuurhistorisch waardevol dijklichaam en is de minicamping op de Moordplaat gelegen buiten de dijk. De aanleg van groenvoorzieningen zou op deze locaties afbreuk doen aan de landschappelijke kwaliteit.

Conclusie

Aan het aspect kwaliteitsverbetering van het landschap kan worden voldaan.

Beoordeling regels aanduidingen

Artikel 11: Ecologische verbindingszone / Artikel 18: Behoud en herstel watersystemen

Toetsingskader

Een bestemmingsplan ter plaatse van de aanduiding ‘ecologische verbindingszone’ (EVZ) strekt tot de verwezenlijking, het behoud en het beheer van een ecologische verbindingszone. Een bestemmingsplan ter plaatse van de aanduiding ‘behoud en herstel watersystemen’ strekt tot het behoud, beheer en herstel van watersystemen’.

Beoordeling

Aan de zuidzijde van het plangebied, ten westen van Lage Zwaluwe, zijn gronden gelegen met de aanduidingen ‘ecologische verbindingszone’ en ‘behoud en herstel watersystemen’. Voor deze gronden geldt de bestemming ‘Natuur’. Deze bestemming strekt reeds tot het doel van voornoemde regimes. Om die reden wordt voor beide regimes geen separate aanduiding opgenomen. Voor de activiteiten ‘ophogen van gronden’ en ‘aanbrengen oppervlakteverhardingen’ wordt opgenomen dat advies wordt ingewonnen bij het waterschapsbestuur.

Conclusie

De 'EVZ' en het gebied 'behoud en herstel watersystemen' worden beschermd door de bestemming 'Natuur'.

Artikel 20: Rivierbed*Toetsingskader*

Een bestemmingsplan ter plaatse van het regime 'rivierbed' strekt mede tot de bescherming tegen overstroming. De toelichting bij een bestemmingsplan bevat hiertoe een verantwoording waaruit blijkt dat ruimtelijke ontwikkelingen niet kwetsbaar zijn ten aanzien van de waterdiepte en de frequentie van overstromen, is verzekerd dat mensen en dieren op doelmatige wijze geëvacueerd kunnen worden en is verzekerd dat de permanente aanwezigheid van mensen hoogwatervrij kan plaatsvinden.

Beoordeling

Het deel van het plangebied dat is gelegen buiten de spaarbekkens, is gelegen binnen het regime 'rivierbed'. Conform de Verordening ruimte zijn betreffende gronden mede bestemd tot behoud van het stroomvoerend vermogen van de rivier. Op basis van de Beleidslijn Grote rivieren dient zeer terughoudend te worden omgegaan met het toestaan van bouwactiviteiten in een rivierbed. Derhalve is het betreffende rivierbed op de verbeelding opgenomen met de dubbelbestemming: Waterstaat – Winterbed. In de regels zijn de randvoorwaarden opgenomen, waaronder eventuele bouwactiviteiten kunnen worden toegestaan. Tevens is in de regels vastgelegd dat het bouwen op eigen risico gebeurt (eventuele schade door hoogwater kan niet verhaald worden op het Rijk). Van gemeentewege zijn de gronden die als zodanig zijn dubbelbestemd overigens al grotendeels mede als 'Agrarisch met waarden' of als 'Natuur' bestemd, dus er zijn voor deze percelen nauwelijks bouwmogelijkheden. Stedelijke ontwikkelingen, hervestiging van en omschakeling naar intensieve veehouderij, nieuwvestiging van en omschakeling naar een glastuinbouwbedrijf en vestiging en uitbreiding van complex van recreatiewoningen worden ter plaatse niet toegestaan.

Conclusie

Het stroomvoerend vermogen van de grote rivieren wordt beschermd door opname van de dubbelbestemming 'Waterstaat – Winterbed'.

Artikel 21: Aardkundig waardevol*Toetsingskader*

Een bestemmingsplan ter plaatse van het regime 'aardkundig waardevol' strekt mede tot het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de aardkundige waarden en kenmerken van de onderscheiden gebieden. Een bestemmingsplan stelt hiertoe regels.

Beoordeling

Het gehele plangebied, met uitzondering van de spaarbekkens met bijbehorende bekkendijken en de rivier Amer, is gelegen binnen het regime 'aardkundig waardevol gebied'. Het aardkundig waardevolle gebied "Biesbosch" heeft als belangrijke (te beschermen) aardkundige elementen: de krekens, geulen of killen (vroegere getijdenkrekens) van diverse omvang, de getij-oeverwallen en kreekruigten langs krekens, oudere binnengedijkte en volledig opgevulde krekens(systemen), oude slikken en schorren en overblijfselen van de griendcultuur (griendketen, rabatten en grachten). In dit bestemmingsplan is er voor gekozen om de instandhouding van de aardkundige waarden en de cultuurhistorische waarden zoveel mogelijk te koppelen aan de

regeling ten aanzien van de enkelbestemming. In de bestemmingsomschrijvingen van de enkelbestemmingen zijn de voornoemde kenmerken van het aardkundig waardevolle gebied dan ook specifiek benoemd. De bescherming van de aardkundige waarden gebeurt doordat hieraan een omgevingsvergunningenstelsel voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden gekoppeld is. Omgevingsvergunning kan pas worden verleend indien geen inbreuk wordt gedaan op de waarden zoals genoemd in de bestemmingsomschrijving.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat de aardkundige waarden worden beschermd.

Artikel 22: Cultuurhistorisch vlak

Toetsingskader

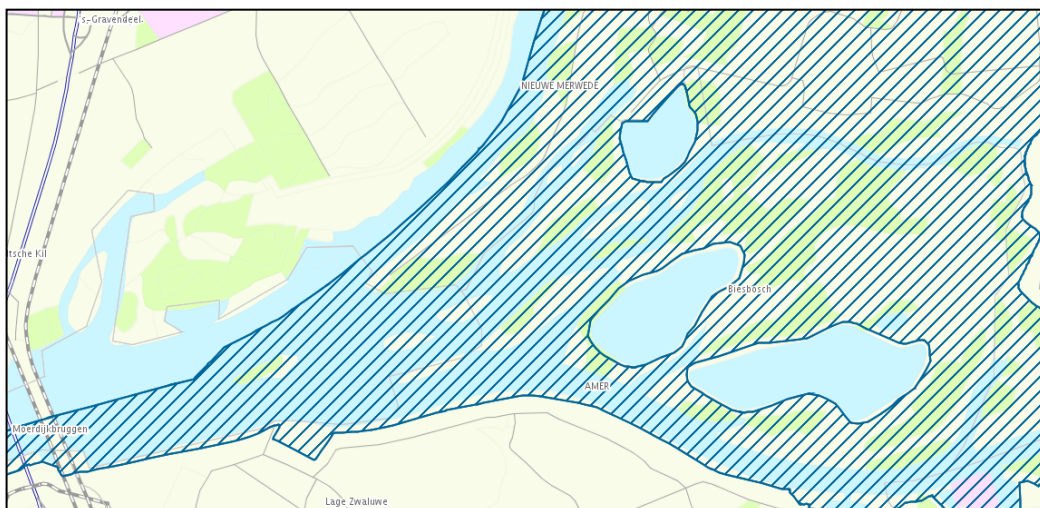
Een bestemmingsplan ter plaatse van het regime 'cultuurhistorisch vlak' strekt mede tot het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de cultuurhistorische waarden en kenmerken van de onderscheiden gebieden. Een bestemmingsplan stelt hiertoe regels.

Beoordeling

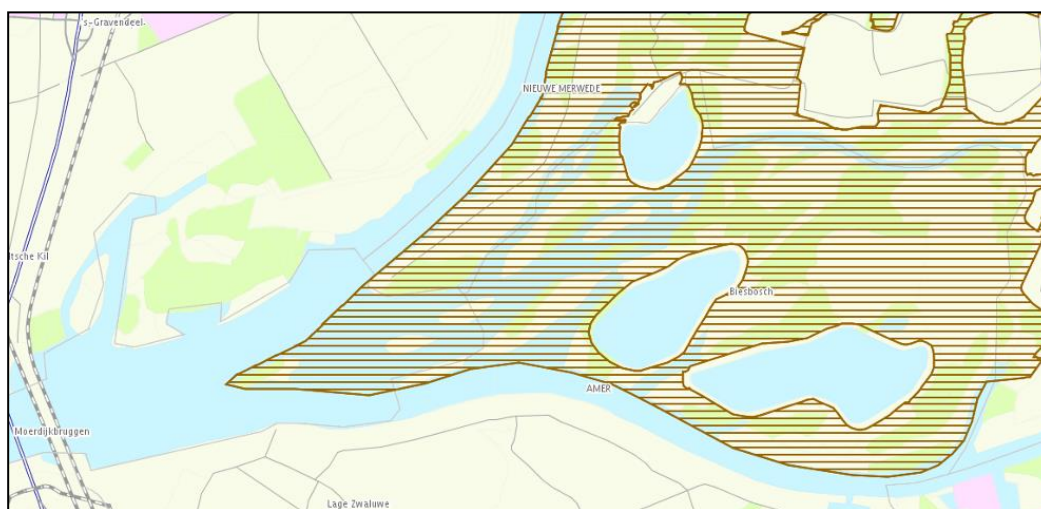
Het gehele plangebied, met uitzondering van de spaarbekkens met bijbehorende bekkendijken en de rivier Amer, is gelegen binnen het regime 'cultuurhistorisch vlak'. Het cultuurhistorisch vlak "Biesbosch" heeft als belangrijke (te beschermen) objecten en structuren: de kreken en killen, de platen, schorren en poldertjes (laten alle ontwikkelingsstadia zien van een zoetwatergetijdengebied), de grienden, de griendwerkersketen, dijken en kaden, terpen, historische boerderijen en de eendenkooien. In paragraaf 7.3 van deze toelichting is beschreven hoe deze waarden worden beschermd. In dit bestemmingsplan is er voor gekozen om de instandhouding van de cultuurhistorische waarden zoveel mogelijk te koppelen aan de regeling ten aanzien van de enkelbestemming. In de bestemmingsomschrijvingen van iedere enkelbestemming die is gelegen in het onderhavige regime zijn de voornoemde kenmerken van het cultuurhistorisch waardevolle gebied dan ook specifiek benoemd. De bescherming van de waarden gebeurt doordat hieraan een omgevingsvergunningenstelsel voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden gekoppeld is. Omgevingsvergunning kan pas worden verleend indien geen inbreuk wordt gedaan op de waarden zoals genoemd in de bestemmingsomschrijving.

Conclusie

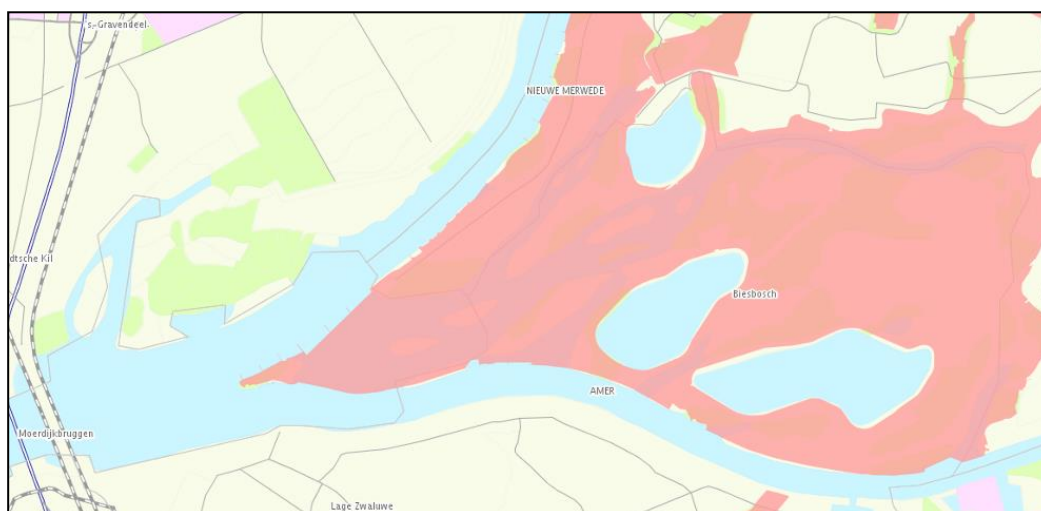
Geconcludeerd kan worden dat in het onderhavige plan beschermende regels zijn opgenomen ten behoeve van het behoud, de bescherming en de duurzame ontwikkeling van cultuurhistorische waarden.

Uitsnede uit de themakaart 'water' van de Verordening ruimte 2014. Blauw gearceerd is de ligging van het regime 'rivierbed' weergegeven.

Uitsnede uit de themakaart 'cultuurhistorie' van de Verordening ruimte 2014. Bruin gearceerd is de ligging van het regime 'aardkundig waardevol' weergegeven.

Uitsnede uit de themakaart 'cultuurhistorie' van de Verordening ruimte 2014. In zalmroze is de ligging van het regime 'cultuurhistorisch vlak' weergegeven.

3.4 Regionaal beleid

Ruimtelijke visie West-Brabant 2030, 2010

Toetsingskader

In 2010 is de Ruimtelijke visie West-Brabant 2030 vastgesteld. Deze visie is de uitwerking van één van de acht bestuursopdrachten van de Bestuurlijke Regie Groep (BRG), die de doelstellingen uit de 'Strategische Agenda West-Brabant 2008-2011' vormgeven. De visie vormt het integratiekader van overige bestuursopdrachten economie, bereikbaarheid, duurzaamheid, voorzieningen en (in mindere mate) bedrijfsvoering, structuurfondsen en communicatie. De Ruimtelijke Visie West-Brabant 2030 is geen ruimtelijk plan in de zin van de Wet ruimtelijke ordening, maar een samenwerkingsprogramma van overheden. De visie heeft dus geen formele juridische status, maar dient te worden beschouwd als een richtinggevend denkkader en gezamenlijke regionale koers.

Uitsnede visiekaart Ruimtelijke visie West-Brabant 2030 ter plaatse van het plangebied

Beoordeling

In de visie geldt als leidraad dat de ruimtelijke ontwikkeling volgt vanuit een visie op het aspect duurzaamheid. Daartoe zijn drie beleidslijnen geformuleerd. Ten eerste betreft dit zorgvuldig versterken van het groenblauwe casco. Ten tweede wordt een transitie naar een duurzame energievoorziening voorgestaan. Ten derde dient er te worden geanticipeerd op klimaatverandering. In het watersysteem treden als gevolg van klimaatverandering in de toekomst grote veranderingen op. Bezien vanuit waterveiligheid kan de huidige situatie worden geconsolideerd, maar op termijn zal een verzilting aan de noordwestflank van de regio onontkoombaar zijn. De vraag naar zoetwater neemt hierdoor toe. Daarnaast zullen piekbuien en bijbehorende hoge waterstanden in de winterperiodes steeds vaker optreden, terwijl in de zomer steeds vaker lange periodes van droogte ontstaan. Met name de grondgebonden landbouw in het noordelijk kleigebied (en ook op de Zeeuwse eilanden) zal deze droogte aan den lijve gaan ondervinden. Voor het waarborgen van het voortbestaan van de agrarische sector in West-Brabant en Zeeland is het veiligstellen van de zoetwatervoorziening voor de landbouw van groot belang. De visie zet in op het optimaliseren van het zoetwatersysteem door inlaat via de Amer uit de noordoostzijde van de regio en geleiding van natuurlijke kwel vanuit het zandgebied uit de zuidwestzijde richting de westflank van de regio. In de visie wordt geconstateerd dat binnen de water- en natuurrecreatie in het kleigebied de ontwikkeling van het Nationaal Park De Biesbosch (als het enige zoetwatergetijdegebied in Europa) tot westelijk van

het Steurgat een bijzondere rol speelt. Door vergroting van het waterbergingsoppervlak en de ontwikkeling van het natuurareaal, alsmede met een verbeterde bereikbaarheid (station Biesbosch) en toegankelijkheid (over water, te voet en met de fiets) kunnen de toeristische mogelijkheden toenemen in balans met de natuurwaarden van het gebied.

Conclusie

In het onderhavige bestemmingsplan worden de bestaande natuur- en landschapswaarden beschermd. Daarnaast worden kleinschalige ontwikkelingen voorzien op het gebied van toerisme en recreatie. Het voorliggende plan sluit aan bij de ruimtelijke visie.

Beheer- en inrichtingsplan Nationaal Park De Biesbosch, 2004 en Algemene Verordening, 2013

Toetsingskader

Op 1 januari 2011 is het Parkschap Nationaal Park De Biesbosch opgericht. Het Parkschap is het resultaat van een fusie van de natuur- en recreatieschappen in Zuid-Holland en Noord-Brabant en heeft de status van een Gemeenschappelijke regeling (art. 51, lid 1 Wgr). Tot de taak van het Parkschap hoort het opmaken en vaststellen van beleids- en inrichtingsplannen, het geven van advies aan betrokken partijen en het opstellen van uitvoeringsplannen. Het Parkschap richt zich op de ontwikkeling van het Nationaal Park De Biesbosch op het terrein van natuur, recreatie en toerisme. Het Parkschap hanteert thans het door haar voorganger opgestelde 'Beheer- en inrichtingsplan' uit 2004 als beleidskader in combinatie met de 'Algemene Verordening houdende regels ten aanzien van water, land, recreatie en natuur in de Biesbosch' uit 2013. Dit laatste document heeft juridische doorwerking naar de gebruikers van de Biesbosch en kent bepalingen ten aanzien van natuur, milieu en veiligheid. Het beheer- en inrichtingsplan en de algemene verordening hebben geen juridisch verbindende werking ten aanzien van het voorliggende bestemmingsplan, maar hebben wel invloed op de inhoud op het ruimtelijke beleid. In deze paragraaf wordt zodoende het ruimtelijk relevante beleid beoordeeld.

Beoordeling

In het beheer- en inrichtingsplan zijn een aantal beleidsmatige hoofddoelen ten aanzien van de Biesbosch gesteld. De hoofddoelen hebben betrekking op de aspecten natuur, landschap, cultuurhistorie en natuurgerichte recreatie. De volgende beleidsdoelen zijn ruimtelijk relevant:

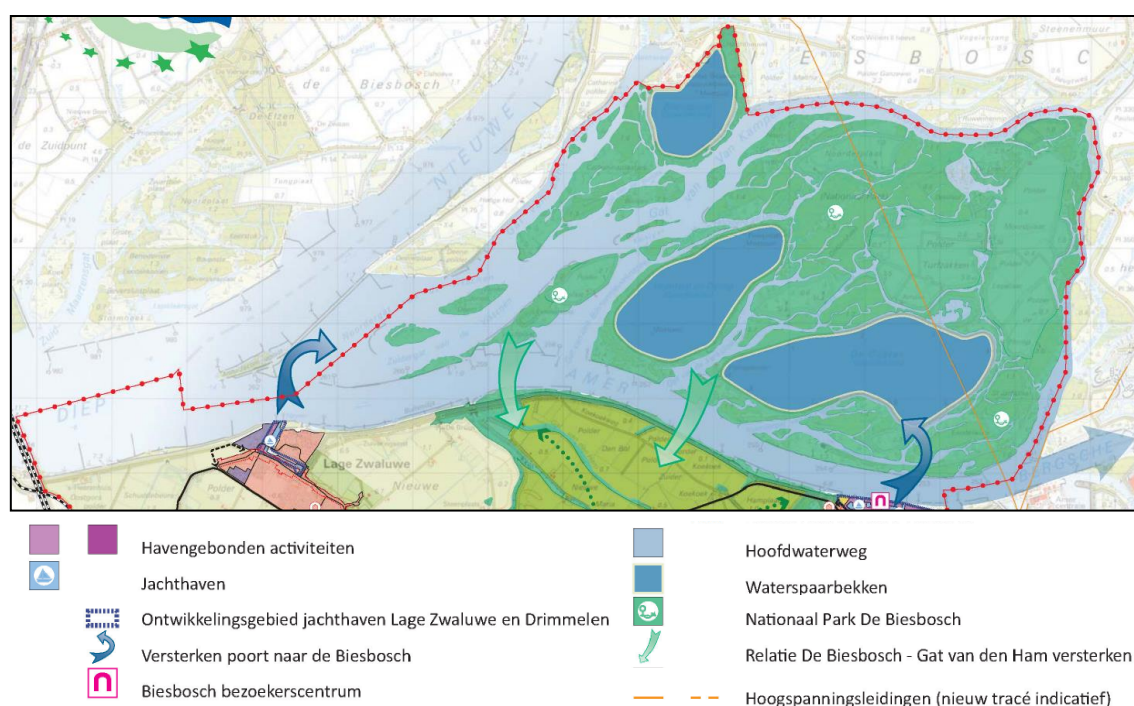
- het behouden en ontwikkelen van De Biesbosch als belangrijk kerngebied binnen de ecologische hoofdstructuur en (robuuste) ecologische verbindingen met andere kerngebieden in de delta, het rivierengebied en de Natte as;
- het ontwikkelen van de verschillende Biesboschdelen tot een grootschalig, aaneengesloten en samenhangend gebied met ruimte voor natuurlijke dynamiek;
- het behouden en ontwikkelen van het ecosysteem van de Biesbosch als een zelfregulerend en gezond zoetwatergetijdenmoeras met inachtnaam van enkele gebieden waar het beheer gericht blijft op behoud en ontwikkeling van specifieke natuurdoeltypen;
- het behouden en ontwikkelen van landschappelijke en cultuurhistorische waarden die van grote betekenis zijn voor de wordingsgeschiedenis van de Biesbosch;
- het versterken en verder benutten van de specifieke mogelijkheden die het zoetwatergetijdenmoeras van het Nationaal Park biedt voor vormen van natuurgerichte recreatie;
- het handhaven van de toegankelijkheid van de Biesbosch, waarbij een zonering van meer en minder natuurgerichte activiteiten wordt gehanteerd;

- het positioneren van het Nationaal Park als natuurgericht recreatiegebied in combinatie met of in aanvulling op recreatieve mogelijkheden in de omgeving.

In de Algemene Verordening worden deze doelen nader uitgewerkt in regels ten aanzien van het gebruik van de Biesbosch. In het voorliggende bestemmingsplan wordt aangesloten bij de beleidsdoelen van het Parkschap.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat het voorliggende bestemmingsplan dezelfde beleidsdoelen kent als die van het Parkschap. De bestemmingsregeling is hoofdzakelijk conserverend van aard. Binnen een gedeelte van de bestaande bebouwing wordt functiewijziging naar extensieve toeristisch-recreatieve functies mogelijk gemaakt. Deze wijziging draagt bij aan het doel om de mogelijkheden voor natuurgerichte recreatie te versterken.

Uitsnede uit de structuurvisiekaart van de Structuurvisie Drimmelen 2033 ter plaatse van het plangebied

3.5 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie gemeente Drimmelen 2033, 2014

Toetsingskader

Op 27 februari 2014 is de Structuurvisie gemeente Drimmelen 2033 vastgesteld door de gemeenteraad van Drimmelen. Aanleiding voor het opstellen van de visie is dat er sinds het vaststellen van de vorige structuurvisie in 2001 sprake is van een dermate grote ruimtelijke dynamiek in de gemeente, dat een nieuw beleidskader noodzakelijk is om initiatieven te kunnen beoordelen. Demografische en economische trends hebben een belangrijke rol gespeeld bij het gedeeltelijk herijken van het ruimtelijke beleid. In de visie geeft de gemeente aan wat de beoogde ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente is in de twintig jaar na vaststelling. De visie gaat in op alle thema's die ruimtelijk relevant zijn: wonen, werken, verkeer en infrastructuur, landbouw en landschap en natuur, toerisme & recreatie en (centrum) voorzieningen. Het grote voordeel van de structuurvisie is dat de verschillende functies in samenhang met elkaar worden bekeken en duurzaam op elkaar af kunnen worden gestemd.

Beoordeling

De gemeente Drimmelen wordt bestempeld als een 'blauwgroene gemeente', duidend op het ruimtelijke karakter van de gemeente. De gemeente wil zich in het ruimtelijk handelen nog nadrukkelijker laten sturen door de aanwezige groenblauwe kwaliteiten. Concreet gaat het dan bijvoorbeeld om de invulling van de voortuin en poort van de Biesbosch, onder andere door havenontwikkelingen en routes, de uitbouw van het aantrekkelijke recreatiegebied (vooral extensief) en daarnaast de vestiging van enkele grote trekkers. Ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid zijn randvoorwaarde. Drimmelen en daarmee het Biesboschcentrum dienen de primaire toegangspoort naar het nationaal park De Biesbosch te vormen. Versterking van de (toeristische) informatievoorziening over de gemeente en het nationaal park De Biesbosch is van groot belang voor de poortfunctie naar de Biesbosch.

Ten aanzien van het aspect toerisme en recreatie constateert de gemeente dat er door de vergrijzing en de welvaart een steeds grotere groep mensen tijd heeft om te recreëren. Door de ligging aan de Biesbosch en het landelijke karakter dichtbij de Randstad is recreatie een kansrijke sector. Dit is belangrijk voor gasten, maar vooral voor de eigen inwoners. De gemeente ziet de recreatiesector als de kurk van de gemeentelijke economie. De gemeente gaat de landelijke bekendheid van de Biesbosch nadrukkelijker als unique selling point benutten om de bekendheid van de gemeente te vergroten. Daarom verdienen recreatie en toerisme, met name in Drimmelen en Lage Zwaluwe, alle mogelijke ondersteuning. Kleinschalige initiatieven passen het beste bij het karakter van de gemeente, maar er is wel behoefte aan faciliteiten om recreanten langer dan een dag vast te houden. Een kwalitatief hoogstaand Biesbosch bezoekerscentrum is cruciaal voor het vervullen van de poort naar de Biesbosch (de havens van Lage Zwaluwe en Drimmelen). De gemeente gaat de poortfunctie benadrukken en uitbouwen door de ontwikkeling van de havens van Lage Zwaluwe en Drimmelen en door duidelijke borden en routes vanaf de snelwegen. Om de Biesbosch bereikbaarder te maken, zet de gemeente zich in voor verbetering van het vervoer in de zomer, zowel naar de havens als vervoer over water.

De in de structuurvisie opgenomen maatregelen om het toeristisch-recreatieve potentieel van de Biesbosch meer te benutten vinden met name plaats buiten het natuurgebied zelf, bijvoorbeeld in de havens van Lage Zwaluwe en Drimmelen. Mogelijk leiden deze maatregelen tot een toename van het aantal recreanten in de Biesbosch. In het voorliggende plan worden kleinschalige initiatieven voor de vestiging van recreatieve functies in reeds bestaande gebouwen juridisch-planologisch mogelijk gemaakt. Een groot deel daarvan betreft de legalisatie van reeds gedurende lange tijd bestaand gebruik van deze gebouwen. Dit kleinschalige karakter is passend binnen de beleidskaders uit de structuurvisie.

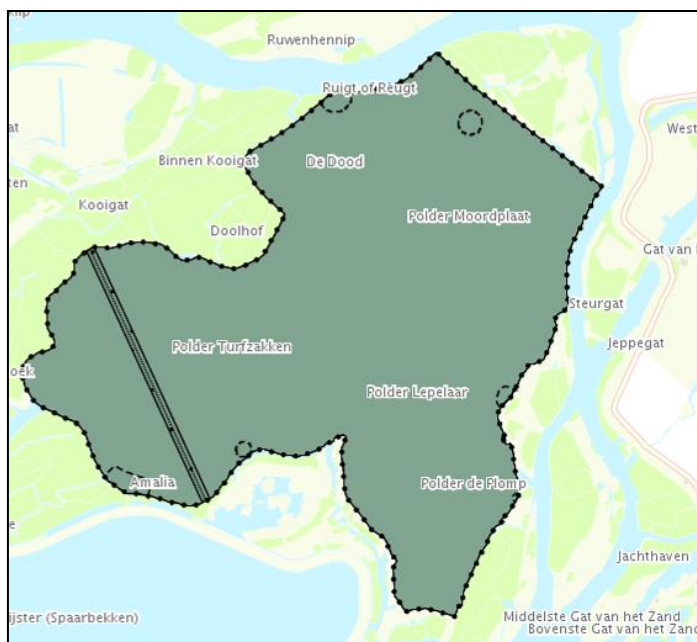
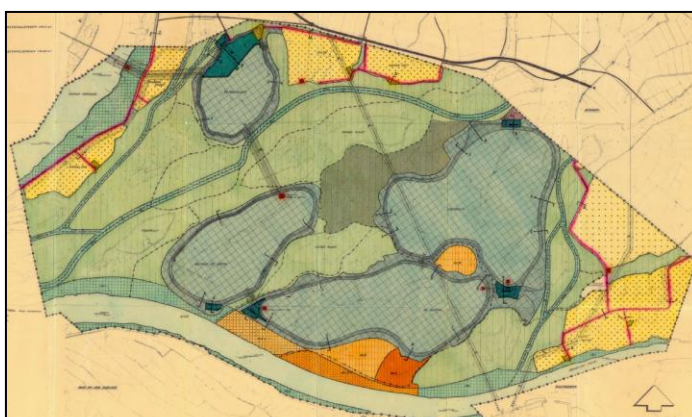
Conclusie

Het voorliggende plan is grotendeels conserverend van aard en draagt derhalve bij aan het behouden van het groenblauwe karakter van de gemeente. De beperkte ontwikkelingen die mogelijk worden gemaakt in het bestemmingsplan passen binnen het beleid om het recreatieve potentieel van de Biesbosch meer te benutten.

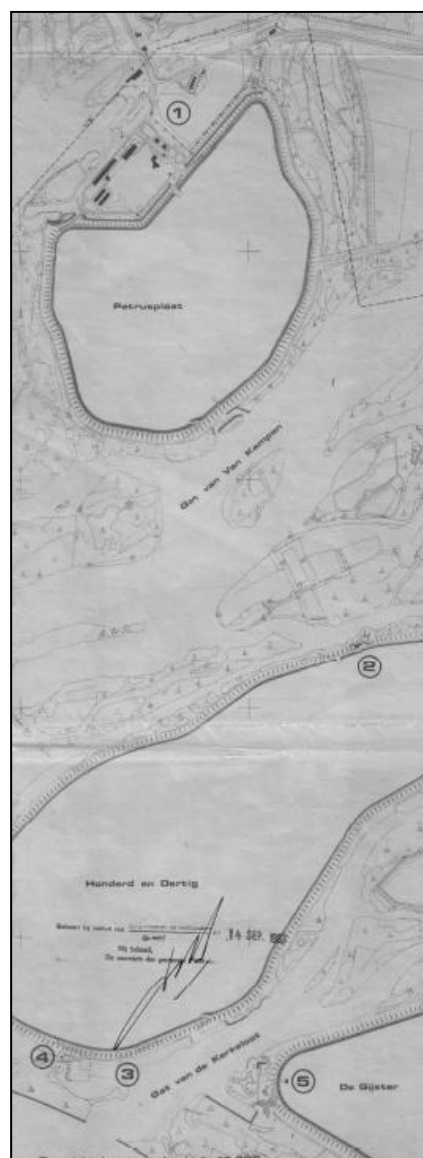
Vigerende bestemmingsplannen

Ter plaatse van het plangebied vigeren de volgende vier ruimtelijke plannen:

Naam plan	Type plan	Jaar van vaststelling
De Biesbosch	bestemmingsplan	1972
1 ^e Uitwerking van het bestemmingsplan De Biesbosch	uitwerkingsplan	1983
Buitengebied Hooge en Lage Zwaluwe	bestemmingsplan	1993
Zuiderklip	bestemmingsplan	2010

Uitsnede uit de plankaart van bestemmingsplan “Biesbosch” (boven), de verbeelding van bestemmingsplan Zuiderklip (onder) en de plankaart van uitwerkingsplan “1^e uitwerking van bestemmingsplan Biesbosch” (rechts). Met nummers 1 t/m 5 is weergegeven op welke terreinen nabij de spaarbekkens de bestemming van gronden nader is uitgewerkt.

Kreken en geulen gebied

Verwilderd gebied

Pompstation ten westen van spaarbekken De Gijster

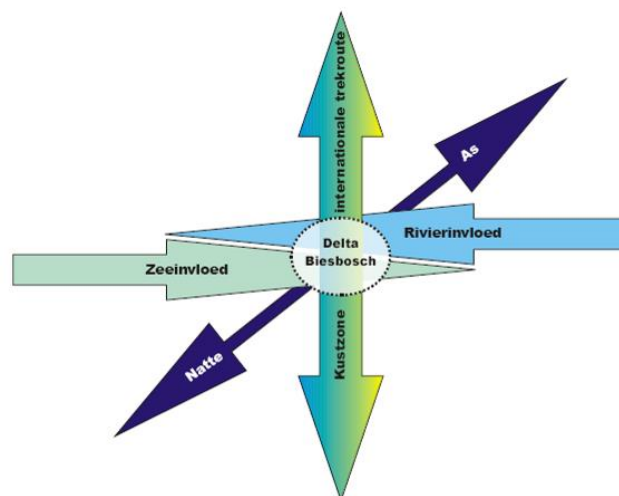
Natuur in ontwikkeling ter plaatse van het voormalige geprojecteerde spaarbekken Zuiderklip

4 THEMA NATUUR EN WATER

4.1 Inleiding

Natuur

Het deltagebied van Zuidwest Nederland, en het natuurgebied Biesbosch als onderdeel daarvan, is te zien als een cruciaal punt gelegen op diverse lijnen van landschapsecologische relaties. De volgende relaties zijn te onderscheiden: de lijn oost-west, de lijn west-oost, de lijn noord-zuid v.v. en de diagonale lijn. De Biesbosch vormt het kruispunt van deze landschapsecologische relaties. Om de natuur- en landschapswaarden in de Biesbosch in te kaderen wordt een korte beschrijving van deze relaties gegeven.

Ligging van de Biesbosch in een groter landschapsecologisch verband

De lijn oost-west

In groot verband, op (inter)nationale schaal, is de ligging van de Biesbosch in het deltagebied van de grote rivieren Maas en Rijn c.q. Waal van belang. De Biesbosch vormt een belangrijk ecologisch kerngebied langs deze rivieren binnen Nederland en is tezamen met onder andere de kerngebieden van Sint Andries en Gelderse Poort het ecologisch refugium- en toeleveringsgebied van diverse soorten. De rol van deze gebieden in de verspreiding van de bever is hiervan wel het meest voor de hand liggende voorbeeld. Maar ook de stroomdalflora en de aanwezigheid van ooibossen zijn typisch riviergebonden systeemonderdelen. Op deze lijn zijn vele ontwikkelingen gaande gericht op het vergroten van de veiligheid en ecologische betekenis van het rivierengebied.

De lijn west-oost

Daarnaast staat de Biesbosch onder invloed van de zee; invloed van het getij, alsook de invloed van (Atlantische) golfstromen bepalen in grote mate het (potentiële) karakter van dit gebied. Het door de grote rivieren aangeleverde zoete water laat zich meebewegen op de deining van eb en vloed. De specifieke landschapsecologische omstandigheden, alsook de overgangen daarin, leveren vele gebiedsgebonden ecotopen en ook soorten op, die zich alleen de dynamiek van intergetijdengebieden kunnen voordoen. Bovendien zorgt de golfstroom voor transport van organismen (plankton, maar ook glasaal) richting delta. Relevant hierbij zijn de ontwikkelingen die gericht zijn op het vergroten van het estuariene karakter van de delta, onder meer door het verzachten van de grens tussen rivier en zee.

De lijn noord-zuid v.v.

Ook bevindt de Biesbosch zich in de kustgebiedenzone (de Oost-Atlantische trekroute), waarmee het gebied betekenis krijgt als onderdeel van een reeks van trek- en rustgebieden van diverse vogelsoorten op reis tussen broed- en overwinteringsgebied. De schatting is dat ca. 2,5 tot 5 miljoen watervogels gedurende hun leven langere of kortere tijd afhankelijk zijn van het deltagebied.

De diagonale lijn

Tenslotte is de ligging van de Biesbosch op de Natte As van Nederland van belang. De Natte As loopt van het Lauwersmeergebied, via de randmeren, de Hollandse Venen en de Biesbosch naar de Zeeuwse delta. De opgave bestaat uit het verbinden, verbeteren en vergroten van de grote eenheden in de Natte As. Dit betekent o.a. versterking van de moerascomplexen langs de grote rivieren en in het deltagebied. De ontwikkelingen in het kader van het project Deltanatuur en ook die van realisering van een robuuste verbindingszone zijn van grote relevantie voor de Biesbosch.

Het kruispunt

De Biesbosch is het kruispunt van deze lijnen en heeft in die zin een zeer waardevolle betekenis. Op Europese schaal zijn dergelijke gebieden met enige schaal zeldzaam. In Nederland is de Biesbosch (als een der twee nog overgebleven getijdengebieden van de oorspronkelijke vijf) met zijn zoetwatergetijdenkenmerken volstrekt uniek. De betekenis blijkt mede uit de aanwijzing van de Biesbosch als Wetland en als Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebied; schakels binnen het Europese netwerk van natuurgebieden.

Spaarbekkensysteem

In het natuurgebied Biesbosch zijn drie grote spaarbekkens gelegen, namelijk de Petrusplaat, Honderd en Dertig en Gijster. De aanleg van de waterbekkens was noodzakelijk omdat het Rotterdamse drinkwaterleidingbedrijf (DWL) in 1963 te kampen kreeg met grote problemen op het gebied van de zuivering. De DWL was voor de drinkwatervoorziening aangewezen op het Rijnwater, dat al sinds 1928 een voorbehandeling moest ondergaan. De industriële vervuiling van het Rijnwater nam toe en door de aanleg van nieuwe havens kon het zoute zeewater steeds dieper het land indringen. In januari 1963 was het Rijnwater, tengevolge van klimatologische omstandigheden, zo zilt geworden, dat alleen nog maar zout smakend drinkwater geleverd kon worden. Het drinkwaterbedrijf kon op dat moment niet anders, omdat het niet beschikte over een mogelijkheid om goed water op te slaan en zodoende te reserveren voor 'slechte tijden'.

Er werd een commissie gevormd, die zich bezig ging houden met de problematiek van de drinkwatervoorziening op de lange termijn. Na uitvoerig onderzoek viel de keuze op waterwinning uit de Maas, die in kwaliteit aanzienlijk beter was dan de Rijn. Een groot nadeel van de Maas is echter, dat het een regenrivier is, waardoor de aanvoer van water in droge zomers sterk kan verminderen. Om dit probleem op te lossen werden drie voorraadbekkens in de Brabantse Biesbosch aangelegd. Vanuit de Amer, het verlengde van de Bergsche Maas, wordt het water ingenomen en via grote transportleidingen worden diverse productiebedrijven in Zuidwest Nederland vanuit de spaarbekkens bevoorrad. De productiebedrijven leveren vervolgens water aan de tuinbouw en industrie in de omgeving. Dientengevolge de destijds gemaakte keuzes vervullen de spaarbekkens de volgende verschillende functies:

- *Lange, droge perioden overbruggen*

Als het lange tijd niet regent, neemt de watertoevoer via de Maas af. Doordat in de bekkens het rivierwater wordt opslagen, kan het waterwinningsbedrijf maandenlange droge periodes overbruggen. Met name de Gijster dient als 'voorraadbekken'. Omdat in droge periodes het water snel kan zakken, zijn de bekkendijken van dit bekken op een speciale wijze geconstrueerd.

- *Kwalitatief hoog Maaswater kunnen innemen*

Soms is de waterkwaliteit van de Maas laag, daarbij valt te denken aan veel slib door drukke scheepvaart, groter aandeel van lozingen, of een calamiteit met vervuiling. Als uit metingen een lage waterkwaliteit blijkt, worden de innamepompen tijdelijk stopgezet. Door de grote voorraad kan dit langere voor een langere tijd worden gedaan. Zo wordt uitsluitend kwalitatief goed Maaswater ingenomen, met grote voordelen voor het zuiveringsproces.

- *Natuurlijke zuivering*

Het water in de bekkens ondergaat een natuurlijke zuivering. Zo bezinken slibdeeltjes en vindt onder invloed van licht de afbraak van (organische) stoffen plaats. Doordat water tussen de bekkens wordt doorgepompt wordt voorkomen dat het water langdurig stilstaat en daarmee 'oud' wordt. Het voorgezuiverde water (ontharding water) wordt getransporteerd naar de zuiveringslocaties.

De rivier Amer

Via de rivierarm Amer loopt het water uit de Maas naar de zee. Naast een belangrijke waterhuishoudkundige functie wordt de rivier, onderdeel van het hoofdvaarwegennet, druk bevaren door de beroepsvaart en de pleziervaart.

Drie hoofdfuncties in de Biesbosch

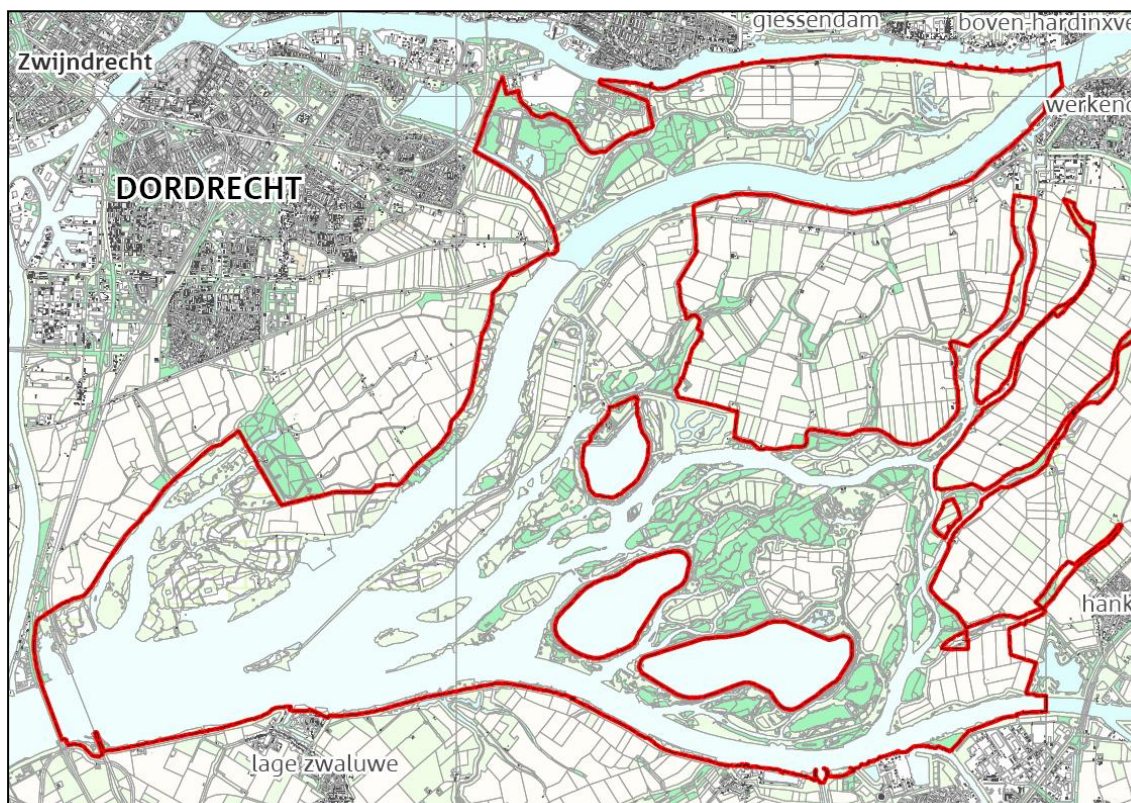
Gelet op het bijzondere karakter van de natuur- en landschapswaarden van de Biesbosch, het belang van de drinkwatervoorziening via het spaarbekkensysteem en de functies van de rivier de Amer vormen deze drie functies de hoofdfuncties binnen het plangebied.

4.2 Beleid, wet- en regelgeving

Natuur

Natura 2000

De Europese Unie heeft zich ten doel gesteld de achteruitgang van de biodiversiteit te stoppen (Göteborg, 2003). Een belangrijk instrument hiervoor is de uitvoering van de (gebiedsgerichte) onderdelen van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De richtlijnen verplichten daarbij het aanwijzen van Natura 2000-gebieden zodat een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden van Europees belang kan worden gerealiseerd: het Natura 2000- netwerk. Dit netwerk heeft als hoofddoelstelling het waarborgen van de biodiversiteit in Europa. Nederland draagt met 162 gebieden bij aan het Natura 2000-netwerk. Het Nederlandse Natura 2000-netwerk heeft een totale omvang van circa één miljoen hectare (waarvan tweederde open water, inclusief de kustwateren). Op dit moment wijst Nederland deze Natura 2000-gebieden aan. Inmiddels zijn er voor veel gebieden definitieve aanwijzingen in procedure gebracht. De Biesbosch is bij het aanwijzingsbesluit van 4 juli 2013 aangewezen als Natura 2000 gebied. Voor gebieden met deze status worden beheerplannen opgesteld. Hierin worden de instandhoudingsdoelstellingen beschreven en de externe werking daarvan. De Biesbosch biedt ruimte aan de ontwikkeling van bijzondere plantengemeenschappen (vegetatietypen) van rivieroever, moerasbos en hoger gelegen graslandjes (bij begrazing). Daarnaast is de Biesbosch beschermd als leefgebied van bijzondere soorten als de bever, de noordse woelmuis en meerdere vissoorten.

Uitsnede kaart met in rood weergegeven de begrenzing van het Natura-2000 gebied Biesbosch.

Als begrenzing van het Natura 2000 gebied geldt de grens zoals die is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Deze kaart is hierboven afgebeeld. Voor zover van toepassing is daarbij onderscheid gemaakt tussen de begrenzingen van Habitatrictlijngebied, Vogelrichtlijngebied en (voormalige) natuurmonumenten. Voor de begrenzing van Natura 2000-gebieden geldt daarnaast de volgende algemene exclaveringsformule: 'bestaande bebouwing, erven, tuinen, verhardingen en hoofdspoorwegen maken geen deel uit van het aangewezen gebied, tenzij daarvan in de Nota van toelichting op het aanwijzingsbesluit expliciet van wordt afgeweken'. Ten aanzien van het onderhavige plan worden 'ontwikkelingen' mogelijk gemaakt die vallen onder de algemene exclaveringsformule, aangezien alle 'ontwikkelingen' bestaande bebouwing, erven, tuinen en verhardingen betreft. De nieuw te realiseren loods in de Polder Vischplaat wordt gesitueerd op het bestaande erf van het bedrijf.

Aanvullend afwegingskader VHR- en NB-wet gebieden (Natura 2000)

Binnen de beschermde natuurgebieden nemen de Vogel- en Habitatrictlijngebieden en de overige gebieden die onder de Natuurbeschermingswet vallen een bijzondere plaats in. De bescherming van de wezenlijke kenmerken en waarden vindt, net als bij de EHS plaats door toepassing van het zogenoemde 'nee, tenzij'-regime. Binnen de gebieden waar het 'nee, tenzij'-regime van kracht is, zijn nieuwe plannen, projecten of handelingen niet toegestaan indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van dwingend openbaar belang.

Initiatiefnemers dienen voor ieder plan of project binnen (of in de naaste omgeving van) VHR- en overige NB-wetgebieden een passende beoordeling te maken van de gevolgen voor het gebied, voorzover er sprake is van een kans op significante effecten, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstelling van het gebied. Het bevoegd gezag beoordeelt vervolgens of

voldaan is aan de vereisten die de richtlijn stelt. Het plan of project kan pas doorgang hebben als zeker is dat de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied niet worden aangetast. Het plan of project mag echter wel doorgaan indien geen alternatieve oplossingen aanwezig zijn, en het gaat om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt een groot aantal bijzondere en minder bijzondere inheemse plant- en diersoorten. De verstoring van (vaste rust- en verblijfsplaatsen van) deze soorten is in beginsel verboden. Er kan een ontheffing van zulke verboden worden gegeven wanneer de gunstige staat van instandhouding van de soort(en) niet in gevaar komt. Voor algemene soorten is een vrijstelling van kracht van deze ontheffingsplicht voor ruimtelijke ontwikkelingen. De zorgplicht uit de wet blijft voor deze soorten wel van kracht: bij werkzaamheden moet zoveel mogelijk voorkomen worden dat schade toegebracht wordt aan beschermde soorten. Voorzover deze vrijstelling niet van toepassing is, bestaat de mogelijkheid om van de verbodsbepalingen ontheffing te verkrijgen van het Ministerie. Voor de zwaar beschermde soorten wordt deze ontheffing slechts verleend, indien:

- er sprake is van een wettelijk geregeld belang (waaronder het belang van land- en bosbouw, bestendig gebruik en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling);
- er geen alternatief is;
- geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

De Flora- en faunawet is in zoverre voor dit bestemmingsplan van belang, dat bij de voorbereiding van het plan moet worden onderzocht of deze wet de uitvoering van het bestemmingsplan niet in de weg staat. Dit zal zich voordoen, wanneer de uitvoering van het bestemmingsplan tot ingrepen noodzaakt waarvan moet worden aangenomen dat daarvoor geen ontheffing ingevolge de Flora- en faunawet zal worden verkregen. In dat geval is het bestemmingsplan vanwege de Flora- en faunawet niet uitvoerbaar. In het voorliggende bestemmingsplan wordt de feitelijk bestaande situatie juridisch-planologisch verzekerd. Daarnaast wordt uitsluitend een kleinschalige functiewijziging van bestaande gebouwen voorgestaan. Voor deze wijzigingen behoeft geen ontheffing ingevolge de Flora- en Faunawet te worden aangevraagd.

Natuurgebiedplan West-Brabant

De Brabantse Biesbosch, Spieringpolders, Polder Maltha, Aakvlaai en diverse andere (landbouw) polders zullen op lange termijn “begeleid natuurlijke” eenheden worden. Naast open water zal het zoetwater getijdenmoeras grotendeels bestaan uit ruigte, moeras en natuurbos. Enkele gebieden in de natuureenheid zullen beheerd worden als griend (zoals de Deenepolder) of als moeras (Vijf Ambachten, Noordplaat en Polder Kindem). De oude kreken aan de noord- en oostzijde van de Brabantse Biesbosch zullen geen onderdeel zijn van de begeleid natuurlijke eenheid. De natuur langs deze kreken zal bestaan uit natte ruigten, moerasvegetaties, wilgenstruwelen en natuurbosjes.

Gebiedsplan Wijde Biesbosch

In het Gebiedsplan Wijde Biesbosch (Provincie Noord-Brabant, 2005) wordt het realiseren van de ecologische hoofdstructuur (EHS) één van de speerpunten van het provinciale natuurbeleid genoemd. Voor de Biesbosch geldt als natuurdoeltype ‘Begeleid natuurlijke eenheid’. De inrichting van het gebied als zoetwater getijdenzone vormt een belangrijke voorwaarde voor het

realiseren daarvan. Op korte termijn ligt het accent bij de veiligstelling en ontwikkeling van gebieden waar zich goede kansen voordoen vanuit andere plannen bijvoorbeeld in het kader van Ruimte voor de rivier en Deltanatuur. Dikwijls is de maatschappelijk noodzaak van dit soort projecten groot en vormt natuurontwikkeling een belangrijk neven doel. Door hierop in te haken worden de beoogde natuurdoelen sneller gerealiseerd.

Water

Kaderrichtlijn water

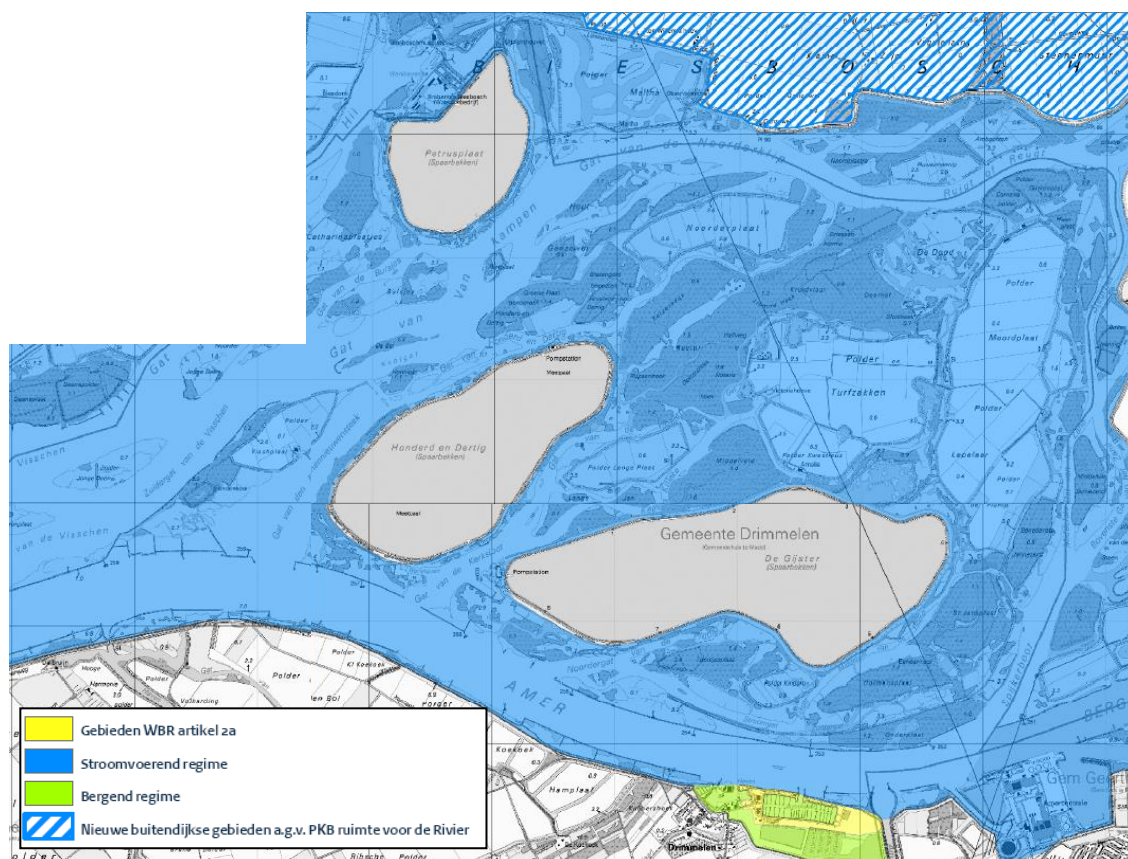
Een ander belangrijk onderwerp in het rijksbeleid is duurzaam waterbeheer. De Europese Kaderrichtlijn Water, die sinds 2000 van kracht is, speelt hierbij een belangrijke rol. De richtlijn moet er immers voor zorgen dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa in 2015 op orde is. Dit betekent dat de rijksoverheid streeft naar een watersysteem dat zoveel mogelijk de natuurlijke situatie (zonder ingrepen van de mens) benadert. Het streven is onder andere gericht op het behouden en vergroten van de ruimte voor water, waar mogelijk vasthouden van water en verbetering van de waterkwaliteit. De waterbeheerders spelen hierbij een belangrijke rol. In de ruimtelijke plannen, waaronder het bestemmingsplan, wordt een waterparagraaf opgenomen.

Nationaal Waterplan

Het Nationaal Waterplan is het formele rijksplan voor het nationale waterbeleid. In de Waterwet is vastgelegd dat het rijk dit plan eens in de zes jaar opstelt. Het is de opvolger van de Vierde Nota waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan bevat tevens de stroomgebiedbeheerplannen die op grond van de Kaderrichtlijn Water zijn opgesteld. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening is het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten tevens structuurvisie. De grondgedachte voor duurzaam waterbeheer wordt 'meebewegen met natuurlijke processen waar het kan, weerstand bieden waar het moet en kansen voor welvaart en welzijn benutten'. Voor een duurzaam en integraal waterbeleid is het belangrijk om waar nodig en mogelijk water de ruimte te geven en mee te bewegen met en gebruik te maken van natuurlijke processen, zoals dit bijvoorbeeld wordt toegepast bij Ruimte voor de Rivier. Het rijk vindt het daarbij van belang dat bij alle wateropgaven en -maatregelen maximaal wordt meegekoppeld met andere opgaven en maatregelen en dat problemen zo min mogelijk worden afgewenteld.

Beleidslijn grote rivieren

De Beleidslijn grote rivieren (de opvolger van de beleidslijn ruimte voor de rivier) is op 14 juli 2006 in werking getreden en is er op gericht de veiligheid tegen overstromingen te waarborgen en de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren. De beleidslijn heeft als doel de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed van de grote rivieren te behouden en ontwikkelingen tegen te gaan die de mogelijkheid tot rivierverruiming door verbreding en verlaging feitelijk onmogelijk maken. De beleidslijn is het afwegingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen in het rivierbed en is aan de orde bij de concrete regulering van afzonderlijke activiteiten via de Waterwet en de daarop gebaseerde regelgeving. De handreiking Beleidslijn grote rivieren licht het beleid zoals vastgesteld in de Beleidslijn grote rivieren toe. Het ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft de Handreiking Beleidslijn Grote rivieren in voorjaar 2014 geactualiseerd. De beleidslijn is doorvertaald in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening.

Uitsnede kaartbladen 35, 36 en 38 uit de Beleidslijn grote rivieren. In blauw is het stroomvoerend regime weergegeven.

Na het hoogwater in de rivieren in 1993 en in 1995 werd duidelijk dat het water in de rivier veel meer afvoercapaciteit nodig had. Veel van de beschikbare ruimte was in de loop der tijd namelijk verloren gegaan door bebouwing en andere obstakels. Daarom werden in 1997 bouwactiviteiten in het rivierbed sterk aan banden gelegd. Maar vanuit het oogpunt van regionale ontwikkelingsmogelijkheden werd deze aanpak naderhand als te restrictief ervaren. Dit leidde tot aanpassing van het beleid. De Beleidslijn grote rivieren maakt het mogelijk om bestaande bebouwing in het rivierbed een nieuwe bestemming te geven waardoor leegstand voorkomen wordt. In het plangebied is uitsluitend sprake van het Stroomvoerend rivierbed.

Provinciaal Waterplan 2010-2015 Noord-Brabant

Het Provinciaal Waterplan (PWP) is de structuurvisie voor het aspect water op grond van de Wet ruimtelijke ordening. Het plan bevat de verplichte onderdelen vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water. Behalve dat het PWP de uitgangspunten aangeeft voor het waterbeleid van waterschappen en gemeenten, toetst de provincie aan de hand van dit plan ook of de plannen van de waterschappen passen in het provinciale beleid. Eén van de vele subdoelen is de functie water voor de EHS. Binnen deze functie worden drie deelfuncties onderscheiden: 'Natte natuurparels', 'Natura 2000-gebieden' en de 'overige EHS'. Deze drie gebieden vormen samen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het gehele plangebied valt in de categorie 'Natura 2000-gebied'. De inrichting en het beheer van deze gebieden is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van gezonde en goed functionerende ecosystemen. Een deel van de Amer is aangewezen als 'beschermingszone innamepunt drinkwater' in verband met de winning van water door het Waterwinningsbedrijf Brabantse Biesbosch.

Waterbeheerplan 2010-2015 Rivierenland

Het beleid van het waterschap Rivierenland is vastgelegd in het Waterbeheerplan 2010 - 2015 'Werken aan een veilig en schoon Rivierenland'. Het plan is gericht op het hele rivierengebied en omvat alle watertaken van het waterschap: waterkwantiteit, waterkwaliteit, waterkering en waterketen. Het plan bouwt vooral voort op bestaand beleid, waaronder het Nationaal Bestuursakkoord Water en de Kaderrichtlijn Water. Het Waterbeheerplan 2010-2015 heeft een integraal en strategisch karakter. De koers voor de komende zes jaren is in het plan vastgelegd. Het waterschap wil het beheergebied in 2015 klimaatbestendig hebben op basis van de huidige klimaatscenario's. De primaire waterkeringen moeten dan op orde zijn, dat wil zeggen dat ze voldoen aan de dan geldende normen. En het bergend vermogen van watersysteem in het landelijk gebied moet zodanig zijn vergroot, dat slechts bij zeer uitzonderlijke regenval wateroverlast optreedt. Daarnaast is het doel dat in 2027 de KRW-doelstellingen voor de waterkwaliteit worden gehaald. Hiervoor is het nodig in de periode 2010 tot en met 2015 een groot aantal maatregelen te treffen om vooral de ecologische waterkwaliteit te verbeteren. Tenslotte wil het waterschap de watercondities voor de natte natuur, zoals Natura-2000 gebieden en verdroogde gebieden, verbeteren en de waterkwaliteit in wateren met aquatische natuurwaarden beschermen en waar mogelijk verbeteren. Het waterschap vindt het belangrijk dat het waterbeheerplan niet alleen betrekking heeft op de ontwikkeling van nieuwe waterpartijen en waterkeringen, maar dat het ook gaat over de wijze waarop het beheer en onderhoud plaatsvindt. Bijvoorbeeld over peilbeheer, natuurvriendelijk onderhoud en energiebewust beheer. Ten aanzien van de realisatie van de loods bij het agrarisch bedrijf in de Polder Vischplaat geldt dat de toename in verhard oppervlak, 450 m², minder bedraagt dan de vrijstellingsgrens voor waterberging van het waterschap. Deze grens ligt op een toename van verhard oppervlak van 500 m² ten opzichte van de bestaande situatie.

4.3 Huidige situatie

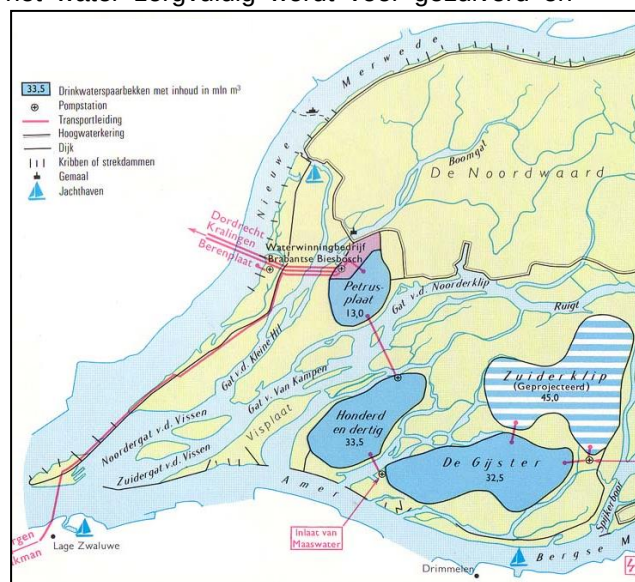
Natuur

De Biesbosch ligt in het benedenrivierengebied van het Rijnsysteem en de Maas. Het ligt in de zoetwatergetijdenzone. Momenteel wordt de dynamiek van het rivierpeil bepaald door getij (sterk gedempt), opstuwing door wind, afvoeren van de grote rivieren en het spuiregime van de Haringvlietsluizen. Het natuurgebied wordt gekenmerkt door rivieren, kreken, slikken, rietgorzen, bekade grienden en polders. Door de afsluiting van het Haringvliet is de normale getijdenwerking sterk verminderd. De geringere overspoelingsfrequentie zorgde voor versnelde rijping en inklinking van de bodem op de voorheen overspoelde delen. Voorheen waren de processen van erosie en sedimentatie met elkaar in evenwicht, sinds de afsluiting streeft het systeem naar een nieuw evenwicht. De geulen worden geleidelijk opgevuld met sediment en door de geconcentreerde golfaanval kalven de oevers af. De geleidelijke overgangen van land naar water zijn hierdoor voor het merendeel verdwenen. De gewijzigde stroomsnelheden hebben een aanzienlijke sedimentatie veroorzaakt. In de jaren 1970 tot 1975 is daarbij sterk verontreinigd slib afgezet. De gevolgen van de getijdendemping zijn tweeledig. Ten eerste staan in de huidige situatie de lage platen en lage biezenvelden in tegenstelling tot vroeger permanent onder water en vallen niet meer droog. De hogere grienden en bossen die vroeger dagelijks inundeerden worden nu niet meer dagelijks geïnundeerd. Alleen bij hoge rivierafvoeren treedt hier inundatie op. Ten tweede zijn in de situatie na de afsluiting de karakteristieke gemeenschappen vervangen door ruigtegemeenschappen en degradatiestadia van de oorspronkelijke gemeenschappen. Ook de degradatiestadia worden gekenmerkt door ruigtesoorten, waaronder veel Brandnetel, Haagwinde en Smeerwortel. In grote delen van de Biesbosch sedimenteert veel slib, waardoor de voedselrijkdom zeer hoog is.

De Biesbosch is een internationaal erkend watervogelgebied. Maar ook de doorgeschoten wilgenbossen vormen voor allerlei bosvogels, zoals roodborst, zwartkop, kleine en grote bonte specht, boomkruiper, boomvalk en sperwer een goed leefmilieu. Ook buizerd en havik broeden ieder jaar in de Biesbosch, net als wielewaal en nachtegaal. In het gebied komt eveneens de zeearend voor. Sinds de afsluiting in 1970 zijn de zoogdieren in de Biesbosch toegenomen, zoals het ree en de laatste jaren de vos. De zeldzame noordse woelmuis komt net als de waterspitsmuis ook in de Biesbosch voor. In 1988 werd de bever in de Biesbosch geherintroduceerd, nadat deze bijna 200 jaar verdwenen was. Staatsbosbeheer zette 42 bevers uit en inmiddels is er een zelfstandige populatie van 300 dieren. Overal in de Biesbosch zijn sporen van hun aanwezigheid te vinden, zoals burchten, glij- en knaagsporen. De Biesbosch biedt aan grote groepen zoet- en zoutwatervissen dekking, voedsel en paaigelegenheid. De Biesbosch is als 'ontmoetingsplaats van rivier, zee en land' voor vissen van de Noordzee, Rijn en Maas van groot (internationaal) belang. De weelderige plantengroei zorgt tenslotte voor een belangrijke insectenwereld: kevers, libellen, sprinkhanen en verscheidene dag- en nachtvlinders. Van de nachtvlinders is het voorkomen vastgesteld van meer dan 300 soorten.

Spaarbekkensysteem

Het spaarbekkensysteem bestaat niet uitsluitend uit de spaarbekkens zelf, maar ook uit de aansluitend daarop gelegen voorzieningen ten behoeve van het functioneren van de spaarbekkens en het winnen van drinkwater. Het systeem bestaat uit pompen ten westen van De Gijster die het Maaswater innemen en dit naar de zuidelijk gelegen bekkens voeren. Vanuit deze bekkens wordt het via ondergrondse leidingen doorgevoerd naar bekken de Petrusplaat. Ten noorden van de Petrusplaat, gelegen buiten het plangebied, is een groot pompstation en onthardingsinstallatie aanwezig, van waar uit het water zorgvuldig wordt voor gezuiverd en vervolgens wordt getransporteerd naar de productiebedrijven. Ten aanzien van dit systeem zijn zodoende locaties te onderscheiden waar pompen en gemalen staan, de spaarbekkens (incl. binnentalud) zijn gelegen, de bekken (buitentalud) met daarop een onderhoudsweg zijn gelegen, een laad- en loshaven is aangelegd, ondergrondse leidingen aanwezig zijn en tenslotte locaties waar drink- en industriewater wordt geproduceerd. Daarnaast zijn op diverse locaties gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde aanwezig ten behoeve van het beheer en onderhoud van de afzonderlijke spaarbekkens.

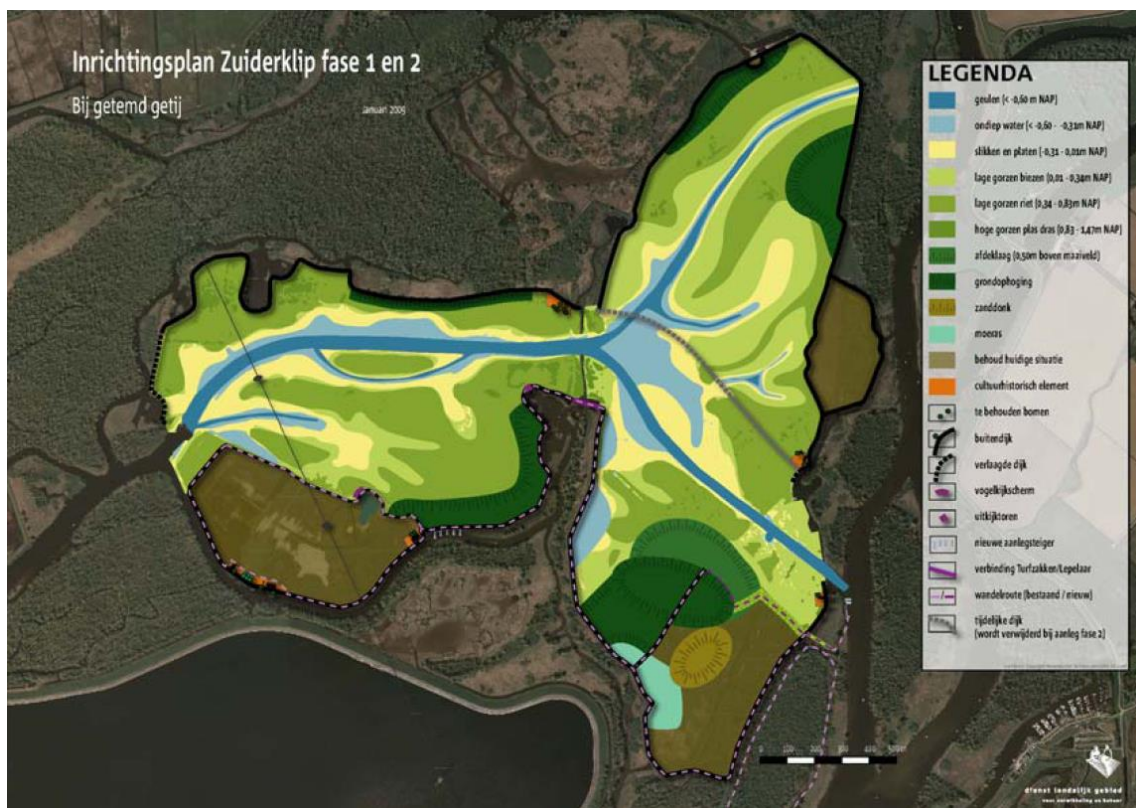
Weergave van het spaarbekkensysteem in de Biesbosch. Het vierde spaarbekken is nooit gerealiseerd en wordt tevens niet meer beoogd te realiseren.

De rivier Amer

De rivier de Amer fungeert als vaarroute voor de beroeps- en pleziervaart.

4.4 Toekomstige situatie

Het onderhavige bestemmingsplan is ten aanzien van de hoofdfuncties van de Biesbosch (natuurgebied, spaarbekkensysteem en de rivier Amer) conserverend van aard. Binnen de planperiode worden geen grootschalige wijzigingen voorzien. Het gebied Zuiderklip, alwaar het vierde spaarbekken was voorzien, moet zich ontwikkelen tot een zoetwater getijdengebied met stroming. Deze natuurontwikkeling, welke juridisch-planologisch mogelijk werd gemaakt middels het bestemmingsplan “Zuiderklip”, wordt in het voorliggende bestemmingsplan tevens mogelijk gemaakt. Het natuurontwikkelingsproject is reeds afgerond, in die zin dat de herinrichting van het gebied reeds heeft plaatsgevonden. Op dit moment geeft de natuur zelf verder invulling aan dit recent heringerichte gebied. De natuurontwikkeling heeft plaats doordat bij de herinrichting op vijf plaatsen de dijken zijn geopend en daarnaast in de voormalige polders een stelsel van geulen en zijgeulen is gegraven. Enerzijds hebben de geulen een belangrijke afvoerfunctie, vooral in de periode die vooraf gaat aan een hoogwatersituatie. Anderzijds moet de inrichting ervan aansluiten op ecologische doeleinden. De continue afvoer en het wisselend waterniveau mede onder invloed van het getij levert in dit gebied een gevarieerd waterbeeld op met lange gradiëntzones. De dijkopeningen en het middengebied blijven vrij van bomen en struiken zodat de doorstroming gegarandeerd blijft. Hier ontstaan slikken, platen en gorzen met biezengras of riet. De gegraven geulen sluiten aan op de Biesbosch kreken Keesjes Killeke en Spijkerboor. In de polders Moordplaat en Lepelaar zijn geulen gegraven die in De Turfzakken samenvloeien tot één brede geul.

Uitgevoerd plan voor de herinrichting van het gebied 'Zuiderklip', in welk gebied thans natuurontwikkeling plaatsheeft

De koeien van het agrarisch bedrijf in Polder Vischplaat worden overgevoerd

Extensieve recreatie in de Biesbosch, waarbij groepen worden rondgevoerd

Schotse Hooglanders

In Polder Vischplaat vindt verbrede landbouw plaats, onder meer door groepskamperen op de weilanden rondom de boerderij

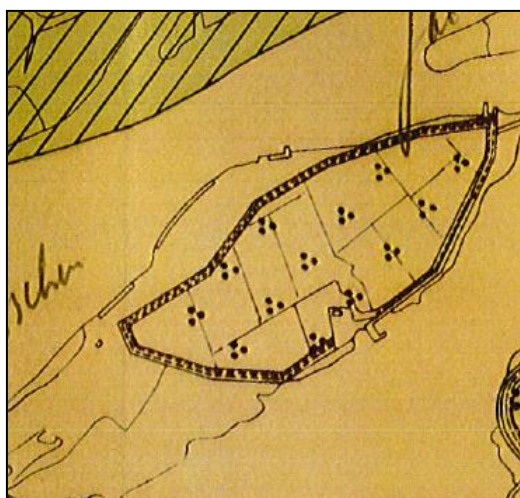
5 THEMA AGRARISCHE BEDRIJFVIGHEID EN RECREATIE

5.1 Inleiding

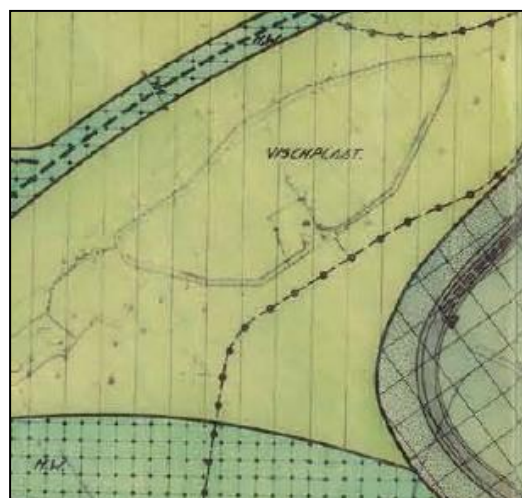
(Verbrede) agrarische bedrijvigheid

Binnen de Biesbosch komt op één locatie agrarische bedrijvigheid voor. Dit betreft een melkveehouderij (met verbrede landbouwactiviteiten) in de Polder Vischplaat. Deze polder, een van de laatst overgeblevene in het Drimmelse deel van de Biesbosch, is gelegen in het zuidwestelijk deel van de Biesbosch. De polder heeft het karakter van een eiland en wordt omgeven door dijken en kaden. Al in de jaren twintig van de twintigste eeuw is er sprake van een in bedrijf zijnde boerderij in de Polder Vischplaat. In 1972 is de boerderij door een calamiteit volledig afgebrand, waarna deze weer opnieuw is opgebouwd. Toen in de jaren '70 van de twintigste eeuw het melken in een melktank verplicht werd, bleek het technisch niet meer mogelijk om de melk van het eiland te vervoeren en over te pompen in een tankauto aan de wal. De melkveehouderij is toen tijdelijk gestaakt. Nadien is, begin jaren '80, de melkveehouderij weer opnieuw gestart vanwege verbeterde technieken om de melk te transporteren. Sindsdien wordt de melk via de pont afgevoerd naar de wal. Het agrarisch bedrijf beschikt over 40 melkkoeien, dit is het maximaal aantal koeien dat is vastgelegd in de milieuvergunning voor het bedrijf. Deze koeien worden hoofdzakelijk in de Polder Vischplaat geweid. Daarnaast begraast het jongvee gedurende het weideseizoen de dijken van het spaarbekken De Gijster, daartoe vindt het transport van het jongvee plaats met de pont.

Om het agrarisch bedrijf rendabel te kunnen exploiteren is het houden van uitsluitend melkvee niet meer voldoende. Het agrarisch bedrijf heeft daarom de bedrijfsactiviteiten verbreed door het houden van Schotse Hooglanders en door daarnaast extensieve recreatieve activiteiten te ontplooiën. De Schotse Hooglanders grazen op diverse eilanden in de Biesbosch en dragen bij aan het beheer van het natuurgebied. De kudde bestaat uit circa 150 dieren. Indien er te veel Hooglanders worden geboren danwel de ossen drie jaar oud zijn, worden de dieren geslacht voor de vleesverkoop. De dieren dienen zichzelf namelijk te redden en er is een evenwicht tussen het aantal dieren en het oppervlak dat ze tot hun beschikking hebben om te grazen. De recreatieve activiteiten bestaan uit het aanbieden van kampeerplaatsen (incl. groepen), bivakplaatsen, boerengolf, rondleidingen over het bedrijf en kanoverhuur.

Uitsnede verbeelding voorgaand bestemmingsplan "De Biesbosch" uit 1964. Het plangebied heeft de bestemming 'Landelijk gebied'.

Uitsnede verbeelding vigerend bestemmingsplan "De Biesbosch" uit 1972. Het plangebied heeft de bestemming 'Natuurgebied'.

Zoals voornoemd in het eerste hoofdstuk is de Polder Vischplaat in het vigerende bestemmingsplan uit 1972 bestemd als 'Natuurgebied'. Aangezien het agrarische bedrijf in het voorgaande bestemmingsplan, "De Biesbosch" uit 1964, was bestemd als 'Landelijk gebied' is het bedrijf onder het overgangsrecht komen te vallen. In de jaren '70 werd namelijk beoogd om de gebieden buiten de spaarbekkens om te vormen tot natuurgebied. Voor de Vischplaat werd voorzien het eiland te ontpolderen en de natuur vervolgens zijn gang te laten gaan. De afgelopen decennia is gebleken dat dit plan niet uitvoerbaar is. Daarnaast wordt uit oogpunten van cultuurhistorie (behoud agrarische geschiedenis van de Biesbosch), extensief natuurbeheer (vanwege kudde Schotse Hooglanders) en het bieden van extensieve recreatie in de Biesbosch het behoud van het bedrijf ruimtelijk aanvaardbaar geacht. Ingevolge vaste jurisprudentie van de ABRvS (zie o.a. nr. 201102174/1/R2, 31 oktober 2012), dient bij het vaststellen van een bestemmingsplan rekening te worden gehouden met situaties die onder de werking van het overgangsrecht vallen. Deze omstandigheid brengt dan, indien wordt besloten om positief te bestemmen, wel een nadere afweging ten aanzien van 'een goede ruimtelijke ordening' met zich mee. In dit bestemmingsplan vindt deze nadere afweging ten aanzien van het onderhavige verbrede agrarische bedrijf plaats in de hoofdstukken 3 (toetsing ruimtelijk beleid), hoofdstuk 5 (toetsing sectoraal beleid) en hoofdstuk 6 (toetsing aan milieu- en waardenaspecten).

Natuurgerichte recreatie

De Biesbosch is gelegen op een scharnierpunt tussen twee grote bevolkingsconcentraties in Nederland, namelijk (het zuidelijk deel van) de Randstad en de Brabantse Stedenrij. Vanuit deze dichtbevolkte gebieden is er een grote vraag naar ruimte voor recreatie. Deze vraag is niet eenduidig, maar gedifferentieerd naar 'motiefgroepen' om te recreëren. Iedere 'motiefgroep' is geïnteresseerd in een ander type activiteiten en heeft een andere plaats van herkomst. De volgende motiefgroepen met bijbehorende kenmerken kunnen worden onderscheiden:

	Motiefgroep	Activiteit	Herkomst	Locatie / mogelijkheid
1	Gezelligheid	Wandelen, fietsen, varen, kanoën, rondvaart	0 – 30 km	In en om de eigen woonplaats
2	Er even tussen uit	Wandelen, fietsen, varen, kanoën, vissen	0 – 10 km	In en om de eigen woonplaats
3	Interesse voor gebieden	Wandelen, fietsen, varen, kanoën, bezichtigen, bezoekerscentrum, excursie, rondvaart	0 – 150 km	Natuurgebieden Biesbosch, vaarroutes Biesbosch
4	Volledig opgaan in de planten- en dierenwereld	Wandelen, fietsen, varen, kanoën, observeren	0 – 150 km	Natuurgebieden Biesbosch
5	Fysieke uitdaging aangaan	Kanoën, lange afstand wandelen, hardlopen, fietsen	0 – 10 km	In en om de eigen woonplaats

Waar de Biesbosch voor de inwoners uit de directe omgeving kan dienen om er even tussen uit te gaan, dient de Biesbosch voor inwoners uit de wijde omtrek bijvoorbeeld als gebied om volledig op te gaan in de planten- en dierenwereld. Vooral voor bewoners uit de Randstad zijn binnen een afstand van 150 kilometer van de woonplaats relatief weinig andere natuurgebieden dan de Biesbosch aanwezig, waar volledig kan worden opgegaan in de planten- of dierenwereld of waar kan worden voldaan aan de interesse voor andere typen gebieden. Deze afwezigheid van meerdere vergelijkbare alternatieven en daarnaast het internationaal unieke karakter van het (water)natuurgebied zorgt er voor dat het gebied een belangrijke recreatiefunctie kent. In het gebied lopen diverse wandel- en vaarroutes. In een advies van de VROM-raad uit 2004

wordt dit karakter erkend en wordt geadviseerd om aan de beide flanken van het Groene Hart topnatuur (onder meer ten behoeve van recreatie) te ontwikkelen. De functie van de Biesbosch als recreatiegebied kan op gespannen voet staan met de hoofdfunctie van de Biesbosch als natuurgebied, omdat recreanten kunnen zorgen voor verstoring van de natuur- en landschapswaarden. Om de recreatie te kunnen reguleren is een globale zonering van de Biesbosch voorgesteld.

Zonering

In het vigerende bestemmingsplan uit 1972 is reeds een zonering van de Biesbosch voorgesteld, waarbij een onderscheid is gemaakt in gebieden waar meer intensieve recreatie kan plaatsvinden en gebieden waar extensief kan worden gerecreëerd. Beoogd wordt, door het aantrekkelijk inrichten van het intensieve recreatiegebied, te voorkomen dat recreanten ook de andere natuurgebieden van de Biesbosch ingaan. Als meer intensief recreatiegebied is aangewezen het gebied ten zuiden van het spaarbekken De Gijster, bekend als de Toontjesplaat. Als motivatie voor de aanwijzing van dit gebied heeft gediend dat dit gebied waarschijnlijk zou worden betrokken bij de werkzaamheden die nodig zijn voor het aanleggen van het spaarbekken, waardoor de natuur- en landschapswaarden in het gebied niet meer behouden zouden kunnen worden. Het nadien omvormen van dit gebied tot recreatiegebied (met aandacht voor bestaande landschapswaarden) zou dan zonder grote gevolgen zijn voor de nog resterende aanwezige waarden. In het voorliggende bestemmingsplan wordt deze strikte zonering niet langer gehanteerd, omdat ook in het gebied ten zuiden van het spaarbekken De Gijster natuur- en landschapswaarden zijn ontstaan nadat de werkzaamheden ten aanzien van het spaarbekken waren afgerond.

Het blijft wel gewenst om niet in alle delen van het natuurgebied dezelfde intensiteit aan recreatie toe te staan, vanwege de kwetsbaarheid van natuurwaarden. Voor een nieuwe recreatieve zonering van het Drimmelse deel van het natuurgebied kunnen de volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- de 'natuurkerngebieden' van de Biesbosch hebben als hoofdfunctie natuur. De recreatie wordt hier beperkt tot natuurgerichte vormen van recreatie binnen de draagkracht van de natuur. De kwaliteit van de natuur en het landschap zijn leidend;
- vanaf de woonplaatsen, de recreatiegebieden en de entrees naar de 'natuurkerngebieden': van druk naar rustig naar stil: een natuurlijke overgang en gradiënt van onderdompeling en van intensieve naar extensieve recreatie kunnen worden aangebracht;
- de nieuwe gebieden (Zuiderklip) en de rand- en tussenzones worden passend binnen de gradiënt van intensief naar extensief ingezet om nieuwe recreatieve voorzieningen te realiseren met verschillende intensiteit en ieder zoveel mogelijk met een eigen karakteristiek en thematiek;
- zonering geschiedt in principe door positieve maatregelen; aanbieden van alternatieve locaties en een goede informatieverstrekking. Dit zal ook de wijze zijn waarop de motiefgroep 'gezelligen' zoveel mogelijk uit de 'natuurkerngebieden' geweerd zal worden;
- tot slot geschiedt zonering door regels te stellen aan specifiek recreatief gebruik van gebieden, bijvoorbeeld door het bepalen van plaatsen waar recreatief nachtverblijf is toegestaan en waar vaarroutes liggen.

Het nemen van positieve maatregelen (bijvoorbeeld in de vorm van bewegwijzering) en negatieve maatregelen (bijvoorbeeld het stellen van regels) is een van de bevoegdheden van het Parkschap Nationaal Park De Biesbosch. Dit Parkschap heeft de (juridische) vorm van een Gemeenschappelijke Regeling. Door de inzet van financiële middelen, samenwerking met

diverse partijen die actief zijn in het gebied (bv. Staatsbosbeheer) en de bevoegdheid tot het stellen van regels kunnen maatregelen worden genomen om het gebied actief te zoneren. Het Parkschap stelt regels middels de Biesboschverordening, welke is vastgesteld op 29 november 2013. In deze verordening zijn thans onder meer regels opgenomen ten aanzien van vaarroutes, ligplaatsen, bescherming van de vegetatie, het plaatsen van voorzieningen en het bepalen van locaties voor het plaatsen van kampeermiddelen. Het beleid van de gemeente Drimmelen is er op gericht om de zonering zoveel mogelijk op één wijze (bestuursrechtelijk) te verzekeren in het publieke spoor. Aangezien het aanbrengen van een recreatiezonering in grote mate afhankelijk is van het treffen van maatregelen waarvoor de bevoegdheid bij het Parkschap ligt, wordt in dit bestemmingsplan geen zonering vastgelegd maar wordt verwezen naar de Biesboschverordening en het beleid van het Parkschap. In het voorliggende bestemmingsplan wordt wel het gebruik van het natuurgebied ten behoeve van extensieve recreatie en het daarbij bouwen van kleinschalige bouwwerken, geen gebouwen zijnde (binnen de reikwijdte van de Biesboschverordening) mogelijk gemaakt.

Nieuwe initiatieven

Naast het feit dat de in het vigerende bestemmingsplan opgenomen zonering verouderd is en het feit dat de gemeente Drimmelen de zonering zo effectief en eenduidig mogelijk via één publiekrechtelijk spoor wil vastleggen, is er nog een derde reden om de in het vigerende bestemmingsplan opgenomen zonering te verlaten. Deze reden betreft de aanwezigheid van enkele verspreid in het natuurgebied voorkomende cultuurhistorisch waardevolle gebouwen. Deze gebouwen zijn in beheer bij Staatsbosbeheer. Vanwege afnemende financiële middelen van deze organisatie voor het beheer en het onderhoud van deze gebouwen, dient ten behoeve van de instandhouding van deze gebouwen een nieuwe kostendekkende exploitatievorm te worden gezocht die niet contrair is met de aanwezige natuurwaarden. Het toekennen van een recreatieve functie aan een deel van deze gebouwen kan bijdragen aan de instandhouding van de gebouwen en hoeft niet contrair te zijn met de natuurwaarden, maar zou (vanwege de specifieke ligging van een gebouw) niet in een ruimtelijke zonering kunnen passen. Om maatwerk te kunnen leveren op basis van de specifiek ter plaatse voorkomende natuurwaarden is ook om deze reden een algemene ruimtelijke zonering in het bestemmingsplan verlaten.

5.2 Beleid, wet- en regelgeving

Wet geurhinder en veehouderij

Op 1 januari 2007 is de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) in werking getreden. Bij het opstellen van ruimtelijke plannen moet sindsdien worden gewaarborgd dat sprake is van een aanvaardbaar woon- en verblijfsklimaat op plaatsen waar het vestigen van een (geur)gevoelig of geurhinderlijk object mogelijk wordt gemaakt. Verder moet worden voorkomen dat bestaande veehouderijen onevenredig in hun belangen worden geschaad. Om de milieucontouren te bepalen moet worden uitgegaan van de 'omgekeerde werking' van de milieuregelgeving. In het bestemmingsplan wordt daardoor getoetst of ter plaatse van de te bestemmen geurhinderlijke en geurgevoelige objecten voldaan zou kunnen worden aan de eisen die de milieuregelgeving stelt. Voor het aspect geur van veehouderijen moet een toets op grond van de Wgv worden uitgevoerd. Bij de toets moet worden uitgegaan van de omvang van de veestapel volgens de verleende vergunning of ingediende melding. Uit jurisprudentie blijkt dat voor de geurcontouren of aan te houden afstanden in principe moet worden uitgegaan van de randen van het bouwvlak.

In de Polder Vischplaat is op het adres Biesbosch 24 een melkveehouderij gevestigd met 40 melkkoeien. Aangezien deze melkveehouderij onder het overgangsrecht van het bestemmingsplan uit 1972 valt en nu positief wordt bestemd, dient deze opnieuw te worden beoordeeld in het licht van 'een goede ruimtelijke ordening'. In dit kader dient te worden getoetst aan artikel 4 Wgv. Bepaald is dat de afstand tussen een veehouderij waar dieren worden gehouden van een diercategorie waarvoor niet bij Ministeriële regeling een geuremissiefactor is vastgesteld en waarbij het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen, 50 meter bedraagt. Voor melkvee is geen afstand bepaald in een ministeriële regeling, waardoor dient te worden getoetst aan een afstand van 50 meter. Daarnaast geldt, ex artikel 5 Wgv, dat de afstand van de buitenzijde van een dierenverblijf tot aan de buitenzijde van een geurgevoelig object ten minste 25 meter bedraagt, indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen. Ook aan deze afstand van 25 meter dient te worden getoetst. In de Wgv is een geurgevoelig object gedefinieerd als: 'gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt'. Volgens jurisprudentie (ABRvS, 201100912/1/M2, 3 augustus 2011) dient een recreatiewoning te worden aangemerkt als een geurgevoelig object. In de Polder Vischplaat zijn naast de melkveehouderij twee recreatiewoningen aanwezig. Deze woningen liggen op een afstand van respectievelijk 38 meter en 60 meter van de stal waarin de melkkoeien worden gehouden. De 'Recreatiewoning Vischplaat' is gelegen binnen de vaste afstand van 50 meter. Volgens jurisprudentie (ABRvS, 201107891/1/R3, 24 oktober 2012, r.o. 2.4.9) mag, indien tussen de veehouderij een geurgevoelig object niet de in de Wgv genoemde afstand wordt aangehouden, niet zonder meer worden aangenomen dat daar een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd. In een dergelijk geval dient te worden gemotiveerd waarom ter plaatse van het geurgevoelig object niettemin een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd. Ten aanzien van deze motivatie kan in het onderhavige geval worden gesteld dat, evenals eerder door de ABRvS is overwogen (ABRvS, 201208691/1/R2, 27 februari 2013), ter plaatse een goed woon- en leefklimaat aanwezig is omdat het agrarisch bedrijf slechts een kleinschalig karakter heeft. Volgens de geldende milieuvergunning mogen maximaal 40 melkkoeien worden gehouden. Daarnaast kan worden gesteld dat een klachtenpatroon van geurhinder van de bewoners van de recreatiewoning(en) ontbreekt. Bij ambtshalve uitgevoerde controles is eveneens geen hinder vastgesteld. Geconcludeerd kan worden dat ter plaatse sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat.

Wet ammoniak en veehouderij

Middels de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) worden natuurgebieden die gevoelig zijn voor verzuring (de zogenoemde zeer kwetsbare gebieden) beschermd tegen de uitstoot van ammoniak door veehouderijen. De wet is er in hoofdzaak op gericht om oprichting/uitbreiding/wijziging van veehouderijen tegen te gaan, indien de stallen van het bedrijf geheel of gedeeltelijk zijn gelegen in een zeer kwetsbaar gebied, dan wel in een zone van 250 meter rondom het zeer kwetsbare gebied. De Wav geeft overigens aan dat uitbreiding/wijziging van een veehouderij binnen de zone van 250 meter is toegestaan, mits de vergunde ammoniakemissie niet wordt overschreden. Het agrarische bedrijf in de Polder Vischplaat functioneert volgens een geldende milieuvergunning, verleend in 2001. Er vindt ten opzichte van deze milieuvergunning geen aanvullende ammoniakuitstoot plaats.

Activiteitenbesluit

Per 1 januari 2013 vallen agrarische activiteiten onder de werking van het Activiteitenbesluit. Het Activiteitenbesluit vervangt onder meer het Besluit landbouw milieubeheer. In het Activiteitenbesluit zijn voor alle agrarische activiteiten, waaronder akkerbouwbedrijven en veehouderijen, eisen opgenomen. Dit betekent dat de meeste agrarische bedrijven niet meer omgevingsvergunningplichtig zijn. Voor de veehouderijen is in het Activiteitenbesluit aangesloten bij de systematiek uit de Wgv, dat wil zeggen dat in bepaalde gevallen maximaal toegestane geurbelastingen (diercategorieën waarvoor de geuremissie is vastgesteld, bijvoorbeeld varkens en pluimvee) gelden en in andere gevallen vaste afstandseisen (diercategorieën waarvoor de geuremissie niet is vastgesteld, waaronder melkrundvee) gelden. Een veehouderij met dieren waarvan geen geuremissie is vastgesteld moet daardoor in principe voldoen aan een afstand van 100 meter als het geurgevoelig object is gelegen binnen de bebouwde kom en 50 meter als het geurgevoelig object is gelegen buiten de bebouwde kom. Voorts is in het Activiteitenbesluit voor veehouderijen de regelgeving van de Wet ammoniak en veehouderij opgenomen. Het melkveebedrijf in Polder Vischplaat valt onder de werking van het Activiteitenbesluit. Aan de hierin geldende normen, gelijkloidend aan die van de Wgv, is eerder positief getoetst.

Beleidsplan Vrijtijdseconomie 2014 – 2018 gemeente Drimmelen

Dit betreft een herziening van de eerdere gemeentelijke beleidsnota Recreatie & Toerisme uit 2008. De gemeente wil zich conform de Toekomstvisie 2020 de komende jaren sterker profileren op toeristisch-recreatief gebied. Het beleidsplan geeft een beschrijving van de huidige stand van zaken en hoe de gemeente de komende 4 jaar invulling wil geven aan de vrijetijdseconomie. Daarnaast bevat het beleidsplan een concreet actieplan. De hierbij genoemde acties en projecten zullen veelal door de recreatie sector zelf dienen te worden opgepakt. De gemeente krijgt steeds meer de rol van stimuleren, faciliteren en ondersteunen. Een van de hoofddoelen van het gemeentelijk vrijetijdsbeleid betreft het realiseren van een groei van de bestedingen in de vrijetijdssector om de werkgelegenheid in toerisme en detailhandel op peil te houden en daarmee ook de leefbaarheid van de kernen. Specifieke aanbevelingen met betrekking tot het ruimtelijk beleid zijn grotendeels in voorliggende bestemmingsplan opgenomen.

5.3 Huidige situatie

Inleiding

Ten aanzien van de thema's 'agrarische bedrijvigheid' en 'recreatie' kan worden gesteld dat in het plangebied de volgende situatie voorkomt:

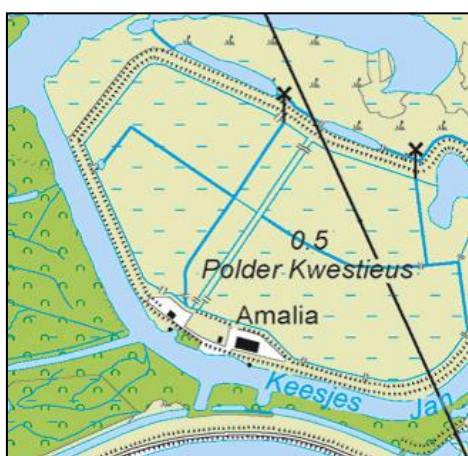
- een feitelijk bestaand recreatief informatiepunt in schuur Amalia (met bijbehorende arbeiderswoning), bebouwing en gebruik reeds planologisch verzekerd;
- een feitelijk bestaand (verbreed) agrarisch bedrijf in Polder Vischplaat, niet planologisch verzekerd, met daarnaast de wens tot de realisatie van een nieuwe loods;
- een feitelijk bestaand biologisch onderzoeksstation De Dood, bebouwing reeds planologisch verzekerd; gewenste functie niet planologisch verzekerd;
- feitelijk bestaande bebouwing op de Hofmansplaat ten dienste van de eendenkooi, niet planologisch verzekerd;
- feitelijk bestaande 'zwarte schuur' Lepelaar, bebouwing reeds planologisch verzekerd; gewenste functie niet planologisch verzekerd.

Feitelijk bestaande situaties die ook juridisch-planologisch zijn verzekerd, worden aangemerkt als 'huidige situatie'. Locaties waarbij een functiewijziging is gewenst danwel de feitelijk bestaande situatie nog niet juridisch-planologisch is verzekerd, worden aangemerkt als 'toekomstige situatie'. Als huidige situatie wordt, binnen dit thema, uitsluitend aangemerkt de arbeiderswoning en de schuur Amalia.

Arbeiderswoning en Schuur Amalia

De Amaliahoeve aan de oever van Keesjes Killeke in de Brabantse Biesbosch is een monumentale Biesboschboerderij, in 1938 gebouwd door een Belgische graaf. De schuur is aangemerkt als Rijksmonument. Staatsbosbeheer is eigenaar van de zeer grote en monumentale schuur. Door de omvang van de bebouwing is, nu de agrarische functie is komen te vervallen, de schuur lastig om te vormen voor andere functies. De schuur dient als informatiepunt voor educatieve en culturele activiteiten in de Biesbosch, ook kan deze schuur dienen als locatie waar bijeenkomsten plaats kunnen vinden alvorens het natuurgebied te verkennen. De arbeiderswoning, gebouwd in 1912, is gelegen naast de schuur van de Amaliahoeve. Het pand verkeert grotendeels in de oorspronkelijke staat. De gevels zijn op een later moment wit geschilderd, de verf is inmiddels ver afgebladderd. Het pand is vanwege de grote cultuurhistorische waarde aangemerkt als gemeentelijk monument. Het gebruik van dit pand is ondersteunend aan dat van de activiteiten die plaats vinden in en om de schuur.

5.4 Toekomstige situatie

Inleiding

Naast behouden van de voornoemde huidige situatie (juridisch-planologisch verzekerd) is het gewenst om ook de volgende situaties juridisch-planologisch te verzekeren.

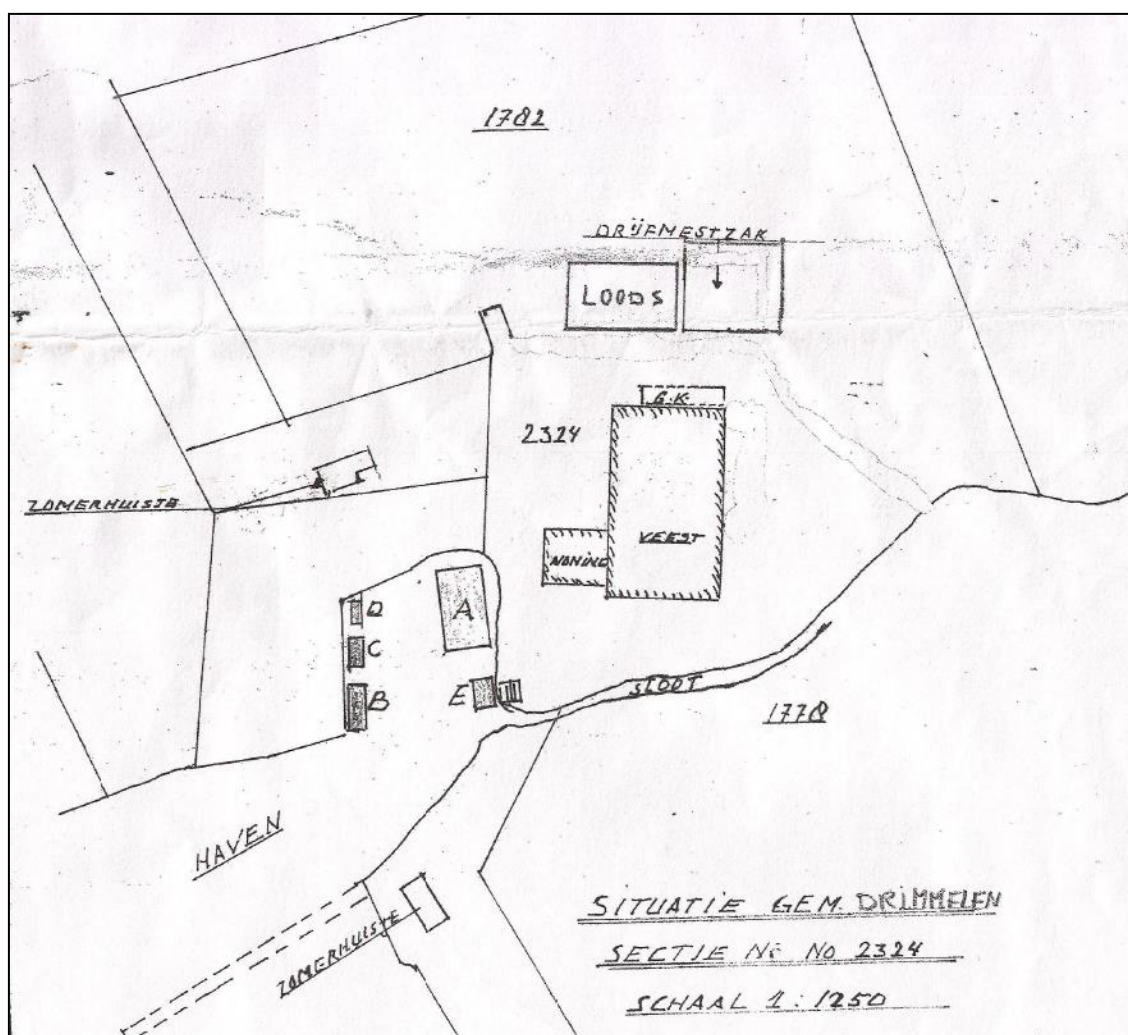
Verbreed agrarisch bedrijf Polder Vischplaat

Aan de zuidzijde van het eiland Polder Vischplaat is, aan een kleine haven met kaden, een (verbreed) agrarisch bedrijf gesitueerd. De bebouwing bestaat uit een bedrijfswoning in één bouwlaag met kap met aaneengebouwd een stal ten behoeve van het houden van melkvee. De nokrichting van beide gebouwen staat haaks op elkaar. Rondom deze bebouwing zijn op het erf enkele bouwwerken, geen gebouwen zijnde aanwezig en vindt tevens opslag plaats. Het melkvee van het bedrijf loopt rond in de weilanden rondom het erf. Eén van de weilanden is in het kampeerseizoen in gebruik bij recreanten die op individuele basis of in groepen kamperen. De feitelijk bestaande agrarische functie, waarvoor tevens een milieuvergunning is verleend, wordt in het onderhavige plan vastgelegd. Daarnaast wordt (onder voorwaarden) ruimte geboden voor de realisatie van één nieuwe loods. Het aantal recreanten dat mag kamperen op het weiland c.q. het aantal toegestane kampeermiddelen is in het onderhavige plan gemaximeerd. Het kampeerterrein is, op afstand, noordelijk van het agrarisch bedrijf gelegen.

Zoals voornoemd wordt op deze locatie al sinds de jaren '20 van de twintigste eeuw een agrarisch bedrijf gerund. Staatsbosbeheer is sinds 1972, toen de boerderij afbrandde, eigenaar van de boerderij en heeft de boerderij sindsdien als pachtboerderij uitgegeven gezamenlijk met 32 hectare pachtgrond. De bebouwing heeft geen cultuurhistorische waarde, echter is de locatie met de omliggende gronden een van de weinige voorbeelden van een authentiek bedrijf wat reeds decennia lang zijn bestaan kent als boerenbedrijf. De aanwezigheid van een 'varend boerenbedrijf' wordt als passend beschouwd in de Biesbosch. Het agrarische bedrijf zal moeten blijven functioneren met de nodige restricties, vanwege de ligging van het bedrijf in een Natura 2000 gebied.

Beoogd wordt om, in het kader van een duurzame agrarische bedrijfsvoering, een nieuwe loods op te richten op het bestaande erf van het agrarisch bedrijf. Zodoende kan worden voldaan aan de Natura 2000 regelgeving (exclaveringsformule) en de EHS regelgeving. De exacte ligging van de te realiseren loods staat nog niet vast; in onderhavig plan zijn zodoende flexibiliteitsbepalingen opgenomen voor de ligging op het erf. Vast staat echter dat de oppervlakte van de loods maximaal 450 m² mag bedragen, de goot- en bouwhoogte niet meer mogen bedragen dan respectievelijk 6 meter en 9 meter (niet hoger dan de bestaande stal), het aantal dierplaatsen als gevolg van de realisatie van de loods niet mag toenemen, hydrologisch neutraal zal dienen te worden gebouwd en dat de loods landschappelijk wordt ingepast. De loods mag niet worden gebruikt ten behoeve van de daar gevestigde veehouderij.

Kaart met daarop indicatief weergegeven waar de nieuwe loods op het erf kan worden gerealiseerd. De kaart is gericht op het westen.

Minicamping / kampeerterrein Moordplaat

Op de Moordplaat was, tot de uitvoering van het natuurontwikkelingsproject 'Zuiderklip', een agrarisch bedrijf gevestigd. Dit bedrijf is verplaatst naar de gemeente Werkendam. De bedrijfswoning en één van de twee bijbehorende schuren is in stand gebleven, de woning is in gebruik als burgerwoning (zie hiervoor het volgende hoofdstuk). De bewoner van de woning wenst in de nabijheid van de reeds aanwezige bebouwing een minicamping te exploiteren. Voorgenomen wordt de minicamping te realiseren ten oosten van de schuur. In het onderhavige plan wordt een kampeerterrein mogelijk gemaakt, met dien verstande dat voorwaarden worden gesteld aan onder andere het maximum aantal bezoekers c.q. kampeermiddelen dat aanwezig mag zijn. Vanwege de nabije ligging van een stiltegebied is het gewenst om uitsluitend 'kleinschalig kamperen' toe te staan, om zodoende onevenredige verstoring van essentiële natuurwaarden te voorkomen. Dit 'kleinschalig kamperen' houdt onder meer in dat een groepskampeerterrein niet is toegestaan en dat er op het kampeerterrein geen gebouwen mogen worden gerealiseerd ten behoeve van het kamperen. Eventueel te realiseren sanitaire voorzieningen dienen te worden aangelegd binnen de bestaande bebouwing.

Werkschuur De Dood

Aan de noordzijde van de voormalige polder De Dood bevindt zich, in een ensemble met een woning en een biokeet, de werkschuur De Dood. De werkschuur is sinds geruime tijd in gebruik als biologisch onderzoeksstation. De schuur bestaat uit één gebouw met twee kappen, waarbij de nokken evenwijdig van elkaar lopen. Vanuit deze locatie wordt de flora- en fauna in de Biesbosch onderzocht door natuurwetenschappers. In het vigerende bestemmingsplan “Zuiderklip” wordt het gehele bebouwingsensemble aangemerkt als ‘bedrijfswoning’ (met bijbehorende bouwwerken). Dit planologische regime doet geen recht aan het feitelijke gebruik van de schuur. In het onderhavige plan wordt het gebruik van de schuur als ‘specifieke vorm van recreatie – biologisch onderzoeksstation’ vastgelegd. Beoogd wordt om de schuur in de toekomst ook te gebruiken als overnachtings- en werklocatie voor studenten en onderzoeksbureaus. Alle voorzieningen zijn hiervoor aanwezig in deze in goede staat verkerende schuur.

Groepsontvangstruimtes: Hofmansplaat en Zwarte Schuur Lepelaar

Binnen de Biesbosch is het aanbod aan accommodaties ten aanzien van recreatie relatief eenzijdig. Het is wenselijk om, naast de individuele bezoeker, meer ruimte te bieden aan groepsontvangstruimtes ten behoeve van jeugd, scholen of gelijkgestemden. In deze ruimtes, onder te brengen in bestaande gebouwen, kunnen dan bijvoorbeeld workshops worden gehouden. Staatsbosbeheer wil twee gebouwen aanwijzen voor deze doeleinden: de bebouwing op de Hofmansplaat en de Zwarte Schuur op de Lepelaar.

Bebouwing ten dienste van eendenkooi op Hofmansplaat

Op de Hofmansplaat is reeds gedurende vele jaren een eendenkooi gelegen. De kooi is niet meer in gebruik als ‘pure vangkooi’; de nadruk ligt op educatie. De Hofmansplaat is naast deze kooi tevens voorzien van een gebouw en bijbehorende grote schuur. Gezien de ligging en de mogelijkheden van het omliggende terrein wordt beoogd de bestaande educatieve en recreatieve activiteiten uit te breiden. Voorgenomen wordt om de gebouwen en de gronden te gebruiken als informatiepunt en ontvangstmogelijkheid voor groepen. Vanuit deze locatie kunnen dan educatieve programma’s binnen de Biesbosch worden aangeboden.

Zwarte Schuur Lepelaar

De Zwarte Schuur is eind 1800 gebouwd en maakte deel uit van een boerencomplex op de akkerbouwpolder de Lepelaar, welke gelegen is op een eiland in. De schuur is geheel zwart geteerd en daarom in de volksmond de zwarte schuur genoemd. De schuur is in het verleden vooral gebruikt voor de opslag van landbouwmachines en landbouwproducten en het stallen van paarden en koeien. De watersnoodramp in 1953 heeft veel schade toegebracht aan de schuur. De eigenaar heeft toen besloten de herbouw rigoureus aan te pakken en de schuur geschikt te maken voor het mechanisatietijdperk.

De gronden rondom de schuur waren in gebruik voor het verbouwen van bieten, aardappelen, graan en vlas. In de schuur werd het nodige vee gehuisvest, de schuur deed tevens dienst als opslagruimte. Met de realisatie van het natuurontwikkelingsproject Zuiderklip is de agrarische functie komen te vervallen. Het is gewenst om de schuur te behouden, om zodoende de restanten van de griendwerkerscultuur en de sterke landbouwkundige geschiedenis van de Biesbosch zichtbaar te maken. Beoogd wordt de schuur te gebruiken en zodanig in te richten voor de ontvangst van groepen voor educatiedoeleinden binnen en buiten. Hierbij kan worden gedacht aan activiteiten als fotospeurtochten, een beversafari of een natuurwerkdag met het spelen met wilgentenen of zoektochten naar diersporen.

6 THEMA WONEN

6.1 Inleiding

Voormalige griendketen

De ontstaansgeschiedenis van het landschap van de Biesbosch is nauw verbonden met de voorheen aanwezige vegetatiezones. Wanneer diverse ‘zanden’ boven water komen gaan er eerst biezen groeien, wanneer de ‘zanden’ ophogen verandert de vegetatie in riet. Wanneer de ‘zanden’ door sedimentatie nog verder ophogen worden de platen ingericht als ‘grienden’, om hier zodoende te kunnen oogsten. In deze eerste fase van de griendcultuur verblijven de griendwerkers in zogenaamde schrankketen. Dit zijn hutjes van hout en riet. Na het zware werk in de grienden slapen de mannen naast elkaar in dit armzalige onderkomen. Vocht, koude en tocht, in combinatie met het zware werk, maakt dat alleen de sterken hier kunnen overleven.

Door het Kettenbesluit dat de overheid in 1924 nam werden er vanaf dat jaar houten of stenen griendketen gebouwd. Hierdoor verbeterde hun leefsituatie enigszins. De griendwerkers woonden van maandag tot vrijdag in deze keten. Na de Tweede Wereldoorlog neemt Staatsbosbeheer de gronden en de griendketen in de Biesbosch over. Door de teruglopende vraag naar natuurproducten, waaronder griendhout, en de wijzigende dynamiek in de Biesbosch als gevolg van de aanleg van dammen, vertrokken de hakkersbedrijven en verdween de griendcultuur. Op een groot deel van de gronden groeit sindsdien wilgenvloedbos, welk bos grotendeels verwilderd als wordt besloten het bos niet langer te kappen. De (stenen) griendketen blijven in dit landschap staan.

Diverse particulieren verzochten in de jaren '60 van de twintigste eeuw de ‘Dienst der Domeinen’ (destijds eigenaar van veel gebouwen en ondergrond) om de keten te mogen betrekken. In een kort tijdsbestek werden er huurcontracten afgesloten tussen de ‘Dienst der Domeinen’ en particulieren. De contracten voorzagen er in dat al het onderhoud van de voormalige griendketen volledig bij de huurder kwam te liggen. Veel van de huidige contracten zijn getekend rond het jaar 1970 waarbij de keten, die veelal geen voorzieningen hebben, een beschreven functie als ‘recreatiewoning’ hebben gekregen. De huurders en gebruikers van deze gebouwen hebben voor een groot deel bijgedragen aan de instandhouding van de afzonderlijke objecten. Lage huurprijzen, onzekerheden voor de toekomst (vanwege het feit dat de ‘recreatiewoningen’ niet als zodanig zijn bestemd in het bestemmingsplan uit 1972), hebben er echter ook toe geleid dat zowel de huurders als verhuurder relatief weinig duurzame investeringen hebben gepleegd.

Nu Staatsbosbeheer, vanwege wijzigende financieringsmogelijkheden voor de gebouwen als genoemd in Hoofdstuk 1, geen financiën meer mag aanwenden voor het onderhoud van gebouwen die niet in gebruik zijn door de organisatie ten behoeve van het natuurbeheer, dreigt de duurzame instandhouding van de veelal cultuurhistorisch waardevolle gebouwen in gevaar te komen. Staatsbosbeheer wijzigt daarom de eigendomsconstructie van de gebouwen. Zo worden de gebouwen vervreemd en ondergebracht in erfpacht- en opstalcontracten, waarin voorwaarden gesteld worden over het object in relatie tot instandhoudings- en herstelverplichtingen. Om de gebouwen te vervreemden en de kopers aan te zetten tot het doen van duurzame investeringen in de gebouwen, is het van belang om ook de juridisch-planologische status van de voormalige griendketen aan te passen naar ‘recreatiewoning’.

Voormalige bedrijfswoningen en solitaire (recreatie)woningen

Naast de voormalige griendketen zijn ook overige gebouwen nog in gebruik als (recreatie)woning. Dit betreft de voormalige bedrijfswoningen van de voorheen in de Biesbosch aanwezige agrarische bedrijven. Daarnaast zijn enkele solitaire recreatie- en bedrijfswoningen aanwezig.

6.2 Beleid, wet- en regelgeving

Beleid permanente bewoning recreatiewoningen gemeente Drimmelen

De gemeente Drimmelen heeft beleid opgesteld om het permanent bewonen van recreatiewoningen tegen te gaan. Bij permanente bewoning van recreatieverblijven c.q. woningen gaat het om de strijdigheid van de activiteit met het geldende bestemmingsplan waarbij een bestemming is aangeduid als 'recreatie'. Kenmerkend voor het wonen is het hebben van een feitelijk hoofdverblijf op die plaats. Degenen die in een zomerhuis bivakkeren dienen daarom elders (buiten het recreatieverblijf) over een hoofdwoonverblijfplaats te beschikken. Voor het vaststellen waar iemand woont is het genieten van nachtrust niet het enige criterium. Er moet sprake zijn van een geheel van omstandigheden dat als wonen moet worden beschouwd (nachtrust, maaltijden, ontvangen van post, ontvangen van bezoek etc.) Als iemand beschikt over meerdere adressen of geen adres heeft, is het aantal overnachtingen doorslaggevend. Het mag niet gaan om een zogenaamd postadres of papieren adres maar om een feitelijke thuishaven. Zijn er meerdere adressen waar iemand woont, dan geldt het adres waar naar redelijke verwachting gedurende een halfjaar de meeste malen zal worden overnacht.

Is aan de hand van het voorafgaande nog niet vast te stellen waar iemand woont, dan geldt het adres waar betrokkene naar redelijke verwachting gedurende drie maanden tenminste tweederde van de tijd zal overnachten. Van permanente bewoning is al sprake bij een verblijf van vier maanden of meer per jaar. Het beleid wordt gevoerd om negatieve ruimtelijke, economische en sociale effecten te voorkomen.

6.3 Huidige situatie

Inleiding

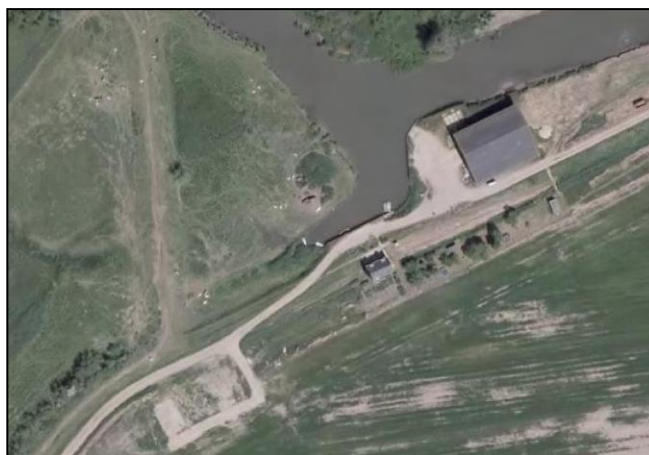
Ten aanzien van het thema 'wonen' kan worden gesteld dat in het plangebied de volgende situatie voorkomt:

- een feitelijk bestaande woning met bijbehorend bouwwerk, waarvan de gebouwen en het gebruik daarvan planologisch zijn verzekerd;
- een feitelijk bestaande bedrijfswoning, waarvan het gebouw en het gebruik daarvan planologisch zijn verzekerd;
- feitelijk danwel planologisch bestaande recreatiewoningen, waarvan de gebouwen en het gebruik daarvan planologisch zijn verzekerd;
- feitelijk bestaande recreatiewoningen, waarvan de gebouwen en het gebruik daarvan niet planologisch zijn verzekerd.

Feitelijk bestaande situaties die ook juridisch-planologisch zijn verzekerd, worden aangemerkt als 'huidige situatie'. Locaties waarbij een functiewijziging is gewenst danwel de feitelijk bestaande situatie nog niet juridisch-planologisch is verzekerd, worden aangemerkt als 'toekomstige situatie'.

Woning met bijbehorend bouwwerk Moordplaat

De Moordplaat was, tot de herinrichting van de gronden waarop het vierde spaarbekken was voorzien, een akkerbouwgebied waar onder meer aardappels en suikerbieten werden verbouwd. Ten behoeve van het natuurontwikkelingsproject 'Zuiderklip' is de pachtovereenkomst met de agrariër door Staatsbosbeheer beëindigd, waarna de Moordplaat is ontpolderd. De bedrijfsbebouwing, thans nog bestaande uit de woning en één schuur, is behouden gebleven. Het agrarische bedrijf is verplaatst naar de gemeente Werkendam. De voormalige bedrijfswoning is omgezet naar burgerwoning en één van de twee voormalige schuren is gesloopt. De nog bestaande schuur is in gebruik als privéopslag van goederen van de bewoner van de woning. Deze situatie blijft ongewijzigd behouden. Ten oosten van de schuur wordt de mogelijkheid geboden een kampeerterrein te realiseren voor 'kleinschalig kamperen' (zie hiervoor het voorgaande hoofdstuk). Het is dan mogelijk dat het gebruik van de schuur wijzigt, bijvoorbeeld voor de aanleg van sanitaire voorzieningen in een gedeelte van de schuur. Het is niet toegestaan de schuur te gebruiken voor (meer intensieve vormen van) recreatie.

Bedrijfswoning met bijbehorend bouwwerk De Dood

De bedrijfswoning De Dood (met bijbehorend bouwwerk) is in gebruik als boswachterswoning. De woning is aangemerkt als gemeentelijk monument.

Recreatiewoning Lepelaar (hoog)

Dit pand betreft een voormalige arbeiderswoning en is gebouwd rond het jaar 1930. Het pand is aangemerkt als gemeentelijk monument en is recentelijk gerestaureerd.

Recreatiewoning Lepelaar (laag)

Dit pand betreft een voormalige griendwerkerskeet en is gebouwd tussen 1912 en 1916. Het pand is aangemerkt als gemeentelijk monument en is recentelijk gerestaureerd.

Recreatiewoning De Plomp (griendwerkerskeet)

De voormalige griendkeet 'De Plomp' betreft een 10 persoons griendkeet van ca. 56,5 m², opgetrokken in baksteen (spouw) met een pannendak en is enkel bereikbaar via water en niet via verharde weg. De keet dateert uit de periode van na het Ketenbesluit en is rond 1930 gebouwd. De keet is niet geheel origineel daar er enkele metalen ramen zijn vervangen door betonnen exemplaren. Verdere indeling en materiaalgebruik van het exterieur lijken origineel. De keet is nog tot circa 1970 in gebruik geweest als griendwerkerskeet. Na deze periode is de keet, tot circa 2007, voornamelijk in gebruik geweest als vakantiewoning. Nadien heeft het pand leeggestaan. De keet heeft geen enkele nutsvoorziening en verkeert momenteel in een matige tot slechte staat van onderhoud.

Recreatiewoningen Kwestieus (dubbele recreatiewoning)

In het in de Polder Kwestieus gelegen pand zijn twee recreatiewoningen aanwezig.

6.4 Toekomstige situatie

Inleiding

Naast behouden van de voornoemde huidige situatie (juridisch-planologisch verzekerd) is het gewenst om ook de volgende situaties juridisch-planologisch te verzekeren.

Recreatiewoning Gat van Kampen

Recreatiewoning op het eiland "Buisjes", enkele honderden meters ten zuiden van het spaarbekken Petrusplaat.

Recreatiewoning Ganzewei (griendwerkerskeet)

Het pand op de Ganzewei betreft een voormalige landarbeiderswoning, type griendwerkerskeet, opgetrokken in 1939 in een sobere stijl. De keet, plaatselijk bekend als de 'Keet van de snor', werd gebouwd in opdracht van de overheid. De keet bevindt zich op het eiland Houtganzewei in de Biesbosch, gelegen nabij de Noordplaat en het Gat Van Kampen. In verband met de destijds wisselende waterstanden is de keet op een kleine verhoging gebouwd. Aan de zuidzijde strekt zich een flinke opslagkade uit. Het object is een voorbeeld van een modernere griendkeet, gebouwd na vaststelling van het Ketenbesluit waarin hogere eisen aan verblijfscomfort en materiaalgebruik werden gesteld. De geheel vrijstaande keet beslaat een rechthoekige plattegrond en telt één bouwlaag en een kapverdieping onder een met verbeterde Hollandse pannen gedekt zadeldak. Het pand is aangemerkt als rijksmonument.

Recreatiewoning Houtganzewei (griendwerkerskeet)

Recreatiewoning Noorderplaat (griendwerkerskeet)

Recreatiewoning Polder Vischplaat (griendwerkerskeet)

Dit pand betreft een voormalige griendwerkerskeet, gebouwd in 1912. De gevels zijn opnieuw gevoegd, een gedeelte van de ramen is vernieuwd en het dak is voorzien van opnieuw verbeterde Hollandse pannen. Het pand heeft een grote cultuurhistorische waarde en is derhalve aangemerkt als gemeentelijk monument.

Recreatiewoning Polder Vischplaat

Recreatiewoning Ganzennest

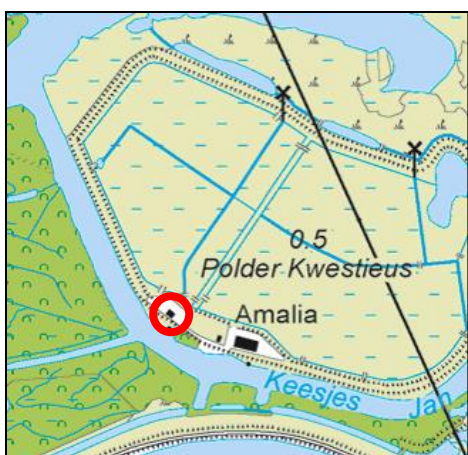
Recreatiewoning De Dood (biokeet)

Op dit moment wordt de biokeet nog hoofdzakelijk gebruikt als onderkomen voor studenten die met een veelal biologisch danwel wetenschappelijk onderzoek bezig zijn. De keet, welke is voorzien van water en elektriciteit, fungeert als uitvalsbasis voor diverse onderzoeken. Daar deze functie wordt overgenomen door de nabijgelegen werkschuur De Dood, kan de biokeet worden omgezet naar recreatiewoning.

Recreatiewoning 'Woning Amalia'

Dit gebouw is relatief fors in omvang. Het pand is aangemerkt als Rijksmonument. Beoogd wordt het gebouw te gebruiken als recreatiewoning.

7 MILIEU EN WAARDEN

7.1 Inleiding

Het bestemmingsplan “Biesbosch” is hoofdzakelijk conserverend van aard. Het bestemmingsplan voorziet ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan beperkt in nieuwe ontwikkelingen in directe zin. Deze zogenoemde ‘ontwikkelingen’ betreffen het juridisch-planologisch vastleggen van reeds feitelijk bestaande situaties, het verzekeren van enkele in pandige functiewijzigingen en daarnaast het opnieuw positief bestemmen van een agrarisch bedrijf dat onder het overgangsrecht was gebracht.

Alvorens deze ‘ontwikkelingen’ juridisch-planologisch mogelijk kunnen worden gemaakt, dient altijd door middel van onderzoek te worden aangetoond dat aan de vereiste (milieu)randvoorwaarden wordt voldaan en anderen niet onevenredig in hun belangen worden geschaad. Om conflictsituaties met functies in de omgeving te voorkomen wordt in bestemmingsplannen en bij ruimtelijke ontwikkelingen altijd aandacht besteed worden aan de diverse omgevingsaspecten. Voor het bestemmingsplan “Biesbosch” zijn onder meer de volgende milieuaspecten relevant: water, geluid (incl. bedrijven en milieuzonering), geur, ammoniak, luchtkwaliteit, externe veiligheid en kabels en leidingen. Voor het merendeel van deze aspecten is specifiek beleid en regelgeving vastgesteld, hieraan wordt getoetst in de voorgaande thematische hoofdstukken. Aan de milieuaspecten geluid, luchtkwaliteit, externe veiligheid en kabels en leidingen wordt in het voorliggende hoofdstuk getoetst. Aanvullend op deze aspecten is ook de toetsing aan het Besluit me.r. relevant, hier wordt eveneens in dit hoofdstuk op ingegaan.

Naast milieuaspecten zijn ook waarden in het plangebied aanwezig. Dit betreft dan met name cultuurhistorische en archeologische waarden. In Hoofdstuk 2 zijn deze waarden inzichtelijk gemaakt en in hoofdstuk 3 is het relevante provinciale beschermingsregime omtrent deze (cultuurhistorische) waarden beschreven. In het voorliggende hoofdstuk wordt het sectorale beleid ten aanzien van cultuurhistorie en archeologie beschreven en wordt aangegeven welke gevolgen dit beleid heeft voor de bestemmingsregeling.

7.2 Milieu

Geluid

Inleiding

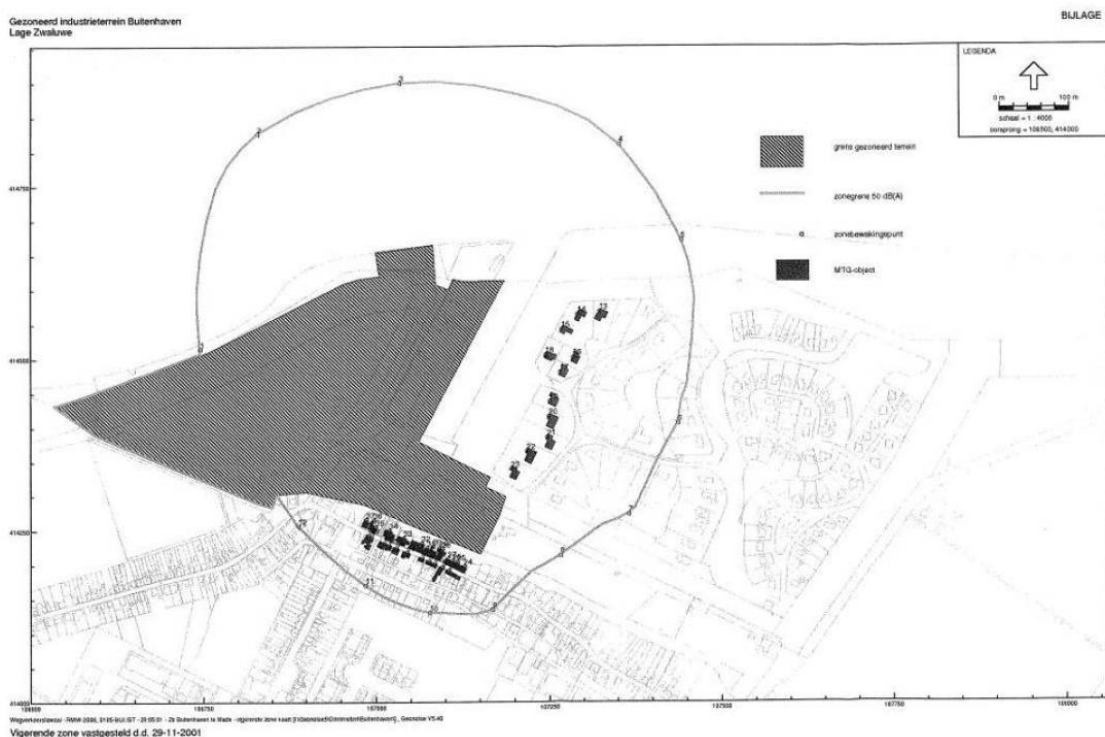
Geluid kan een belasting van het woon-, werk- en recreatie- klimaat van de mens met zich meebrengen. Als geluidsgevoelige bestemmingen gelden in ieder geval woningen. In de natuur zijn met name zoogdieren gevoelig voor verstoring door geluid. De Wet geluidhinder (Wgh) heeft als belangrijkste doel het bestrijden en voorkomen van geluidhinder. Op grond van de wet zijn verschillende vormen van geluidhinder te onderscheiden die directe raakvlakken hebben met de ruimtelijke ordening. Voor de Biesbosch is de regelgeving ten aanzien van wegverkeerslawaaï en industrielawaai van belang. Binnen de Biesbosch zijn geen andere geluidsgevoelige objecten gelegen dan de burgerwoning op de Moordplaat en de bedrijfswoning De Dood.

Wegverkeerslawaaï

Ten aanzien van het aspect wegverkeerslawaaï kan worden gesteld dat nabij de woning op de Moordplaat en de bedrijfswoning De Dood geen wegen zijn gelegen. Ten noorden van de Petrusplaat ligt de weg Lijnoorden; de onderzoekszone reikt tot over het plangebied. In dit gebied zijn geen geluidsgevoelige objecten gelegen. Zodoende behoeft geen nader akoestische beschouwing te worden uitgevoerd. Recreatiewoningen zijn geen geluidsgevoelige objecten in het kader van de Wet geluidshinder.

Industrielawaai

Ten aanzien van het aspect industrielawaai geldt dat het waterwinbedrijf ten noorden van het spaarbekken Petrusplaat, welke is gelegen buiten het plangebied, als geluidhinderlijke functie kan worden aangemerkt (SBI 2008: 36). Het aspect geluid is maatgevend in de milieubeoordeling. Voor de waterdistribuerende functie van het waterwinbedrijf geldt volgens de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering' een richtafstand voor geluidshinder van tussen de 30 en 300 meter (afhankelijk van het pompvermogen). Voor de bereiding van water door middel van chloorbleekloog geldt volgens de VNG-brochure een maatgevende richtafstand voor geluidshinder van 50 meter. Voor de overige aspecten uit de VNG-brochure ten aanzien van de productie en distributie van water (gevaar, geur) geldt dat deze binnen deze richtafstand zijn gelegen. Een gedeelte van de richtafstand is gelegen binnen het plangebied; aangezien alhier geen milieugevoelige objecten mogelijk worden gemaakt vormt de productielocatie geen belemmering voor het onderhavige plan.

Weergave geluidgezoneerd terrein "Buitenhaven" te Lage Zwaluwe met de bijbehorende 50 dB(A)-contour. Het zuidelijk deel van het plangebied is gelegen binnen deze contour.

Ten aanzien van het aspect industrielawaai geldt tevens dat ten zuiden van het plangebied, in Lage Zwaluwe, het bedrijventerrein "Buitenhaven" is gelegen. Conform Koninklijk Besluit van 19

november 1991 is dit terrein gezoneerd ingevolge de Wet geluidhinder. De geluidzone biedt zowel aan bedrijven als aan woningen een bepaalde mate van rechtszekerheid. Enerzijds mag buiten de geluidzone de gecumuleerde geluidbelasting van alle op het industrieterrein gevestigde bedrijven niet hoger zijn dan 50 dB(A) etmaalwaarde, zodat woningen buiten de zone zijn beschermd. Anderzijds mogen binnen de zone geen nieuwe geluidgevoelige objecten of terreinen worden gerealiseerd, tenzij een hogere waarde is vastgesteld. Hierdoor kunnen geluidgevoelige functies niet 'opschuiven' in de richting van het bedrijventerrein en is de (gezamenlijke) geluidruimte van de bedrijven beschermd. Geluidgevoelige bestemmingen op het industrieterrein (bedrijfswoningen) hebben geen wettelijke bescherming. De wettelijk vastgestelde 50 dB(A)-contour ligt over een klein deel van het plangebied. Echter binnen deze contour is uitsluitend de Amer gelegen (water), waardoor deze contour ter plaatse geen werking heeft. Gelet op de plicht tot opname van deze contour in bestemmingsplannen, is deze contour ter plaatse opgenomen met de gebiedsaanduiding 'Geluidzone – Industrie'.

Voorts kan ook het biologisch onderzoeksstation in de Werkschuur De Dood als milieuhinderlijk worden aangemerkt. Voor 'natuurwetenschappelijk speur- en ontwikkelingswerk' (SBI 2008: 721) geldt volgens de VNG-brochure een afstand voor geluidhinder van 30 meter (milieucategorie 2). De bedrijfswoning De Dood (boswachterswoning) behoort niet bij het biologisch onderzoeksstation en kan derhalve worden aangemerkt als een geluidgevoelig object. De bedrijfswoning is echter gelegen op een afstand van meer dan 30 meter van de Werkschuur. Ook voor de overige aspecten uit de VNG-brochure ten aanzien van het biologisch onderzoeksstation (gevaar, geur, stof) geldt dat deze binnen de afstand van 30 meter vallen.

Luchtkwaliteit

Inleiding

De hoofdlijnen van de regelgeving voor luchtkwaliteit zijn te vinden in hoofdstuk 5, titel 5.2 van de Wet milieubeheer, ook wel de Wet luchtkwaliteit genoemd. De regelgeving is uitgewerkt in onderliggende Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en Ministeriële Regelingen. In de Wet Luchtkwaliteit zijn luchtkwaliteitseisen opgenomen in de vorm van grenswaarden en richtwaarden voor een aantal luchtverontreinigende stoffen. De grenswaarden zijn harde milieukwaliteitseisen die in acht moeten worden genomen. In de praktijk van de ruimtelijke ordening zijn alleen de grenswaarden voor stikstofdioxide en fijn stof van belang, omdat deze in Nederland veelvuldig worden overschreden. De grenswaarden van de overige stoffen worden in de regel in Nederland niet meer overschreden.

In de 'Wet luchtkwaliteit' (artikel 5.16 van de Wet milieubeheer) is aangegeven in welke gevallen de luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmeringen vormen voor ruimtelijke ontwikkelingen:

1. er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde (40 µg/m³, voor zowel van fijn stof -PM₁₀- en stikstofdioxide -NO₂-);
2. een project leidt – al dan niet per saldo – niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
3. een project draagt 'niet in betekende mate' bij aan de luchtverontreiniging;
4. een project past binnen het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL), of binnen een regionaal programma van maatregelen.

In het Besluit Niet In Betekende Mate (NIBM) is bepaald in welke gevallen een ruimtelijke ontwikkeling vanwege de gevolgen voor de luchtkwaliteit niet hoeft te worden getoetst aan de grenswaarden. Een project draagt 'niet in betekende mate' bij aan de luchtverontreiniging als de

zogenaamde 3% grens niet wordt overschreden. De 3% grens is gedefinieerd als 3% van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van fijn stof (PM_{10}) of stikstofdioxide (NO_2). Deze grenswaarde is gesteld op $40 \mu g/m^3$. Dit komt overeen met $1,2 \text{ microgram}/m^3$ voor zowel PM_{10} als NO_2 . Er zijn twee mogelijkheden om aannemelijk te maken dat een plan binnen de NIBM-grens blijft:

1. aantonen dat een project binnen getalsmatige grenzen van een categorie (woningbouwprojecten, kantoorprojecten en enkele inrichtingen) uit de 'Regeling NIBM' valt. Er is dan geen verdere toetsing nodig, het project is in ieder geval NIBM;
2. op een andere manier aannemelijk maken dat een project voldoet aan het 3% criterium. Hiervoor kunnen berekeningen nodig zijn. Ook als een project niet kan voldoen aan de grenzen van de Regeling NIBM, is het mogelijk om alsnog via berekeningen aan te tonen, dat de 3% grens niet wordt overschreden.

Beoordeling NIBM

In het voorliggende bestemmingsplan worden slechts geringe ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Hoofdzakelijk betreffen deze 'ontwikkelingen' feitelijk bestaande situaties die juridisch-planologisch worden vastgelegd. De ontwikkelingen blijven binnen de getalsmatige grenzen van het Besluit NIBM.

Externe veiligheid

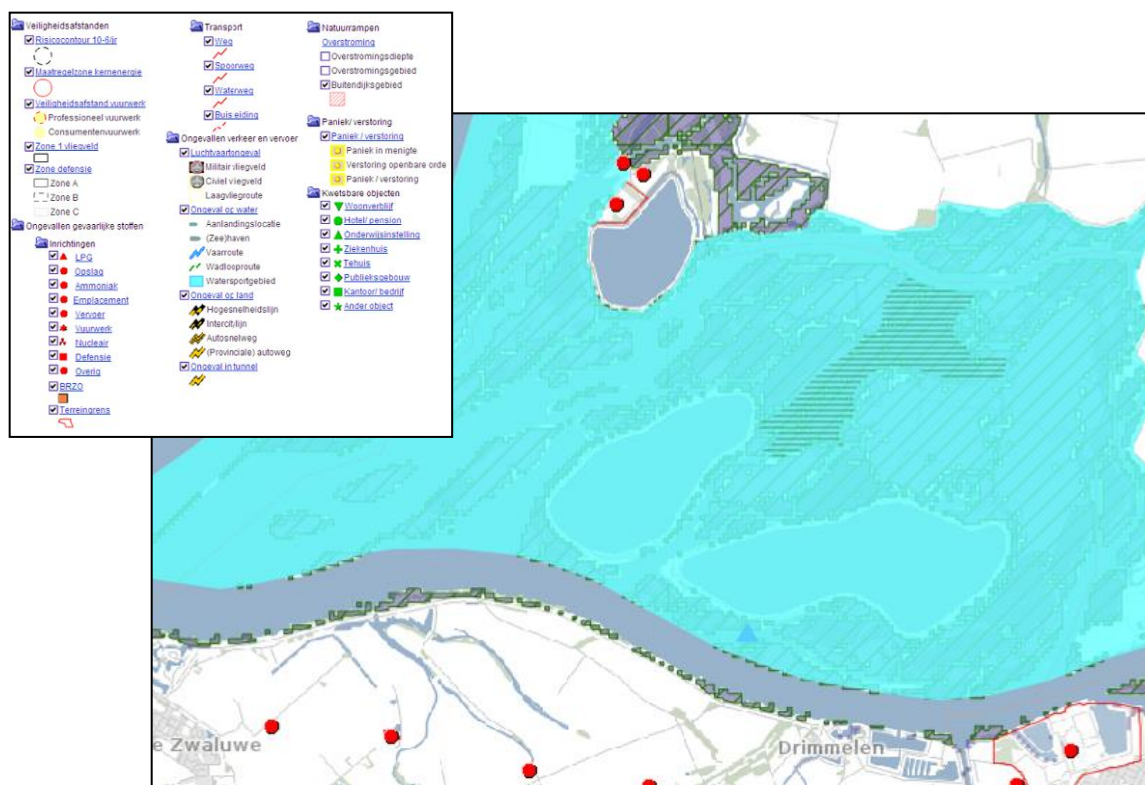
Inleiding

Bij externe veiligheid gaat het om de gevaren die de directe omgeving loopt in het geval er iets mis mocht gaan tijdens de productie, het behandelen of het vervoer van gevaarlijke stoffen. De daaraan verbonden risico's moeten aanvaardbaar blijven. De wetgeving rond externe veiligheid richt zich op het beschermen van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Kwetsbaar zijn onder meer woningen, beperkt kwetsbaar zijn onder meer kantoren. Bij externe veiligheid wordt onderscheid gemaakt tussen inrichtingen waar gevaarlijke stoffen worden bewaard en/of bewerkt, transportroutes waarlangs gevaarlijke stoffen worden vervoerd en buisleidingen. Externe veiligheid moet altijd in preventieve zin deel uitmaken van de besluitvorming bij nieuwe situaties, en kan bij besluitvorming over bestaande situaties leiden tot aanvullende maatregelen.

Voor externe veiligheid ten aanzien van inrichtingen, de zogenoemde stationaire bronnen, is het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi) van kracht en voor het vervoer van gevaarlijke stoffen, de zogenoemde mobiele bronnen, is de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, alsmede de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRnvgs) bepalend. Deze circulaire is van toepassing op ruimtelijke ontwikkelingen en de toename van transporten van gevaarlijke stoffen. Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor, de weg en het water is het zogenoemde Basisnet vastgesteld. Daarbij is een afweging gemaakt tussen ruimtelijke, vervoers- en veiligheidsbelangen. Op die manier wil het rijk het vervoer van gevaarlijke stoffen zo duurzaam mogelijk maken en duidelijkheid bieden over de consequenties van dit vervoer. Om het Basisnet wettelijk te verankeren is het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev) opgesteld en de Wet vervoer gevaarlijke stoffen (Wvgs) aangepast. Het Btev treedt naar verwachting in 2014 in werking. De cRnvgs zal hiermee dan komen te vervallen.

Volgens het Btev moeten ruimtelijke plannen getoetst worden aan de veiligheidszone. De veiligheidszone komt overeen met de zone langs de transportas, waarbinnen de waarde van het PR vanwege vervoer van gevaarlijke stoffen maximaal 10^{-6} /jaar bedraagt. Deze afstand zal worden opgenomen in de nieuwe Wvgs. In het Btev wordt ook aangegeven of en hoe de

verantwoording van het groepsrisico moet plaatsvinden. Uitgangspunt is dat binnen 200 meter langs de weg een verantwoording van het groepsrisico moet plaatsvinden. Verder worden Plasbrandaandachtsgebieden (PAG) opgenomen in het Btev: een zone van 30 meter langs de weg waar bij een ongeval met een tankwagen met brandbare vloeistoffen een plasbrand kan ontstaan, door uitstromende vloeistoffen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen binnen een PAG moet de gemeente verantwoorden waarom op deze locatie wordt gebouwd.

Uitsnede uit de Risicokaart Nederland ter plaatse van het plangebied. Zichtbaar is dat (buiten het plangebied) bij de Petrusplaat enkele inrichtingen voorkomen, dat er gevaar is voor ongevallen op het water vanwege de ligging van het plangebied in een watersportgebied, er grote kans is op overstromingsgevaar en dat er gevaar is voor natuurbranden.

Inrichtingen

Op geringe afstand van de noordgrens van het plangebied is één risicovolle inrichting aanwezig die onder het Bevi valt. Dit betreft het als Waterwinbedrijf Brabantse Biesbosch aan de Petrusplaat 1. De hoofdactiviteit van de inrichting betreft de winning en distributie van water. Het plaatsgebonden risico van deze inrichting is 40 meter. Binnen de inrichting is een bovengrondse tank aanwezig voor de opslag van propaangas en daarnaast is binnen een opslag van chloorbleekloog aanwezig. Binnen de contouren van deze inrichting liggen binnen het plangebied geen (beperkt) kwetsbare objecten. Ook maakt het bestemmingsplan binnen deze contouren geen nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten mogelijk. Vanwege het conserverende karakter van voorliggend bestemmingsplan en de ligging van de productielocatie buiten het plangebied, wordt daarnaast een nadere verantwoording van het groepsrisico niet noodzakelijk geacht.

Transport van gevaarlijke stoffen

Binnen het plangebied zijn geen wegen aanwezig waarover volgens het Basisnet Weg transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. Het deel van de Amer dat is gelegen ten zuiden van de Biesbosch is in het Basisnet Water aangeduid als groene vaarweg. Dit houdt in dat het een minder belangrijke vaarweg is, die geen plaatsgebonden risicocontour heeft, ook niet op het water. Vanwege het beperkte transport van gevaarlijke stoffen is langs groene vaarwegen geen groepsrisicoverantwoording nodig. Deze vaarwegen kennen ook geen PAG.

Buisleidingen

Binnen het plangebied zijn geen buisleidingen aanwezig waarin gevaarlijke stoffen worden getransporteerd.

Het plangebied is volgens de Risicokaart Nederland aangemerkt als gebied met een grote kans op ongevallen op het water, gezien de functie van de Biesbosch als watersportgebied. Daarnaast bestaat het gevaar op natuurbranden en op overstromingen. Ten aanzien van natuurbranden en overstromingen kan worden gesteld dat het risico op ongevallen als gevolg hiervan minimaal is, vanwege de geringe bevolkingsdichtheid van het gebied.

Kabels en leidingen

Inleiding

De hierna volgende leidingen zijn planologisch relevant, voor zover zij geen deel uitmaken van een inrichting zoals bedoeld in de Wet milieubeheer.¹⁾

- a. hoogspanningsverbindingen van 50 kV en hoger;
- b. buisleidingen voor transport van aardgas met een uitwendige diameter van meer dan 50 mm en een druk van meer dan 16 bar;
- c. buisleidingen voor transport van aardolieproducten met een uitwendige diameter van meer dan 70 mm en een druk van meer dan 16 bar;
- d. buisleidingen met een diameter van 400 mm of meer buiten de bebouwde kom;
- e. buisleidingen voor transport van andere stoffen dan aardgas en aardolieproducten, die risico's met zich meebrengen voor mens en/of leefomgeving wanneer deze leidingen beschadigd raken²⁾

1. 'Leidingen die deel uitmaken van een inrichting' zijn leidingen binnen de inrichtingsgrens die in beheer zijn van de drijver van de inrichting én leidingen die in beheer zijn van derden waarmee een product wordt geleverd aan de betreffende inrichting (Laatgenoemde leidingen hebben een zgn. functionele binding met de inrichting, zoals bedoeld in de Wet milieubeheer).

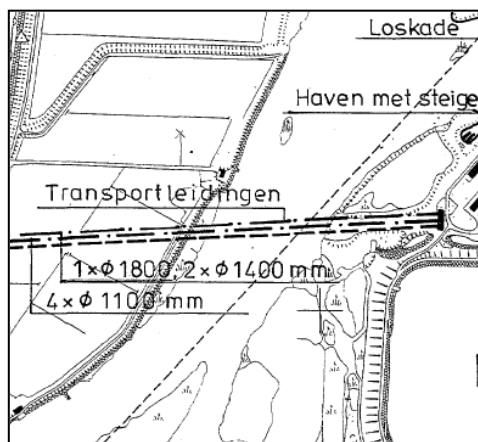
2. Onder zgn. 'leidingen voor andere stoffen dan aardgas en aardolieproducten' worden in ieder geval leidingen verstaan voor transport van nafta, waterstof, koolstofdioxide, stikstof, zuurstof, ethyleen en propyleen.

Hoogspanningsleiding

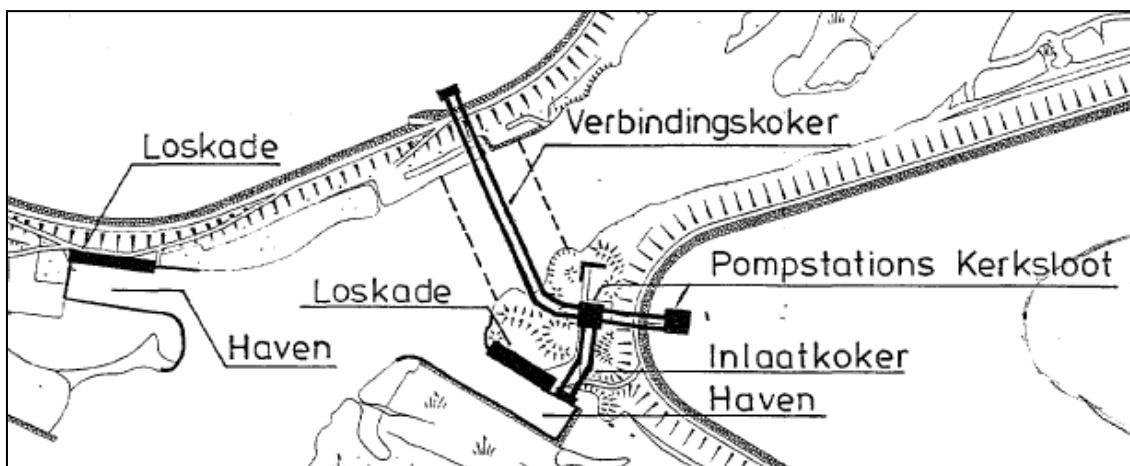
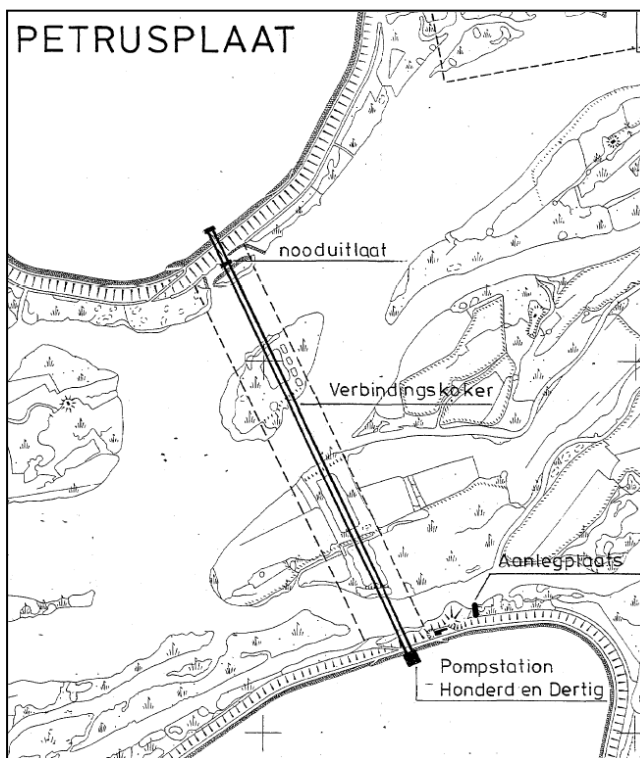
Door het plangebied loopt de 150 kV hoogspanningslijn Geertruidenberg – Biesbosch van Essent. Deze hoogspanningsleiding heeft een zakelijk rechtstrook die zich uitstrekt tot 22,50 meter gemeten naar weerszijden uit het hart van de hoogspanningslijn (totale strookbreedte van 45 meter). De hoogspanningslijn loopt in noordwestelijke richting en passeert daarbij de Noorderplaat, de voormalige Polders Kwestieus en Turfzakken, spaarbekken De Gijster en de Hofmansplaat en Onderplaat. Binnen de Biesbosch staan diverse masten. In verband met de eerdere reservering van het de voormalige Polders Kwestieus en Turfzakken als vierde spaarbekken zijn een aantal van de masten reeds op een verhoging geplaatst. De hoogte van deze poeren is N.A.P +8,50 meter.

Hoofdtransportleiding waterwinbedrijf

Tussen de diverse spaarbekkens en ook vanuit het productiebedrijf bij de Petrusplaat lopen diverse leidingen ten behoeve van de distributie van water.

Weergave van de hoofdtransportleidingen van water tussen de spaarbekkens in de Biesbosch. Boven: leiding vanaf de Petrusplaat naar het westen, rechts: leiding tussen Honderd en Dertig en de Petrusplaat, onder: leiding tussen De Gijster en Honderd en Dertig

Toetsing Besluit m.e.r.

Inleiding

Behalve aan de uitvoeringsaspecten bedoeld in de Awb en het Bro dient ook te worden getoetst aan het Besluit m.e.r. Per 1 april 2011 is het Besluit m.e.r gewijzigd. De belangrijkste aanleidingen hiervoor zijn de modernisering van de m.e.r wetgeving in 2010 en de uitspraak van het Europese Hof van 15 oktober 2009 (HvJ EG 15 oktober 2009, zaak C-255/08 – Commissie vs. Nederland). Uit deze uitspraak volgt dat de omvang van een project niet het enige criterium mag zijn om wel of geen m.e.r.- (beoordeling) uit te voeren. Ook als een project onder de drempelwaarde uit lijst C en D zit, kan een project belangrijke nadelige gevolgen hebben, als het bijvoorbeeld in of nabij een kwetsbaar natuurgebied ligt. Gemeenten en

provincies moeten daarom per 1 april van 2011 ook bij kleine projecten beoordelen of een m.e.r.-beoordeling nodig is. Achterliggende gedachte hierbij is dat ook kleine projecten het milieu relatief zwaar kunnen belasten en ook bij kleine projecten van geval tot geval moet worden beoordeeld of een MER nodig is. Een m.e.r.-beoordeling is een toets van het bevoegd gezag om te beoordelen of bij een project belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden. Wanneer uit de toets blijkt dat er belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden moet er een m.e.r.-procedure worden doorlopen. Met andere woorden dan is het opstellen van een MER nodig.

Toetsing van ontwikkelingen aan drempelwaarden Besluit m.e.r.

Voor de in dit bestemmingsplan opgenomen gebouwen, waarvan het gebruik niet overeenkomt met het vigerende planologische regime, geldt dat deze discrepantie in het onderhavige plan wordt weggenomen. In nagenoeg alle gevallen zal daarmee het feitelijk gebruik planologisch (her)bevestigd worden. In juridische zin is er, vanuit de context van het Besluit m.e.r., in die gevallen echter wel sprake van een nieuwe situatie. Daarom is beoordeeld of hiermee het plan MER-plichtig kan worden. Om dat eenduidig vast te kunnen stellen is gekeken naar de aard van de activiteiten die in de verschillende objecten zijn beoogd. Deze activiteiten zijn in de voorgaande hoofdstukken opgesomd. Deze activiteiten zijn getoetst aan de drempelwaarden die hiervoor gelden in het Besluit m.e.r. De drempelwaarden zijn weergegeven in de volgende tabel.

Activiteit	Aantal objecten	M.e.r.-categorie	Drempel	MER-plichtig?
Dagrecreatie	2 - 3	D10 e: themapark	10 ha. in gevoelig gebied	Nee, want areaal ligt ver onder 10 ha.
Recreatie (dag en nacht)	8	D10 c: vakantiedorp	10 ha. in gevoelig gebied	Nee, want areaal ligt ver onder 10 ha.
Landbouw	1	D14.9: koeien (Rav A1, A2 en A3)	240 stuks	Nee, want er worden minder dan 240 stuks vee gehouden

Het bestemmingsplan is in hoofdzaak conserverend, het is niet gewenst om in de Biesbosch ontwikkelingsgericht te bestemmen. Aangezien er derhalve geen nieuwe ingrijpende wijzigingsbevoegdheden of vergelijkbare flexibiliteitsbepalingen opgenomen zullen worden geldt dat de omvang van de bestaande situatie aangehouden kan worden voor de maximale omvang van de voorgenomen activiteit. Uit de bovenstaande tabel blijkt dan dat de MER-drempels voor de verschillende categorieën niet worden overschreden. De conclusie is dan ook dat er vanuit het Besluit m.e.r geen sprake is van een rechtstreekse planMER-plicht.

Op basis van artikel 7.2a Wm kan echter toch sprake zijn van een planMER verplichting als, op basis van een voortoets, significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het 'Natura 2000 – gebied' niet zijn uitsluiten. In dit kader zijn de diverse 'ontwikkelingen' nader beschouwd. De in de Polder Vischplaat gevestigde melkveehouderij is in 1972 onder het overgangsrecht komen te vallen; daarmee geldt het bedrijf als een legale activiteit. Vastgesteld is ook dat er in juli 2001 een milieuvergunning is afgegeven voor in totaal 275 koeien met een Rav-code A1, A2 en A3 (en de nu vervallen A5) met de daarbij behorende ammoniak emissie van 2260,1 kg/jaar. Het feitelijk aantal aanwezige koeien bedraagt 40. Daarmee is ook vanuit milieukundig en ecologisch perspectief sprake van een legale situatie. Ten gevolge van het

vaststellen van onderhavig bestemmingsplan zal er geen sprake zijn van het toenemen van de emissies. Dat betekent dat het effect van het plan op de depositie van verzurende en eutrofiërende stoffen in de Natura 2000 gebieden die daarvoor gevoelig zijn, niet zal toenemen. Op basis daarvan kan in dit stadium worden vastgesteld dat er vanwege het agrarisch gebruik van het plangebied, op voorhand significant negatieve effecten uitgesloten kunnen worden. Extra onderzoek is daarvoor niet nodig.

Door de in onderhavig plan opgenomen recreatiewoningen en dagrecreatieve voorzieningen zullen ook extra wandel- en vaarbewegingen ontstaan. Dat betekent dat er ten opzichte van het huidige gebruik van het gebied sprake is van een toename van het recreatief gebruik. Gezien het feit dat de Biesbosch een groot oppervlak beslaat, dat daarnaast intensief wordt gebruikt ten behoeve van het recreëren, kan worden gesteld dat enkele (verspreid liggende) recreatiewoningen geen significant negatieve effecten hebben op het Natura 2000 gebied. Daarbij dient tevens de verhuurbaarheid van recreatiewoningen in ogenschouw te worden genomen. Enkele recreatiewoningen zijn in beheer van particulieren, welke de recreatiewoning (opstal) in eigendom hebben of de recreatiewoning langdurig huren van Staatsbosbeheer. Andere recreatiewoningen zullen worden verhuurd door Staatsbosbeheer aan recreanten. Vast staat dat in de woningen niet permanent mag worden gewoond. Ten aanzien van de verhuurbaarheid kan daarnaast worden gesteld dat slechts enkele van de woningen zijn aangesloten op voorzieningen als water, electriciteit, riool en gas. Uitsluitend de Biokeet is voorzien van water, electriciteit en riool. De recreatiewoningen in de Polder Kwestieus en de Lepelaar (hoog en laag) zijn uitsluitend voorzien van een riool. De overige woningen hebben geen enkele voorziening.

Door het ontbreken van voorzieningen zal een geringer aantal personen gebruik gaan maken van de te huur aangeboden recreatiewoningen. Aan de hand van een doelgroepenanalyse is bepaald dat met name 'gezinnen met oudere kinderen' gebruik zullen maken van de recreatiewoningen. Deze doelgroep maakt met name in de schoolvakanties van het voortgezet onderwijs gebruik van recreatiewoningen. Het verhuurseizoen loopt van april tot en met oktober (217 nachten), daarvan vallen 90 nachten in schoolvakanties of weekenden met aangrenzende vrije dagen. Een tweede belangrijke doelgroep voor de recreatiewoningen wordt gevormd door jonge senioren, deze groep zoekt juist eerder de momenten op buiten de schoolvakanties, aangezien deze doelgroep met name op zoek is naar rust. De overige 127 nachten (buiten de schoolvakanties) worden de recreatiewoningen daarom vooral aan deze doelgroep verhuurd. Om een inschatting te kunnen maken van het gebruik van een griendkeet als recreatiewoning kan de accommodatie worden vergeleken met een zeilboot. Op een dergelijke boot zijn vergelijkbare voorzieningen aanwezig. Uit een vergelijking blijkt dat in de voornoemde periode een zeilboot circa 63 dagen wordt gebruikt in het voornoemde seizoen. Voor een zeilboot wordt de huur vaak gerekend per dag, terwijl het aannemelijk is dat recreatiewoningen gemiddeld vaker voor meer dan één nacht worden geboekt. Als aanname wordt gedaan dat dit gemiddeld twee nachten zal zijn, waardoor de verwachten geboekte nachten bij de recreatiewoningen kunnen worden verdubbeld naar 126 dagen per vakantie seizoen per recreatiewoning. Gezien het totaal aantal recreanten in de Biesbosch en de hoeveelheid te verhuren recreatiewoningen, kan worden gesteld dat het gebruik geen significant negatieve invloed heeft op het natuurgebied. Gezien het feit dat er aanpassingen nodig zijn aan de gebouwen, ligt het voor de hand dat hiervan enige hinder voor de omliggende natuur ontstaat. Dit is echter van korte duur en grote machines zijn hiervoor niet nodig. Geconcludeerd kan worden dat het uitvoeren van een voorttoets niet noodzakelijk is.

7.3 Waarden

Cultuurhistorie

Wettelijk toetsingskader

Op 5 juli 2011 is een wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) gepubliceerd. Vanaf 1 januari 2012 moet ieder nieuw bestemmingplan een analyse van cultuurhistorische waarden bevatten. In aansluiting op de vaststelling van de Wet tot wijziging van de Monumentenwet 1988 en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in mei 2011 zijn op 17 juni 2011 het Bro, het Besluit omgevingsrecht (Bor) en het Besluit archeologische monumentenzorg (Bamz) aangepast. Door een wijziging van het Bro moeten cultuurhistorische waarden voortaan vooraf in het proces van ruimtelijke ordening worden meegenomen, met name bij de voorbereiding en vaststelling van bestemmingsplannen. Het Bro bevat eisen waaraan de voorbereiding van een bestemmingsplan moet voldoen. Zo wordt er onder meer een beschrijving verlangd van de manier waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten wordt omgegaan. De wetgever wil hiermee bereiken dat aandacht voor cultuurhistorische waarden voortaan in het planproces naar voren wordt gehaald.

Legenda

Historische Bouwkunst

- MIP
- Rijksmonument

Historische Stedenbouw

- Rijksbeschermd stads/dorps-gezicht
- Zeer hoog
- Hoog
- Redelijk hoog

Historische Geografie (vlak)

- Zeer hoog
- Hoog
- Redelijk hoog

Historische Geografie (lijn)

- Zeer hoog
- Hoog
- Redelijk hoog

Historisch Groen

- Monumentale Bomen
- Historisch Groen

Historische Zichtrelaties

-
-
-

Archeologische Monumenten

-

Indicatieve Archeologische Waarden

- Hoog of middelhoog
- Laag
- Geen gegevens

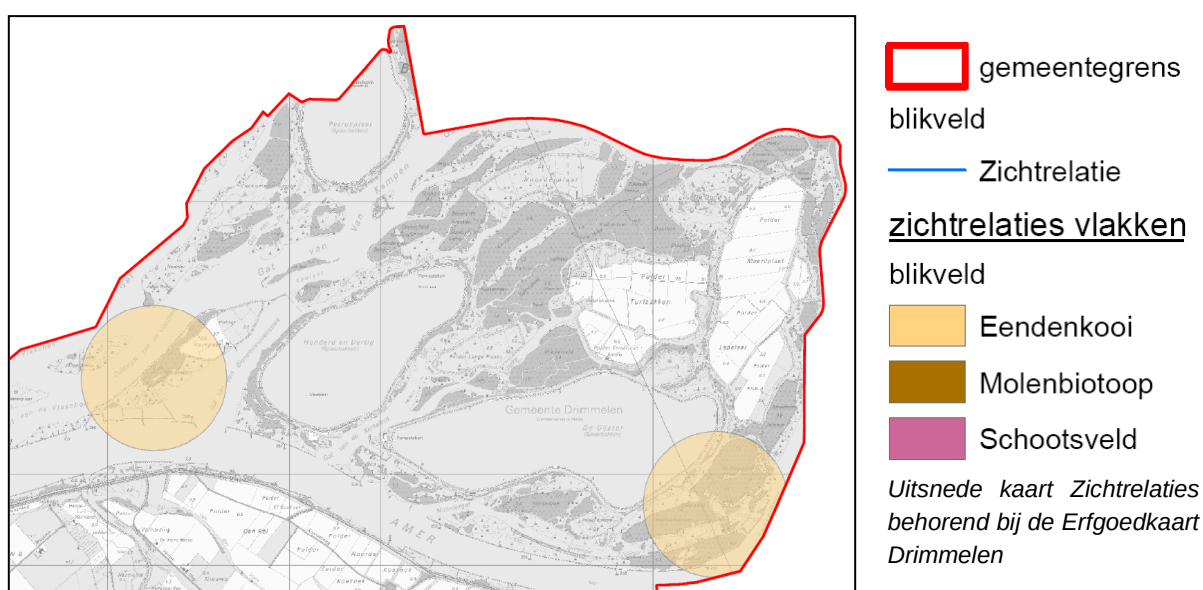
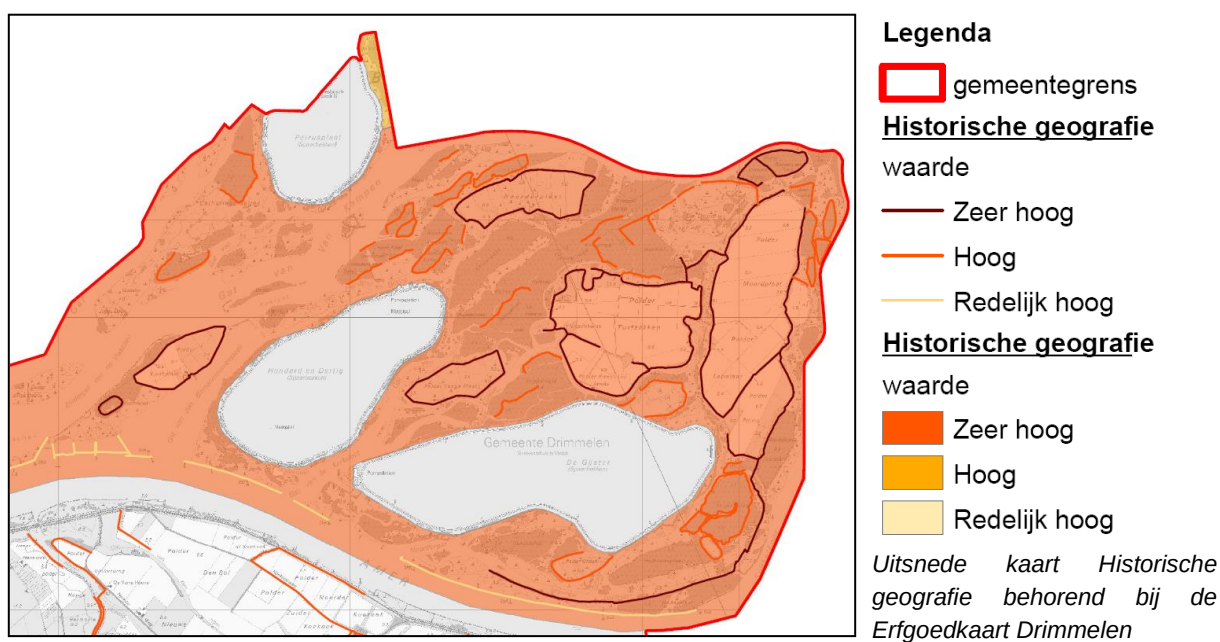
Topografie

Uitsnede Cultuurhistorische Waardenkaart. Bron: provincie Noord-Brabant, 2010.

In de toelichting van het bestemmingsplan dient een beschrijving te worden opgenomen hoe met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden. De opsteller en vaststeller van het bestemmingsplan is daarmee dus verplicht om breder te kijken dan alleen naar het facet archeologie. Ook de facetten historische (steden)bouwkunde en historische geografie dienen te worden meegenomen in de belangenafweging. Hierbij gaat het om zowel beschermde als niet formeel beschermde objecten en structuren.

Beleid provincie Noord-Brabant

In de provincie Noord-Brabant dienen in het kader van het behoud van waardevolle cultuurhistorische elementen en archeologische vindplaatsen, bestemmingsplannen te worden getoetst aan de provinciale Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW). Hierop staan de bepalende cultuurhistorische elementen aangeven.

Beleid gemeente Drimmelen

Om het aspect cultuurhistorie goed mee te wegen in de gemeentelijke ruimtelijke besluitvorming heeft de gemeente Drimmelen in september 2011 een Erfgoedkaart laten opstellen. Een eerste cultuurhistorische inventarisatie maakt uit onderdeel van de Erfgoedkaart. De uitgevoerde cultuurhistorische inventarisatie geeft inzicht in hetgeen op dit moment bekend is van archeologische, historisch geografische en historisch bouwkundige waarden binnen de gemeente Drimmelen. Het is een eerste aanzet om de cultuurhistorische waarden in een samenhangend geheel inzichtelijk te maken. Op alle vlakken van de cultuurhistorie heeft de gemeente Drimmelen als laatmiddeleeuws ontginningenlandschap een groot aantal elementen en structuren die waardevol zijn. De Erfgoedkaart biedt een eerste aanzet om een (onder)deel van de ontwikkelingsgeschiedenis van het gemeentelijk grondgebied te vertellen en is bedoeld om in de toekomst te komen tot een volwaardig gemeentelijk erfgoedbeleid om daarmee beredeneerd te behouden wat de gemeente aan cultuurhistorie rijk is.

Vertaling cultuurhistorisch beleid in de bestemmingsregeling

Het provinciale en gemeentelijke beleid inzake cultuurhistorie is op elkaar afgestemd, waarbij het gemeentelijke beleid een verfijning vormt van het provinciale beleid. De op de Cultuurhistorische Waardenkaart van de Provincie Noord-Brabant en de op de Erfgoedkaart Drimmelen als waardevol geclassificeerde structuren en objecten zijn terug te voeren op de categorieën als genoemd in Hoofdstuk 2: bedijkingen, landbouw, grienden, eendenkooien, werkzaamheden aan de benedenrivieren en gebouwde objecten. De volgende bedijkingen hebben daarbij een zeer hoge cultuurhistorische waarde:

- Zeedijk Polder Vischplaat, dit betreft zowel de dijk van de thans nog aanwezige gelijknamige polder als de ten zuidwesten hiervan gelegen relictten van een eendenkooi. De relictten bestaan uit een omkade kooi, waarvan het open water en de vangarmen in het tracé nog herkenbaar zijn;
- Dijk Polder Lange Plaat, deze polder is gelegen tussen de spaarbekkens Honderd en Dertig en De Gijster. De dijken bestaan uit lage en brede aarden lichamen, die voorzien zijn van een flauw talud. Aan de noordelijke zijde geeft een verbreding van de kruin aan waar voorheen een griendwerkerskeet heeft gestaan;
- Dijken Polders Moordplaat en Lepelaar, dit betreft dijken van een complex van kleine polders, door de naoorlogse amovering van binnendijken gedeeltelijk in elkaar overlopend, met een bekading door polderdijken. Ter plaatse van de Sloot van Sint Jan is ter hoogte van het water de dijk onderbroken door een forse, uit baksteen en beton samengestelde schotbalksluis met brug, daterende uit omstreeks 1900;
- Dijken Polder Turfzakken, Polder Kwestieus, stelsel van voormalige zeewerende polderdijken, die na de Tweede Wereldoorlog zijn samengevoegd tot twee polders. Plaatselijk zijn relictten van wielen aanwezig;
- Polderdijk Noorderplaat, dijken bestaande uit een aarden lichaam, zonder verharding of begeleidende wegstructuur.

Naast de bedijkingen zijn op de cultuurhistorische waardenkaarten ook de dijkbeplantingen, eendenkooien, grienden, kreek- en struweelbeplantingen als van zeer hoge cultuurhistorische waarde aangemerkt. Ook kribben en dammen aan de noordoever van de Amer hebben cultuurhistorische waarde. Door de uitvoering van het natuurontwikkelingsproject Zuiderklip zijn een aantal van de voornoemde cultuurhistorische waarden verloren gegaan. Andere waarden worden echter versterkt. De cultuurhistorische structuren die verwijzen naar de

inpolderingsgeschiedenis verdwijnen gedeeltelijk. Het agrarische verkavelingspersoon en een groot deel van de bedijkingen is bij voltooiing van dit project niet of minder zichtbaar.

De volgende elementen zijn beschermenswaardig:

- grienden, geulen en krekken, beplantingen; deze worden in het voorliggende bestemmingsplan beschermd door de opgenomen enkelbestemming 'Natuur';
- het relatief onbebouwde karakter van het gebied; dit karakter wordt in het voorliggende bestemmingsplan beschermd door de opgenomen enkelbestemming 'Natuur';
- voornoemde bedijkingen van zeer hoge waarde die niet worden betrokken bij de Zuiderklip; voor deze bedijkingen is in de bestemmingsomschrijving van de betreffende enkelbestemmingen opgenomen dat de bestemming mede strekt tot het behoud van het dijklichaam als cultuurhistorisch waardevol element;
- de eendenkooien; de eendenkooien in de Biesbosch zijn dusdanig zeldzaam dat ze specifieke bescherming behoeven middels een omgevingsvergunningstelsel dat werkzaamheden die mogelijk van negatieve invloed kunnen zijn op de instandhouding van de eendenkooi te voorkomt;
- de monumentale gebouwen; Rijksmonumenten worden reeds beschermd op basis van de Monumentenwet en gemeentelijke monumenten door de gemeentelijke monumentenverordening. Een nadere bescherming in het bestemmingsplan is derhalve niet noodzakelijk. Voor de duidelijkheid zijn de rijksmonumenten ten behoeve van de signaleringsfunctie toch op de verbeelding van het bestemmingsplan opgenomen.

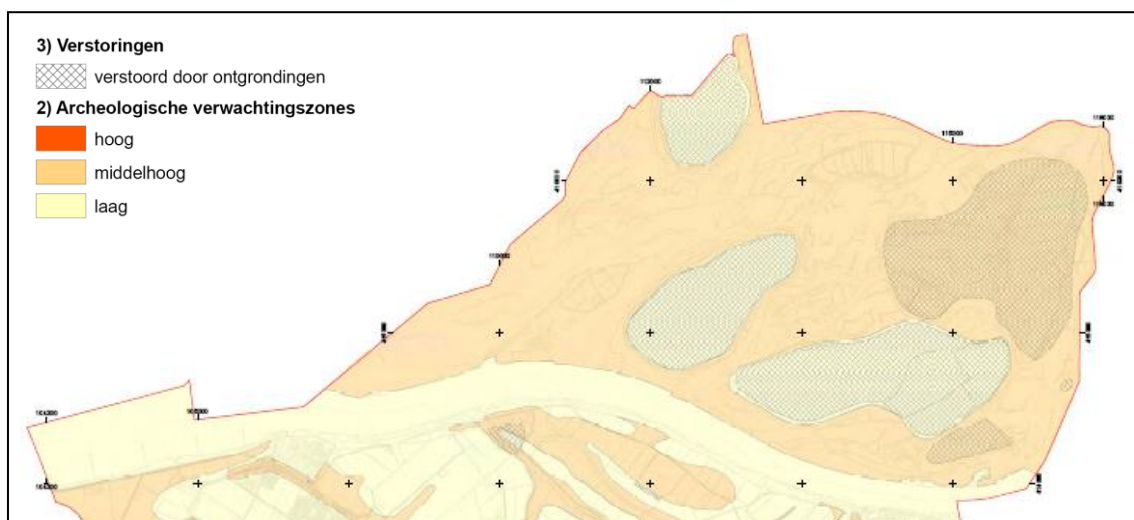
Archeologie

Wettelijk toetsingskader

In Europees verband is het zogenaamde 'Verdrag van Malta' tot stand gekomen. Uitgangspunt van dit verdrag is het archeologisch erfgoed zo veel mogelijk te behouden. Waar dit niet mogelijk is, dient het bodemarchief met zorg ontsloten te worden. Bij het ontwikkelen van ruimtelijk beleid moet het archeologisch belang vanaf het begin meewegen in de besluitvorming. Sinds 2007 kent Nederland de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz, gewijzigde Monumentenwet 1988). Op basis van deze wet zijn gemeenten belast met de zorgplicht voor het archeologisch erfgoed. Om invulling te geven aan deze gemeentelijk zorgtaak heeft de gemeente Drimmelen de archeologische waarden en verwachtingen binnen de gemeente inzichtelijk gemaakt door een gemeentelijke Erfgoedkaart op te stellen. Verder stelt de Wamz 2007 dat gemeenten archeologieparagrafen moeten opnemen in bestemmingsplannen en archeologische waarden en verwachtingen op te nemen op de plankaart en ze te beschermen middels regels. De gemeentelijke Erfgoedkaart is hiervoor de basis. De archeologische resten in de bodem vormen een belangrijke bron van informatie over het verleden. In het bijzonder voor die perioden of aspecten van het verleden waarvan geen of weinig schriftelijke bronnen bewaard zijn gebleven of waarover niet of nauwelijks is geschreven.

Beleid gemeente Drimmelen

Om het aspect archeologie goed mee te wegen in de gemeentelijke ruimtelijke besluitvorming heeft de gemeente Drimmelen in 2013 de archeologische waarden en verwachtingskaart uit de een Erfgoedkaart omgezet opgesteld naar een archeologische beleidskaart. Het archeologisch verwachtingmodel is onderverdeeld in drie verwachtingseenheden namelijk, een hoge archeologische verwachting, een middelhoge archeologische verwachting en een lage archeologische verwachting. Aan deze verwachtingszones zijn vrijstellingsgrenzen – omvang en diepte – gekoppeld.

Uitsnede uit de archeologische beleidskaart van de gemeente Drimmelen.

Vertaling archeologisch beleid in de bestemmingsregeling

De rivier Amer en de spaarbekkens hebben op de archeologische beleidskaart van de gemeente Drimmelen een lage archeologische verwachtingswaarde. Vanwege deze lage verwachtingswaarde zijn in het voorliggende bestemmingsplan geen beschermende regels opgenomen ten aanzien van roeren van de bodem. Het overige deel van het plangebied heeft een middelhoge archeologische verwachtingswaarde. Ter bescherming van eventueel voorkomende archeologische relictten is een dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie' opgenomen in de bestemmingsplanregels.

Op de archeologische beleidskaart staat ook een aantal gebieden aangegeven als 'verstoord door ontgravingen'. In de toelichting op de Erfgoedkaart is hierover opgenomen dat dit gebieden betreft waarvoor een ontgrondingsaanvraag is gedaan, deze aanduiding op de archeologische beleidskaart houdt dus niet in dat er ook automatisch en daadwerkelijk een ontgraving heeft plaatsgevonden. Ter plaatse van de drie gerealiseerde spaarbekkens heeft zeker een ontgraving plaatsgevonden, om die reden is de archeologische verwachting naar 'laag' bijgesteld. Ter plaatse van de Zuiderklip hebben ten behoeve van het uitgevoerde natuurontwikkelingsproject wel afgravingen plaatsgevonden, echter niet zodanig dat archeologische resten (welke dieper in de ondergrond worden verwacht) niet meer aanwezig kunnen zijn. De ontgrondingsaanvraag als aangegeven op de beleidskaart was gebaseerd op het plan om hier een vierde spaarbekken aan te leggen. Nu hier geen vierde spaarbekken meer wordt gerealiseerd (de ontgraving vindt niet meer plaats) en nog wel archeologische resten worden verwacht is ook hier (op basis van de middelhoge archeologische verwachting) de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie' opgenomen. Ter plaatse van de Hofmansplaat heeft de geplande ontgraving ook geen doorgang gevonden. Om die reden is ook in dit gebied de bestemming 'Waarde – Archeologie' opgenomen.

8 JURIDISCHE PLANTOELICHTING

8.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bespreekt de wijze waarop het ruimtelijk en functioneel beleid voor het plangebied in het bestemmingsplan is vertaald. Bij het opstellen van de juridische regeling heeft het uitgangspunt centraal gestaan dat er een regeling geboden wordt die de waarden en kwaliteiten van het plangebied zoveel mogelijk beschermd. Het bestemmingsplan bestaat uit (bestemmings)planregels en een verbeelding, vergezeld van een toelichting. De planregels en de verbeelding vormen het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan. De planregels zijn zodanig opgesteld dat wordt aangesloten bij de in de gemeente Drimmelen gehanteerde bestemmingsplansystematiek voor het buitengebied.

De *verbeelding* heeft de rol van visualisering van de bestemmingen. De verbeelding omvat de gronden die voor de ontwikkeling van het plan van belang zijn. De keuze van de bestemmingen en de situering van de bestemmingsvlakken is gebaseerd op de huidige ruimtelijke situatie en de gewenste functies. Voorts sluit de opzet van de verbeelding aan op de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 (SVBP 2012).

De *bestemmingsplanregels* regelen hoe de betreffende gronden mogen worden gebruikt en bebouwd. De bestemmingen zijn zo opgenomen dat voldoende rechtszekerheid bestaat voor omwonenden en andere gebruikers van het gebied en de omliggende gebieden.

De bestemmingsplanregels bestaan uit vier hoofdstukken, te weten:

- inleidende regels;
- bestemmingsregels;
- algemene regels;
- overgangs- en slotregels.

In de *toelichting* wordt gemotiveerd waarom sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Ondanks het feit dat de toelichting geen onderdeel uitmaakt van het juridisch plangedeelte, fungeert de toelichting wel als interpretatiekader voor de uitleg van de regels, indien hierover interpretatieverschillen blijken te bestaan.

8.2 Bestemmingsplanregels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Begrippen

In het eerste artikel, 'begrippen', worden omschrijvingen gegeven van de in het bestemmingsplan gebruikte begrippen. Deze zijn opgenomen om interpretatieverschillen te voorkomen. Alleen die begripsbepalingen zijn opgenomen die gebruikt worden in de regels en die tot verwarring kunnen leiden of voor meerdere uitleg vatbaar zijn. Voor sommige begrippen worden in de SVBP en Bor omschrijvingen gegeven. Deze zijn overgenomen.

Wijze van meten

Om op een eenduidige manier afstanden en oppervlakten te bepalen, wordt in de 'wijze van meten' uitleg gegeven wat onder de diverse begrippen wordt verstaan. Ten aanzien van de wijze van meten op de verbeelding geldt steeds dat het hart van een lijn moet worden

aangehouden. Ook voor de 'wijze van meten' worden in de SVBP richtlijnen gegeven die zijn overgenomen in dit plan.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Dit hoofdstuk omvat de op de afzonderlijke bestemming gerichte regels en omvat bij onderhavig bestemmingsplan de onderstaande artikelen. Bij het bepalen van de bestemmingssystematiek is als uitgangspunt gehanteerd om zo min mogelijk verschillende bestemmingen te hanteren en uit te gaan van zo groot mogelijke herkenbare eenheden. Het grootste deel van het plangebied kent om die reden de bestemming 'Natuur'. Binnen deze bestemming vallen ook diverse wateren. De bestemming 'Water' is uitsluitend toegekend aan die wateren die een dermate groot oppervlak beslaan en / of daarnaast een dermate belangrijke vaarroute voor scheepvaart bevatten, dat deze onmiskenbaar als 'water' herkenbaar zijn. Binnen de kleinschaligere waterlopen, gelegen binnen de bestemming 'Natuur', vinden ook diverse natuurlijke sedimentatieprocessen plaats waardoor er sprake is van verlanding en de bestemming 'Water' minder op zijn plaats zou zijn. Bij de grotere wateren, waaronder de rivier Amer en het Gat van Kampen vinden deze sedimentatieprocessen in veel mindere mate plaats.

Binnen de Biesbosch gelden op grond van nationale en provinciale regelgeving diverse beschermende planologische regimes. Deze regimes hebben onder meer betrekking op de aanwezige landschappelijke, natuurlijke, aardkundige en cultuurhistorische waarden binnen het plangebied. De beschermende maatregelen die in het bestemmingsplan dienen te worden vastgelegd als gevolg van deze regimes komen veelal met elkaar overeen. Zo geldt bijvoorbeeld zowel in het kader van de bescherming van natuurlijke als aardkundige waarden, dat gronden niet mogen worden afgegraven en dat niet mag worden gebouwd. Om de regels van het onderhavige bestemmingsplan zoveel mogelijk te vereenvoudigen zijn de beschermende maatregelen uit al deze regimes zoveel mogelijk opgenomen in de enkelbestemmingen.

Agrarisch met waarden – Natuur en landschap

De bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur en landschap' is van toepassing op de gronden die zijn gelegen in de Polder Vischplaat. De gronden zijn primair bestemd voor het behoud, herstel en de ontwikkeling van landschappelijke, natuurlijke, aardkundige en cultuurhistorische waarden. Daarnaast zijn de gronden bestemd voor agrarisch grondgebruik. Ter plaatse van de aanduidingen zijn een bestaand agrarisch bedrijf (veehouderij) met bedrijfswoning en de bestaande recreatiewoningen toegestaan. De bebouwing is op de verbeelding vastgelegd door middel van een bouwvlak en verbaal vastgelegd in de regels, door op te nemen dat uitsluitend bestaande bebouwing is toegestaan. Op deze regel wordt één uitzondering gemaakt ten behoeve van het oprichten van een nieuwe loods. In de regels zijn bepalingen opgenomen over de landschappelijke inpassing van de loods. Het ter plaatse aanwezige agrarische bedrijf kan, vanwege de geïsoleerde ligging en milieuplanologische beperkingen, niet meer uitbreiden tot een omvang die de eigenaren in staat stelt een gemiddeld inkomen uit de agrarische activiteiten te genereren. Derhalve wordt de reeds bestaande minicamping bij het agrarische bedrijf juridisch-planologisch mogelijk gemaakt. Ten behoeve van de bescherming van aanwezige waarden zijn voorwaarden verbonden aan de minicamping.

Natuur

De bestemming 'Natuur' is van toepassing op alle gronden en wateren die niet zijn bestemd als 'Agrarisch met waarden – Natuur en landschap', 'Water' of 'Water – Spaarbekken'. De gronden

zijn primair bestemd voor het behoud, herstel en de ontwikkeling van landschappelijke, natuurlijke, aardkundige en cultuurhistorische waarden. Ter plaatse van de aanduidingen zijn een bedrijfswoningen, recreatiewoningen, biologisch onderzoeksstation, een kampeerterrein, een informatiepunt en een woning toegestaan. Uitsluitend de bestaande bebouwing wordt mogelijk gemaakt. Conform de provinciale Verordening ruimte 2014 is de bebouwing vastgelegd binnen een bouwvlak. Rondom de spaarbekkens worden, binnen de groenblauwe mantel, ook de bestaande voorzieningen die behoren bij de spaarbekkens mogelijk gemaakt. Het betreft dan onder meer de bestaande bekkendijken, pompstations en bedieningsgebouwen. Deze voorzieningen zijn niet in een bouwvlak vastgelegd om, ten behoeve van het functioneren van de spaarbekkens, enige flexibiliteit te bieden. In principe zijn uitsluitend de bestaande voorzieningen mogelijk. Middels een omgevingsvergunning kan vervangende nieuwbouw plaatsvinden, indien dit uit technisch oogpunt noodzakelijk is. Voorwaarde is dat de ter plaatse aanwezige waarden niet onevenredig worden aangetast en dat de nieuwe voorziening landschappelijk wordt ingepast. Vervangende nieuwbouw dient plaats te vinden op dezelfde wijze als de te vervangen voorziening, waarbij die oude voorziening wordt gesloopt, tenzij een andere bouwwijze leidt tot een betere landschappelijke inpassing. Hierbij kan gedacht worden aan het realiseren van een bedieningsgebouw met een groter oppervlak dan het te vervangen gebouw, maar met een lagere bouwhoogte waardoor deze minder zichtbaar is vanuit het omliggende landschap. Middels omgevingsvergunning kunnen ook nieuwe bouwwerken, geen gebouwen zijnde mogelijk worden gemaakt in de vorm van een afrastering, mits deze afrastering noodzakelijk is in het kader van de beveiliging en bescherming van voorzieningen. Bij omgevingsvergunning kan het bouwen van vogelkijkhutten en uitkijktorens worden toegestaan, mits deze bouwwerken een beperkte afmeting hebben en niet leiden tot een aantasting van de landschappelijke, natuurlijke, aardkundige en cultuurhistorische waarden en eveneens geen belemmering vormen voor het functioneren van de vaarweg Amer en de veiligheid van het scheepvaartverkeer.

Water

De bestemming 'Water' is gelegd op die delen van het plangebied die behoren tot de rivier Amer of tot de grotere wateren aan de randen van het natuurgebied, zoals de Spijkerboor. De gronden zijn primair bestemd voor het behoud, herstel en de ontwikkeling van landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden en daarnaast voor waterhuishoudkundige voorzieningen en scheepvaart.

Water – Spaarbekken

De spaarbekkens Petrusplaat, Honderd en Dertig en De Gijster zijn bestemd als 'Water – Spaarbekken'. Binnen deze bestemming is uitsluitend het gebruik van de gronden als spaarbekken toegestaan. Binnen de spaarbekkens worden uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde mogelijk gemaakt.

Leiding – Hoogspanningsverbinding

Ter bescherming van de aanwezige hoogspanningsleiding is een dubbelbestemming opgenomen met beperkende regels voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Leiding – Water

In het plangebied zijn meerdere waterleidingen gelegen. De leidingen lopen tussen de spaarbekkens en daarnaast vanaf de spaarbekkens naar buiten het plangebied. Om deze leidingen en de omgeving te beschermen zijn deze op de verbeelding opgenomen. Voor het

uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden is een omgevingsvergunning noodzakelijk.

Waarde – Archeologie

Voor het behoud, de bescherming en/of het herstel van de voorkomende archeologische middelhoge (verwachtings)waarden is de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie' opgenomen. Voor gebouwen en bouwwerken groter dan 1.000 m² en die dieper gaan dan 0,5 m geldt een omgevingsvergunningplicht.

Waterstaat – Waterkering

Het dijklichaam dat is gelegen aan de zuidzijde van de Amer is, voor zover gelegen ten westen van Lage Zwaluwe, gedeeltelijk gelegen binnen het plangebied. Dit dijklichaam is aangewezen als primaire waterkering als bedoeld in art. 1.1 van de Waterwet. Op basis van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) dienen primaire waterkeringen in bestemmingsplannen te worden opgenomen middels de dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterkering'. In deze bestemming is bepaald dat de gronden primair zijn bestemd voor waterstaatkundige doeleinden, in het bijzonder de bescherming, het keren van water door dijken en kaden en het instandhouden en het onderhoud van kaden en dijken. Ter plaatse van deze bestemming gelden beperkingen voor het oprichten van bouwwerken, tenzij deze bouwwerken niet leiden tot onevenredige aantasting van de waterkering.

Waterstaat - Winterbed

Grote delen van het plangebied zijn aangemerkt als winterbed. Conform de Verordening ruimte zijn betreffende gronden mede bestemd tot behoud van het stroomvoerend vermogen van de rivier. Op basis van de beleidslijn Grote rivieren dient zeer terughoudend te worden omgegaan met het toestaan van bouwactiviteiten in een rivierbed. Derhalve is het betreffende rivierbed op de verbeelding opgenomen met de dubbelbestemming: Waterstaat – Winterbed. Van gemeentewege zijn de gronden die als zodanig zijn dubbelbestemd overigens al grotendeels mede als 'Agrarisch' of als 'Natuur' bestemd, waarbij nagenoeg uitsluitend bestaande bebouwing mogelijk wordt gemaakt, dus er zijn voor deze percelen nauwelijks bouw mogelijkheden. De bestaande bebouwing in de Biesbosch is daarnaast veelal gelegen op dijken of terpen.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Dit hoofdstuk omvat de volgende artikelen:

Anti-dubbelregel

Om misbruik van de bouwregels te voorkomen, is in dit artikel bepaald dat gronden, die al eens als berekeningsgrondslag voor een omgevingsvergunning hebben gediend, niet nogmaals als zodanig kunnen dienen.

Algemene bouwregels

In dit artikel zijn de algemeen geldende regels opgenomen ten aanzien van ondergeschikte bouwdelen.

Algemene aanduidingsregels

In dit artikel is een regeling opgenomen met betrekking tot de geluidzone van het gezonde bedrijventerrein "Buitenhaven" te Lage Zwaluwe. Binnen de 50 dB(A)-contour, welke is

weergegeven op de verbeelding (Geluidzone – Industrie), mag geen geluidgevoelige bebouwing worden opgericht of geluidgevoelige terreinen worden ingericht.

Algemene afwijkingsregels

In dit artikel is een aantal algemene afwijkingsregels opgenomen. Deze afwijkingen betreffen het overschrijden van bebouwingsgrenzen, beperkte verschuivingen van de bestemmingsgrenzen en het oprichten van masten en antennes tot een bepaalde bouwhoogte.

Algemene wijzigingsregels

In dit artikel zijn algemene wijzigingsbevoegdheden opgenomen voor het bevoegd gezag om het bouwen van gebouwtjes van openbaar nut, het overschrijden van bebouwingsgrenzen, beperkte verschuivingen van de bestemmingsgrenzen mogelijk te maken.

Algemene procedureregels

In dit artikel wordt verwezen naar de wetsartikelen die van toepassing zijn op de in het plan opgenomen afwijkingsregels en wijzigingsbevoegdheden.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Dit hoofdstuk omvat twee artikelen:

Overgangsrecht

Dit artikel betreft het overgangsrecht met betrekking tot gebruik van onbebouwde gronden en bouwwerken dat afwijkt van het bestemmingsplan op het moment dat dit rechtskracht verkrijgt. Dit gebruik mag worden voortgezet. Wijziging van het afwijkend gebruik is slechts toegestaan indien de afwijking hierdoor wordt verkleind. Daarnaast zijn overgangsregels opgenomen ten aanzien van het bouwen. Een bouwwerk dat afwijkt van de bouwregels van het bestemmingsplan op het moment dat dit rechtskracht verkrijgt, mag gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd, of na een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd. De afwijking mag daarbij naar aard en omvang niet worden vergroot. Daarvan mag eenmalig bij een omgevingsvergunning worden afgeweken tot maximaal 10% van de inhoud van het bouwwerk. Het overgangsrecht is niet van toepassing op bouwwerken die reeds in strijd waren met het voorgaande geldende bestemmingsplan.

Slotregel

De regels kunnen worden aangehaald onder de naam: Regels van het bestemmingsplan “Biesbosch”.

9 MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID

9.1 Inleiding

De procedures voor vaststelling van een bestemmingsplan zijn door de wetgever geregeld. Aangegeven is dat tussen gemeente en verschillende instanties overleg over het plan moet worden gevoerd alvorens een ontwerpplan ter visie gelegd kan worden. Bovendien is het gewenst dat belanghebbenden van te voren de gelegenheid hebben om hun visie omtrent het plan te kunnen geven. Pas daarna kan de wettelijke procedure met betrekking tot vaststelling van het bestemmingsplan van start gaan.

9.2 Planologische procedure

Vooroverleg

Artikel 3.1.1 van het Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro) geeft aan dat bij de voorbereiding van een bestemmingsplan burgemeester en wethouders overleg met de besturen van bij het plan betrokken waterschappen plegen. Waar nodig plegen zij tevens overleg met besturen van andere gemeenten, met de provincie, de inspecteur voor de ruimtelijke ordening en met eventuele andere diensten van Rijk en provincie die belast zijn met de behartiging van belangen die in het plan in het geding zijn.

Het voorontwerp bestemmingsplan is ter vooroverleg opgestuurd naar de vaste overlegpartners. Dit zijn de Provincie Noord-Brabant, het Waterschap Rivierenland, Rijkswaterstaat en Nationaal Park De Biesbosch. Daarnaast is het plan voorgelegd aan de regioarcheoloog. De reacties van deze partners zijn samengevat en beantwoord in een Nota van Beantwoording. Deze nota is bijgesloten in de bijlagen.

Inspraak

Het gemeentebestuur kan op grond van de inspraakverordening de ingezetenen van de gemeente en belang hebbende natuurlijke personen en rechtspersonen bij de voorbereiding van (herziening van) bestemmingsplannen betrekken. In relatie daarmee bepaalt artikel 150 van de Gemeentewet onder meer dat in een gemeentelijke inspraakverordening moet worden geregeld op welke wijze bovenbedoelde personen en rechtspersonen hun mening kenbaar kunnen maken.

Het voorontwerp bestemmingsplan heeft van 5 december 2014 tot en met 15 januari 2015 voor een periode van zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn er zes inspraakreacties ontvangen. Deze reacties zijn samengevat en van een beantwoording voorzien in een Nota van Beantwoording. Deze nota is bijgesloten in de bijlagen.

Tervisielegging

Het ontwerp bestemmingsplan heeft vanaf 29 mei 2015 gedurende een periode van zes weken ter visie gelegen. Gedurende deze periode zijn er zes zienswijzen ontvangen. Deze zienswijzen zijn samengevat en van een beantwoording voorzien in een Nota van Zienswijzen. Deze nota is bijgesloten in de bijlagen.

Vaststelling

Op 12 november 2015 is het bestemmingsplan "Biesbosch" vastgesteld door de gemeenteraad.

Gerechtelijke uitspraak

Door twee appellanten is beroep aangetekend tegen het bestemmingsplan “Biesbosch” als vastgesteld door de gemeenteraad op 12 november 2015. Op 19 oktober 2016 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State (ABRvS) uitspraak gedaan over de beroepen. De uitspraak is bekend onder zaaknummer 201601328/1/R2 en heeft als vindplaats: ECLI:NL:RVS:2016:2741. De ABRvS heeft het beroep van één van de appellanten ongegrond verklaard, het andere beroep is gegrond verklaard. Als gevolg hiervan heeft de ABRvS het besluit van de gemeenteraad vernietigd, voor zover het betreft:

- a. de plandelen met de bestemming ‘Natuur’ en daaraan niet de aanduiding ‘specifieke vorm van natuur - voorzieningen spaarbekkens’ is toegekend zoals aangegeven op het aangehechte kaartje;
- b. het plandeel met de dubbelbestemming ‘Waterstaat – Winterbed’ voor de gronden die niet zijn aangeduid als ‘rivierbed’ in de Verordening ruimte 2014 van de provincie Noord-Brabant;
- c. de plandelen met de dubbelbestemming ‘Waarde – Archeologie’ voor de gronden binnen de contour van de bekkendijken rond de drie waterspaarbekkens.

In het voorliggende bestemmingsplan “Biesbosch”, versie ‘vastgesteld 2’, zijn de plandelen als voornoemd gerepareerd. Er hebben uitsluitend wijzigingen plaats op de verbeelding (kaartbeeld). De toelichting en regels blijven ongewijzigd. Ten behoeve van de overzichtelijkheid worden de toelichting en regels van het bestemmingsplan “Biesbosch”, versie ‘vastgesteld 1’, integraal overgenomen in deze tweede versie. Het bestemmingsplan “Biesbosch”, versie ‘vastgesteld 2’, wordt (gelet op rechtsoverweging 9 uit de gerechtelijke uitspraak) niet overeenkomstig afdeling 3.4 Awb voorbereid. Het bestemmingsplan is uitsluitend opnieuw vastgesteld door de gemeenteraad.